

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 2 (2185) 1992 SAUSIS-JANUARY 7

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA •

Tel. (416)275-4672

Veiklai šakojantis

Naujoji Kanados lietuvių bendruomenės valdyba 1991 metams baigiantis pradėjo darbą. Su labai maža vyresnio amžiaus priemonėmis valdybą sudaro jau Kanadoje užaugę ir mokslus baigę, daugiausia jaunimo organizacijose veikę ar ir dabar dar tebeveikiantys asmenys.

ŠTOJI veikėjų pamaina, gal jau taip lemtu sutapimu, ateina dirbti kaip tik tuo metu, kai nepriklausomybė atgavusiai Lietuvai tiesiasi nauji laisvės keliai, ant kurių, kas žino kiek dar laiko, vis gali atsirasti naujų kliūčių. Visi tie sunkumai atsilieps ir į išeiviją, mus nuteiks ir judins. Todėl ir tas senasis ramus mūsų lietuviško gyvenimo ritmas nebegalės tikėti tuo pačiu įprastu vienodumu. Atsuktas veidas į Lietuvą nebebus tik nostalgija. Tėvynei nebeužteks pritarimų ar atsisaukimais reiškiamo solidarumo. Konkretus prisidėjimas prie visai nualinto krašto atstatymo tebus tikrasis mūsų pačių veidrodis, rodantis kodėl esame išlikę ir kuo išlikę. Visose užduotyse teks palaikyti glaudžius ryšius su gyvenamojo krašto vyriausybėmis ar kitomis institucijomis, kurių parama Lietuvos atstatymui gali priklausyti ir nuo mūsų pastangų bei sugebėjimų. Todėl apgaulinėja būtų galvoti, kad Lietuvai atgavus nepriklausomybę, išeivija galės lengviau atsistoti šalia sulikviduotų, savo uždavinius geriau ar blogiau atlikusių senųjų politinių židinių. Šiandien veikla atsistoja ant trijų atsparos taškų: mes patys, gyvenamasis kraštas ir Lietuva. Kaip ir ką užsimoti, kam ir kada teikti pirmumą reikės nuolatinio apdairumo ir greitesnės orientacijos. Reikia tikėtis, kad naujoji bendruomenės veikėja pamaina sugebės įveikti pasiimtus uždavinius arba bent bandyti nurodyti naujiems žygiams tinkamą kryptį.

TACIAU IR pradėtų darbų tęsimas, ir naujų sumanymų vykdymas labai daug priklausys nuo plačios visuomenės pritarimo ir finansinės paramos. Iš kur gauti lėšų, kaip jas telkti ir panaudoti, kokių kelių ieškoti geresniai pasisekimui – tai vienas sunkesnių klausimų. Tiesa, jis nėra naujas. Su tokiais ar panašiais sunkumais susidūrė ir tebesusiduria visos organizacijos ir institucijos, visi lietuviškos veiklos vienetai. Nesibaigiančios asmeninės aukos per eilę dešimtmečių jau tapo lietuviško gyvenimo pulsą judinančia apytaka. Ir dar neteko girdėti, kad dėl tų aukų būtų kas ką nors praradęs ar sumenkęs savo gyvenimo lygį. Sudėtos milžiniškos sumos. O kai jos dėtos visų solidarai, niekas nepasijuto „nuskriaustas“. Aukotojai tapo visos veiklos globėjais, nematomais talkininkais, stačiau nežinomojo kario prototipais, suprantančiais išeivijos paskirtį ir niekada nepraradusiais tautinio sąmoningumo. Jų sąrašai jau sudarytų kelis spausdintus tomus. Tai milžiniškas įnašas lietuvių išlaikant išeiviją, tiesiog jos gyvybės sąlygas, išsišakojęs įvairiomis organizuotų gyvenimo formomis ir atspalviais. Per palyginamai trumpą laiką vien Kanadoje sudėtas vienas milijonas dolerių Lietuvai patvirtina pulsuojančią gyvybę bendrųjų siekių ir solidarumo jungtyje. Tai tikrai džiugu. Pasigirsta betgi nuogastavimų, kad per daug neišsipūstų veiklos išlaidos, kad per plačiai nebūtų užsimota, kad kiekvienas visuomenės aukomis apmokamas žygis būtų atgailai ir rūpestingai apgalvotas. Tenka tikėtis, kad naujoji valdyba ir šioje srityje sugebės nubrėžti tiesią ir aiškią liniją. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Kanada atgavo ambasadą

Kanados vyriausybė vis dar pripažįsta karinio sukilimo 1991 m. rugsėjo 30 d. nuverstą Haičio respublikos prezidentą. Kun. Jean-Bernard Aristide prezidentu buvo išrinktas laisvuose rinkimuose ir turėjo grąžinti demokratiją Haičio respublikai, kuri yra Hispanijos saloje tarp Kubos ir Puerto Riko. Ligšiolinės Kanados bei kitų valstybių pastangos diplomatinio būdu pašalinti sukilimo atneštai karinei diktatūrai nebuvo sėkmingos. Prez. kun. J. B. Aristidas tebelaukia užsienyje.

Netikėta problema Kanadai tapo devyniolikos studentų grupė, lapkričio 20 d. jėga įsiveržusi į jos ambasadą Haičio sostinėje Fort-au-Prince. Įsiveržėliai su savo vadu Patrick Moise pasiskelbė nuversti prezidento rėmėjais ir pareikalavo politinės globos Kanadoje arba Venezueloje. Iš tikrųjų jie yra Jungtinio karingųjų fronto nariai, pasisakę už Haičio respublikos diplomatinį ryšius su Kuba ir Libija. Anksčiau jie garbino Kubos diktatorių Fidelį Castro, karingąjį Libijos plk. M. Gadhafį, sandinistų režimą Nikaragvoje, nesirūpindami demokratijos reikalais Haiityje. Tad nenuostabu, kad jiems politinė globa atsisakė suteikti Venezuela. Tada jie pagrasino Kanadai sužadinti jos ambasadą, įveigu

jiems nebus suteiktos politinių ateičių teisės Kanadoje. Dėl tokio grasinimo iš trijų aukštų pastato buvo skubiai pašalinti Kanados ambasados pareigūnai ir apačioje esančio komercinio banko tarnautojai.

Kanados ambasadorius Bernard Dussault diplomatinę tarnybą perkėlė savo rezidencijon. Grasinimo taktiką pasirinkę įsiveržėliai liko tuščioje ambasadoje, kur jie rado palyginti nedideles maisto atsargas. Jiems padėti atsisakė Raudonasis kryžius, net ir Haičio vyskupų konferencija. Kanados užsienio reikalų ministrė Barbara McDougall, atmetusi grasintojų išleidimą, rūpinosi tik jų apsauga nuo per daug griežtos karinio režimo baudmės už šią avantiūrą.

Prieš kelias savaites iš ambasados išėjo ir buvo sumti du įsiveržėliai. Liko tik vadas Patrick Moise, tryliką paauglių vaikų ir trys merginos. Ši grupė, nusilpusi dėl nepakankamo maisto ir badavimo, be kovos, nesudeginusi Kanados ambasados policijai pasidavė Naujų metų išvakarėse. Suėmimą stebėjo Kanados ambasadorius B. Dussault, Amerikos valstybių organizacijos ir Taigonojo kryžiaus atstovai. Reigiama, kad jie buvo nugabenti ligoninėn.

Vatikano pramonijos Olandijai arkivyskupas AUDRYS BAKIS, pirmą kartą atvykęs į Vatikaną kaip Vatikano įgaliotinis. Jį pasitinka Lietuvos užsienio reikalų ministras ALGIRDAS SAUDARGAS. 1992 m. vasario mėnesį arkivyskupas A. BAKIS atvyko į Lietuvą kaip Vilniaus arkivyskupas metropolitas. Jo įngresas į Vilniaus arkikatedrą numatytas 1992 m. kovo 4 d.

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

Vakarai apie Baltijos valstybes

Penkių šimtų milijonų dolerių parama • Šimtai rusų pasieniečių Estijoje • Sovietinė kariuomenė - nuolatinė grėsmė • Lietuva muzikos festivalyje Romoje

Ekonominė Europos bendruomenė suteikė 116 milijonų dolerių finansinę pagalbą Estijai, Latvijai ir Lietuvai maisto gaminimui Vakaruose įsigyti. Albanijai tuo pačiu tikslu paskirta 91 milijono dolerių suma. Bendruomenė pranešė, kad pirmosios maisto siuntos iš Vakarų pasieks Baltijos valstybes ir Albaniją artimiausiu metu, atsižvelgiant į šių šalių skubius poreikius žiemos metu.

Europos bendruomenės Baltijos kraštams suteikta finansinė pagalba yra labai svarbi, bet, deja, yra tik penktadalis Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės prašytos penkių šimtų milijonų dolerių paramos. Bendruomenė pranešė, kad parąginis JAV-bes, Japoniją, kitas supramonintas Vakarų šalis suteikti Baltijos valstybėms ir kitiem Vidurio bei Rytų Europos kraštams papildomą finansinę paramą.

Vakarų spauda rašo, kad Baltijos valstybėse nerimaujama dėl ten tebeesantį sovietų kariškių galimų reakcijų. Baltijos kraštuose esama apie 230.000 sovietų kariškių, maždaug po šimtą tūkstančių Lietuvoje ir Latvijoje, apie 30.000 Estijoje.

Sovietų gynybos ministerijos atstovas Skrynikaas patvirtino, kad dar nėra jokių derybų dėl kariuomenės išvedimo iš Baltijos valstybių. Jis kategoriškai atmetė galimybę, kad kariškiai galės būti atitraukti prieš 1994 metus, nes sugrįžus į gimtąsias respublikas nebūtų kur jų ap

Kanados užsienio reikalų ministrė B. McDougall džiaugiasi be kraujo praliejimo atgauta ambasadą. Tai buvo skaudus pamoka Haičio studentams ir taipgi perspėjimas kitiem Kanadon plūstantiems avantiūristams, kad tokia ginkluoto grasinimo taktika jie nebus išleidžiami.

Kalėdinės eglutės viršūnėje iškėlto balto angelo problema gruodžio 24 d. laidoje skaitytojams priminė šio dienašio steigėjas ir buvęs red. Peter Worthington. Toronto George Brown koledže pastatytos eglutės viršūnę papuošė baltas (Nukelta į 9-tą psl.)

gyvendinti. Federacinė Vokietija pasiūlė pastatyti iš jos teritorijos pasitraukiantiems sovietų kariams gyvenamuosius butus. Tam tikslui numatanti paskirti net 5 milijardus dolerių. Baltijos šalys tam reikalui neturi lėšų. Dabar jos turi jų teritorijose pasilikusią sovietų kariuomenę viskuo aprūpinti, išskyrus algas ir ginklus. Taip pareiškė Latvijos prezidentas Gorbunovas.

Estija perspėjo, jei Maskva neįsipareigos išvesti savo kariuomenės iš Estijos teritorijos, estai nuo sausio 1 d. nebeaprupins kariškių maistu ir kitkuo. Tačiau, kaip pastebi spauda, baltiečiai nerimauja, kad sovietų kariškiai, vis labiau susirūpinę savo ateitimi, buitiniu aptarnavimu, gali imtis smurto veiksmų, juoba, kad kai kurie jų jaučiasi nebesąpavalūs centrinei valdžiai, kuri nebeegzistuoja. Kaip pasakė Vytautas Landsbergis, sovietų kariškių buvimas sudaro nuolatinį perversmo pavojų, palaiko „pučinę“ padėti.

Rusų pasieniečiai Taline

Vakarų spaudos agentūros pranešė, kad Talino geležinkelio stotyje buvo sustabdyti 600 čia traukiniu atvykusių sovietų pasienio sargybinių.

Geležinkelio stotį apsupusi estų policija neleido sovietų pasienio sargybiniams iš traukinio išlipti nei toliau keliauti į kitą Estijos miestą, aiškinama, kad pasieniečiai buvo pasiūti į Estiją pažeidžiant kai kuriuos Estijos ir Sovietų Sąjungos neseniai pasirašytus dvišalius susitarimus, tarp jų susitarimą, draudžiantį sovietų kariuomenės judėjimą Estijoje be vietos valdžios sutikimo ir neleidžiantį, nepaiformavus valdžios, didinti sovietinių pasieniečių skaičių. Traukinys su 600 sovietų pasieniečių turėjo būti iš Talino pasiųstas atgal į Rusijos respubliką.

Lietuviai festivalyje

1991 m. gruodžio 13 d. Romoje įvyko tarptautinis muzikos festivalis, surengtas muzikos bei meno draugijos „Trys karavelės“ minint 500 metų Amerikos atradimo sukaktį. Tuo festivaliu norėta išskirti Kolumbo nuopelnus ir paskatinti

žmones iš naujo atrasti visus vienijančias vertybes – broliškumą, dvasingumą, lygybę. Jų atradimas, pasak rengėjų, prisidėtų prie taikos bei santarvės įgyvendinimo pasaulyje.

Rengėjų komiteto garbės pirmininkas yra žymusis violončelistas Mstislavas Rostropovičius, o garbės narys – Vytautas Landsbergis. Pastarasis, atvykęs Romon, turėjo progą susitikti su vietos žurnalistais ir dalyvauti Rostropovičiaus garbei surengtuose pietuose.

„Pasaulinio garso violončelistas Rostropovičius pagerbė laisvą Lietuvą“, – tokia antrašė italų žinių agentūra Ansa paskelbė žinią apie Rostropovičiaus koncertą Romoje su Sauliaus Sondeckio vadovaujamu Lietuvos kameriniu orkestru.

Koncertas įvyko Šventos Cecilijos muzikos akademijos salėje, kuri yra pagrindinė koncertų salė Romoje. Salė buvo pilna žmonių. Lietuvos kamerinis orkestras atliko iš viso keturis kūrinius – dvi Haydn'o ir Čaikovskio simfonijas ir du tu pačių kompozitorių koncertus violončelei su solistu Rostropovičium.

Visus kūrinius Romos publika palydėjo labai karštais ir ilgais plojimais.

Koncerte dalyvavo Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis su žmona, kuriuos Rostropovičius iš scenos nuširdžiai pasveikino. Tai buvo pirmas kartas, kai pasaulinio garso violončelistas grojo su Lietuvos kameriniu orkestru, tuo išreiškdamas savo solidarumą su laisvę atgavusia Lietuva.

Prof. V. Landsbergis, pasiūgęs koncertui, padėjo Rostropovičiui, taip pat Lietuvos kamerinio orkestro dirigentui Sondeckiui ir visiem orkestro nariams.

Lietuvos kamerinio orkestro ir Rostropovičiaus koncertu Romoje buvo pradėtas pasaulinis keliaujantis muzikos festivalis, skirtas Amerikos atradimo ir Kristupo Kolumbo sukakties metams. Šio festivalio rėmuose per visus 1992 metus bus rengiami žymiųjų muzikos atlikėjų koncertai įvairiuose kraštuose, tikimasi, ir Lietuvoje. Kor.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Prezidento rinkimai

Lietuvos spaudoje vyksta aštrios diskusijos dėl prezidento institucijos atsteigimo, jo rinkimų bei būsimų kandidatų. Šiuo klausimu būdingai pasisako rašytojas Kazys Saja „Gimtajame krašte“ 51-52 nr.: „Mums taip įgrišo visokių pirmininkų ir sekretorių valdžia – vien iš pagarbos sau ir savosios valstybės Vadovui norėdume vadinti jį taip, kaip vadinamas pasaulis – Prezidentu...“

Jeigu Sąjūdis nedarytų dar vienos „istorinės klaidos“, kaip Lietuvoje, be abejo, miegotų ramiau, tačiau bėda: i Prezidentus tie nelemti sąjūdininkai taiko vieną asmenį, kuris, atseit, neturi jokios Lietuvos partijos paramos. Iš tiesų! Taip, tas Asmuo visos atgimstančios Lietuvos, o ne kurios nors partijos lyderis. Jis visada būdavo aukščiau ar nušaliau visų smulkmeniškų nesutarimų. Niekas niekuomet jo nematė įtūžusio, pabūgusio ar kitaip praradusio savitvardą, negirdėjo nė vienos jo diktatoriškos agresyvios ar arogantiškos kalbos. Nejaugi ką nors turėtų siuntinti jo humoras, drąsa ir ramybė?

...Tad ką gi rinksim taikios Lietuvos Prezidentu – kokį Barabą ar tą, kuris nuo Lietuvos kapo nuritino akmenį?

Žmonių nuomonė

Praeitų metų gruodžio 4-9 d.d. Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje vyko sociologinė gyventojų apklausa. Buvo pateiktas vienas klausimas: kurioje Baltijos valstybėje sėkmingiausiai vyksta ekonominės reformos?

44% Lietuvos, 27% Latvijos ir 23% Estijos gyventojų mano, kad ekonominės reformos geriausiai vykdomos Estijoje; 8% Estijos, 6% Latvijos ir 4% Lietuvos gyventojų – Latvijoje; 32% Estijos, 32% Latvijos ir 20% Lietuvos gyventojų – Lietuvoje.

Taigi mažiausiai žmonių Baltijos kraštuose turi gerą nuomonę apie Latvijos ekonomines reformas. Lietuvoje ir Estijoje šios reformos vertinamos panašiai. Tik lietuviai mano, kad ekonominės reformos geriau vyksta Estijoje, o estai – Lietuvoje.

Nario mokeskis Jungtinėse Tautose

Jungtinių Tautų penktame komitete Lietuvos misijos patarėjas Darius Sužiedėlis kalbėjo visų trijų Baltijos valstybių vardu. Jis nesutiko su Jungtinių Tautų nustatytu Baltijos kraštams nario mokesčiu. Mokeskis buvo nustatytas pagal oficialų ankstesnį rublio kursą (60 kapeikų už dolerį). Sužiedėlis šį mokesį pavadino „iškreiptu“ ir netikrovišku. Jis pareiškė, kad realų rublio kursą Baltijos valstybėms pa

dės nustatyti Pasaulio banko Tarptautinio valiutos fondo atstovai. Jis taipogi išreiškė viltį, kad Baltijos valstybių nario mokesčiai bus persvarstyti ir pakeisti. Baltijos kraštai šiame klausime susilaukė paramos iš Vengrijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos. Panašiai pasisakė Ukraina ir Gudija. (ELTA)

Pagalba Lietuvai

Nuo šių metų pradžios Europos bendruomenės šalys sutiko lengvesnėmis sąlygomis įsileisti į savo rinką Lietuvos gaminius. Apie tai informavo tarptautinių santykių ministras V. Aleškaitis. Jis priminė, kad 1991 m. gruodžio 11 d. Baltijos valstybių ir „24 grupės“ susitikime numatyta Lietuvai skirti 100 mil. dol. neatlyginamai.

Tikimasi, dar šių metų pradžioje Lietuva galės įstoti į Europos bendruomenės plėtojimo banką. Ir atskiros valstybės nutarė padėti Lietuvai. Olandija pasirodusi finansuoti Klaipėdos uosto ir sausumos kelių atstatymą. Rengiama bendradarbiavimo sutartis su Suomija ir Vokietija. Suomija finansuos automagistralę iš šiaurės į centro Europą.

Kitos žinios

— Pirmąją Kalėdų dieną Lietuvos šventovėse buvo skaitomos kardinolo ir vyskupų kalėdinės sveikinimas. Per radiją jį skaitė Vilniaus vyskupas Juozas Tunaitis: „Lietuva jau įžengė į laisvės ir nepriklausomybės kelią, bet ją tebeslegia sunkus balastas – mūsų nesveikos ydos, netikė įpročiai. Jie trukdo mūsų tėvynei atsigausti, sustiprėti. Jei mes laiku nepasirūpinsime naudotis priemonėmis, kurias rekomenduoja Dieviškasis Mokytojas, nepasveiksime...“

— Taip pat per radiją kalbėjo ir švenčių proga sveikino Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis ir ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius.

— 1991 m. gruodžio 23 d. Lietuvos premjeras Vagnorius ir Rusijos vicepremjeras Gaidaras Maskvoje pasirašė dvišalę prekybos sutartį. Taip pat pasirašytas prekybiniais reikalais susitarimas ir dėl Kaliningrado sritys. Lietuva parduos Rusijai prekių už tris milijonus JAV dolerių, už panašią sumą gaus prekių iš Rusijos. Kai kurios bus pasaulinės ar pagal susitarimą. Iš Rusijos bus gautos kuro dujos, spalvoti ir kiti metalai, automobiliai, audiniai ir kt. Lietuva tiekia Rusijai daugiausia maisto produktus.

— Amerikiečių taikos korpuso naujoji direktorė Elaine Chao patvirtino, kad šių metų pradžioje pirmieji Taikos korpuso savanoriai bus (Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Veiklai šakojantis

Dabartinę KLB valdybą daugiausia sudaro jaunoji karta

Vakarai apie Baltijos valstybes

Sovietinė kariuomenė – nuolatinė grėsmė

Kas tie karai nusikaltėliai?

Sovietai apkaltindavo visai nekaltus žmones

Našlaičiams reikia tėviškės namų

Isteigtas fondas pagalbėti lietuvių našlaičiams

Paskutinis gundymas

Patirtis sovietinio tarytojo kabinete

Lordas Curzon'as ir Lietuva

Britanijos politikas, susijęs su Lietuvos reikalais

Kaip atitolinti senatvę

Dr. Vytauto Meško sveikatos patarimai

Gyvos ir negyvos dulkės

Andriaus Norimo aštuoni nauji skaitiniai

Literatūros vakaras su rašytojais

Lietuvių fronto bičiulių renginys Sv. Kazimiero parapijoje

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.
Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrusis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Norėčiau kuo greičiausiai vykti Vilniun

Naujojo Vatikano nuncijaus Lietuvai Mollor Justo Garcia pareiškimai Vatikano radijui

— *Ekscelencija, neseniai buvote paskirtas apaštalinu nuncijumi Baltijos kraštuose. Su kokiais jausmais priėmėte šį Šv. Tėvo paskyrimą?*

— Sunku keliais žodžiais nusakyti jausmus, su kuriais priėmiau šį paskyrimą, nes tų jausmų tikrai daug. Visų pirma esu labai patenkintas, kad galėsiu atstovauti Šv. Tėvui jūsų tėvynėje, Latvijoje ir Estijoje. Po 50 metų popiežius pagaliau turi savo atstovų tarp jūsų. Taip pat jaučiu pasitenkinimą grynai žmogiskąja prasme. Prieš ketverius metus mirusi mano motina sakė, kad ateis diena, kai popiežius pasisų savo atstovus į Baltijos kraštus: "Tu vyksi į tuos kraštus". Dėl to aš tikrai šiuo paskyrimu džiaugiuosi ir didžiujuosi. Džiaugiuosi taip pat kaip diplomatas, nes 1991 m. vasario mėnesį kalbėdamas Ženevoje primygtinai reikalavau Baltijos kraštų pripažinimo, o tose pačiose patalpose sėdėjo ir Baltijos kraštus okupavusios valstybės atstovai. Kai kam tada atrodė, kad aš kalbu apie kažkokią utopiją. Taigi visai tai turėdamas galvoje, aš be galo džiaugiuosi kaip kunigas ir kaip žmogus, džiaugiuosi, kad man lemta būti diplomatinio atstovu Vilniuje, Rygoje ir Taline. Vykstu pas jus kaip visuotinės K. Bendrijos tarnas, vykstu įsiklausyti į jūsų lūkesčius, jūsų jausmus, jūsų problemas ir drauge vykstu jums kalbėti popiežiaus vardu. Taigi vykstu pas jus, kad būčiau popiežiaus balso skleidėjas ir, iš kitos pusės, kad popiežiaus pavedimu klausyčiau ir stebėčiau jūsų tikrovę.

— *O kaip atrodo iki šiol neįvykęs Jūsų gyvenimo kelias?*

Apie save tikrai nedaug ką galiu pasakyti. Visų pirma esu krikščionis, kunigas, vyskupas, esu žmogus, besistengiantis būti jautrus kitų problemoms. Esu ispanas, iš dalies vokiečių kilmės iš motinos pusės. Didelę savo gyvenimo dalį – 22 metus praleidau už savo tėvynės ribų. Devynerius metus Romoje dirbau Šv. Tėvo tarnyboje, nunciatūroje – Belgijoje ir Portugalijoje, įsteigiau Apaštalių Sosto atstovybę prie Europos tarybos Strasburge, iš ten buvau pasiųstas į tris Afrikos kraštus, ypač Dramblikaulio kranto respublikoje patyriau didžiulį misijonieriškojo darbo džiaugsmą. Pastaruoju metu dirbau Ženevoje. Labai domėjausi socialinėmis problemomis, parašiau dvi knygas: Ispanijoje buvo išleista "Naujoji krikščionybė", šiemet Ispanijoje ir Italijoje išleista knyga "Dievas tiki žmogumi". Parafrazuodamas šios pastarosios knygos pavadinimą, sakau jums, kad aš tikiu Lietuva, Latvija ir Estija.

— *Ar turite konkrečių planų artimiausiai ateičiai ryšium su Jūsų misija Baltijos kraštuose?*

— Visų pirma norėčiau kuo greičiausiai vykti į Vilnių, kai tik bus įrengtos patalpos prie Šv. Petro ir Pauliaus šventovės. Nuvykęs pirmiausia susitiksiu su broliais vyskupais, užmegsiu ryšius su politine valdžia, su žmonėmis, su jaunimu, su visuomenės ir visuomenės. Aš manau, kad nuncijus, norėdamas nustatyti planus, visų pirma turi įsiklausyti į vietos žmonių balsą. Svarbiausia užduotimi man bus būti ištikimu popiežiaus minties skleidėju ir ištikimam Šv. Tėvui perduoti lietuvių lūkesčius bei problemas. Kor.

Vėžio ligos iškankinta

AŲA

Agron. ALDONA MULEVIČIŪTĖ-
PARŠELIŪNIENĖ

dideliame liūdesy paliko vyrą JONĄ, sūnų MARIŲ ir mus. Reiškiame gilią užuojautą ir drauge liūdimė –

E. V. Sondos
V. Miceikos
V. Kecorienė
M. Povilaitienė
B. V. Saulėnai
V. P. Lapieniai

St. R. Janušauskai
B. Lukošienė
Z. B. Orvidai
Kl. ir O. Dalindos
O. A. Dimitrijavai
E. V. Dailydžiai
T. D. Renkauskai

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: *"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išsivijoje!"*

Kas tie karo nusikaltėliai?

Atsiliepiant į "TŽ" vedamąjį "Nauju žvilgsniu" • Sovietiniai kaltinimai buvo primesti daugybei visai nekaltų žmonių • Liudininko faktai iš sovietinio lagerio

VYTAUTAS SKUODIS

"TŽ" 1991 m. 49 nr. buvo išspausdintas aktualus vedamasis straipsnis "Nauju žvilgsniu", skirtas lietuvių ir žydų santykių nagrinėjimui ryšium su nauja banga kaltinimų mūsų tautai dėl žydų naikinimo Lietuvoje II D. karo metu. Dabar dingstimi tokiai bangai kilti pasitarnavo nepatikrinti duomenys, kad tame nekaltų žmonių žudyje dalyvavę asmenys Lietuvos respublikos valdžios buvo reabilituoti. Tokius gandus užsienyje galėjo paskleisti ir slaptosios KGB tarnybos, besistengdamos sukompromituoti Lietuvą pasaulio akyse.

Su visomis minėto straipsnio mintimis reikia sutikti, tačiau jas norėtųsi papildyti keliais faktais bei samprotavimais.

Visų pirma bet kuriuo atveju kurio nors asmens arba jų grupės padarytas sunkus nusikaltimas negali būti priskirtas visai tautai, kuriai tie nusikaltėliai priklauso.

Lietuvių tauta nekaltą dėl to, kad joje atsirado žmonių, kurie karo metais fiziškai naikino žydus, kaip nekaltą toji žydų tautos dalis, kuri gyveno Lietuvoje ir kurioje atsirado tokių, kurie 1940-1941 m. arba pirmaisiais pokario metais fiziškai kankino ir žudė lietuvius.

Sovietinis matas

II D. karo metu vokiečių kariuomenės užimtuose kraštuose vyko masinės žudynės ne tik žydų, bet ir kitų tautybių nekaltų žmonių bei karo belaisvių. Tai neginčijamas faktas. Tačiau ar gali būti vienodai dėl to kalti tie, kurie betarpiškai tuos žmones žudė, ir tie, kurie būdami kareiviais arba policininkais vykdė savo tarnybos pareigas ką nors saugodami arba stovėdami iktai žydų vietos zonos pakraščiuose, drausdami į jį įeiti pašalinams žmonėms? Tokiems egzekucijų vykdytojais turbūt ir neaiškino, ką ruošiasi daryti. Pagal sovietinius "teisingumo" principus ir vieni, ir kiti yra žudikai, vienodi "karo nusikaltėliai".

Gera primenu kan. Vlado Butvilos pamokslą Panevėžyje pirmaisiais pokario metais, kuriame jis pasmerkė niekuo nenusikaltusių žydų masines žudynes netoli Panevėžio. Tame pamoksle buvo toks pavyzdys. Vokiečių karininkai nusivėžė į egzekucijų vietą vieną lietuvių karininką, kuris net nežinojo į kokią "pramoją" jį veža tie jo tarlaimieji draugai. Suprato, kai pamatė žydų eiles, sustatytas prie ilgos duobės. Šaudė pistoletais patys įkaušę vokiečiai. Pamatė išbalusį lietuvių karininką, vienas budelių priėjo prie jo, privedė prie naujos sustatytų žydų eilės, padavė jam ir rankas savo pistoletą ir liepė į tuos nelaiminguosius žmones šauti. Lietuvis karininkas numetė į šalį pistoletą ir pats įsiterpė į žydų eiles. Sumišę vokiečiai į jį nesovė.

Nežinia, koks buvo tolesnis to karininko likimas, tačiau pagal sovietinius "teisingumo" principus jis buvo "karo nusikaltėlis", nes dalyvavo masinėse žydų žudynėse, t.y. jis tikrai buvo toje vietoje, kur tos žudynės buvo vykdomos.

Sovietiniuose teismuose

Sovietiniuose teismuose, teisiąnt vadinamuosius karo nusikaltėlius, buvo labai daug tokių, kurie pagal tarptautinės teisės nuostatus nebuvo nusikaltėliai. Tokios bylos buvo tiesiog fabrikuojamos, verčiant žmones prisipažinti, ko jie iš tikrųjų nepadarė. Daugelis tokių netikrų prisipažinimų buvo išgaunami kankinimais, naudojamos netikri liudininkai. Pagaliau net nebuvo reikalingi tikri kaltumo įrodymai. Užteko žinoti kokia uniforma žmogus karo metais buvo apvilktas. Tie tikrai nekalti žmonės, kurie neprisipažino, buvo nuteisiami sušaudyti. Kiti, kurie prisipažino prieš nepadarytų nusikaltimų ir tie, kurie tikrai buvo kalti, atbuvę 25 metų (kol nebuvo mirties bausmės) arba 15 metų bausmę, jeigu išliko gyvi, ir dabar tebegyvena. Aš pats, nuteistas už politi-

nį disidentinį veikimą, 1981 m. pradžioje atsidūriau Mordovijos griežto režimo lageryje ŽCh 385/3-5. Čia trys ketvirčiai kalinių buvo nuteisti kaip karo nusikaltėliai. Susipažinus su tais nelaimingaisiais, man susidarė įspūdis, kad pagal tikrai civilizuoto krašto įstatymus, kurie gerbia tiesą, teisę ir teisingumą, absoliuti jų dauguma būtų išteisinti.

Keletas faktų

Ukrainietis Ivan Golovatyj buvo apkaltintas sovietinių žmonių kankinimu, nes jis, būdamas kaimo policininku, šoko ginti moterį, kurią pagriebęs už plaukų po purviną gatvę tampė girtas chuliganas. Pastarajam kibis į policininko atlapus, šis jam keletą kartų užtvojo lazda. Vėliau tas chuliganas turbūt surimtėjo, nes įstojo į komunistų partiją ir netrukus mirė. Vėlonies duklė, norėdama pasinaudoti savo tėvo komunistų autoritetu ir iš to turėti sau naudos, įskundė buvusį policininką ir su meilagingų liudytojų pagalba "įrodė", kad I. Golovatyj tarnavęs vokiečiams bei kankinęs sovietinius žmones. Tokiu būdu jis buvo pripažintas "karo nusikaltėliu" ir nuteistas 15 metų.

Armėnas Kurojanas, karo metais patekęs į vokiečių nelaisvę, pabuvojo net trijose koncentracijos stovyklose, kuriose dujų kameroje buvo naikinami žmonės. Kad išliktų gyvas, jis sutiko įstoti į SS (Schutz-Staffel) karinius dalinius eiliniu. Jokiose žmonių naikinimo akcijose jis nedalyvavo, tačiau gavo 15 metų bausmės vien už tai, kad pateko į vokiečių nelaisvę ir sutiko įstoti į SS karinę grupuotę, kurią tarptautinis Niurnbergo teismas pripažino nusikaltėliška organizacija. Kurojanas iš lagerio nebeišėjo...

Gudas Leonidas Verchovinas taip pat tarnavo SS dalinyje. Norėdamas išlikti gyvas, tardyme prisipažino, kad 1944 m. pavasarį kažkur rytuose už Minsko dalyvavo 15.000 žydų naikinime. Vėliau tardytojas jį pasveikino, esą jo nusikaltimas sumažėjo, nes ten buvo sušaudyta ne 15.000 žydų, o tik 11.000. Ten tikrai buvo kažkas šaudoma, bet L. Verchovinas nieko nematė, nes buvo pastatytas sargybai už miško, prie kelio. Kad ten buvo žydai, jis netiki, nes tais metais, prie pat artėjančios fronto linijos, iš kurios jau girdėjosi pabūkų gausmas, tik pačiam kvailiausiam vokiečiui būtų atėjusi mintis iš kažkur gabenti tūkstančius žydų sunaikinimui, kai ten visu frontu jau vyko pačių vokiečių kariuomenės atsitraukimas. Tais metais kažin ar iš viso dar kur nors Rytuose buvo masiškai šaudomi žydai. Žinoma, teisme L. Verchovinas tokių savo argumentų nepateikė, nes kitaip vietoje 15 metų būtų gavęs kulną į kaktą.

Gudas Aleksiejus Rudko taip pat buvo apkaltintas nekaltų žmonių masiniu žudymu. Tos žudynės, kaip tvirtino jo tardytojas, įvyko 1944 m. balandžio mėnesį Gudijoje kažkur prie Oršos. Jas vykdė SS dalinys. A. Rudko savo gimtajame kaime buvo gavęs šaukimą atvykti į karinę komendantūrą tiktai gegužės mėnesį, iš kurios jo ir kitų kaimų berniukėlių nebepaleido. Po mėnesio trukusio apmokymo jiems išdavė karines uniformas, ginklus ir įjungė į minėtą SS dalinį. Gavę ginklus, jie pasitraukė į miškus pas sovietinius partizanus, o praėjus frontui įsijungė į Raudonąją armiją. A. Rudko baigė karą Berlyne, turėdamas daug karinių apdovanojimų. Tačiau vien faktas, kad

jis keletą savaičių buvo SS dalinyje ir neva balandžio mėnesį dalyvavo masinėse žudynėse, kai iš tikrųjų tą mėnesį jis dar sėdėjo namuose, nulėmė, kad jis gavo 15 metų bausmės. Kaltu jis prisipažino, nes kitaip būtų buvęs sušaudytas. Deja, iškaltėjęs beveik 14 metų lageryje, mirė.

Tokio pat likimo susilaukė ir estas Kirotoksas vien už tai, kad tarnavo policijoje.

Henrikas Selelionis ir Vincas Stonkus tapo "kariniais nusikaltėliais" todėl, kad buvo eiliniai kareiviai lietuvių batalione, kuriam Gudijoje teko kovoti su raudonaisiais partizanais, fronto užnugaryje vykdydžiusiais teroristinius veiksmus.

Antanas Vaivada iškaltėjo 15 metų todėl, kad 1944 m. pradžioje, turėdamas viršilos laipsnį, įstojo savanoriu į vietinę Lietuvos rinktinę. Be to, taip pat būdamas savanoris nepriklausomybės karų metais, kovojo su bolševikais.

Klemensas Čepulis, Kazys Gruzdis daugiau kaip po 10 metų iškaltėjo, nes karo metais po keletą mėnesių tarnavo policijoje.

Du Jonai – Vilutis ir Leikus "karo nusikaltėliais" tapo ir gavo po 15 metų už tai, kad dalyvavo 1941 m. birželio mėnesio sukilime.

Karo nusikaltėliais sovietų buvo apšaukti ir Lietuvos partizanai – Petras Paulaitis ir Algirdas Žiprė. Pirmasis iškaltėjo 35, antrasis – 25 metus.

Apie 1972 m. Rygoje buvo teisiami 20 latvių. Tie, kurie nesutiko prisipažinti nusikaltimuose, kurių jie nepadarė, buvo sušaudyti. Likusieji dvylika buvo nuteisti ilgus metus kalėti, nors taip pat buvo nekalti. Prisipažinto kaltais, nes norėjo gyventi. Keletą iš jų dar radau atvykęs į lagerį.

Iš mano tame lageryje 1981 m. atrastų vadinamųjų karo nusikaltėlių, iki 1976 pabaigos tame pačiame lageryje mirė šešiolikiai. Nemažai jų, jau atlikę bausmę ir išėję iš lagerio, mirė jau pirmaisiais metais.

Išvados

Visi šie faktai rodo, kad šalia tikrų karo nusikaltėlių, apie kuriuos kalbama tarptautinės teisės dokumentuose, buvo ir tokių "karo nusikaltėlių", kurių sufabrikuotose bylose taip pat buvo primetami kaltinimai ir nekaltų žmonių, jų tarpe ir žydų, naikinime.

Vakaruose visos sovietų karo nusikaltėlių bylos turėjo ir dabar turi būti kritiškai vertinamos, nes jose labai daug netikrų, prievartinių prisipažinimų ir netikrų liudininkų parodymų, nekaltant apie tai, kad daugelyje išskeltų kaltinimų arba iš viso nėra nusikaltimo sudėties, arba trūksta įrodymų.

Medžiodami "karo nusikaltėlius", gyvenančius užsienyje, sovietai nepraleisdavo progos pateikti ir netikrus duomenis arba padirbtus dokumentus. Tai iš dalies patvirtina ir Demjanuko byla Izraelyje.

Kai pasaulyje buvo protestuojama dėl politinių ir sąžinės kalinių Sovietijoje, tų nelaimingųjų, apkaltintų nepatvirtintais kariniais nusikaltimais, niekas negynė. O jų sovietiniuose lageryuose buvo tūkstančiai. Jų šimtai ten amžinai pasiliko kalinių kapi-nėse.

Aš esu tikras, kad Lietuvoje iki šiol nebuvo reabilituotas nei vienas karinis nusikaltėlis, kuris tikrai dalyvavo žydų tautybės nekaltų žmonių žudynėse. Gandai, kad Lietuva reabilituoja žydų naikintojus, neturi jokio pagrindo.

AŲA

ALDONAI PARŠELIŪNIENEI

mirus,

jos vyrą JONĄ ir sūnų MARIŲ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė –

Vacys ir Marytė Vaitkai

Leonas ir Marytė Garbačiauskai

Feliksas ir Birutė Kasperavičiai

Jonas ir Marytė Gudeliai

Pranutė Norušienė

Aldona Jankaitienė

Taip atrodo sibirinių kalinių kapai, kuriuose palaidota ir daug lietuvių
Nuotr. H. Paulausko

PADĖKA

MYLIMAI

a.a. LYDIJAI RADZEVIČIŪTEI-
LAWLESS

1991 m. gruodžio 20 d. staigiai mirus,

nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškui už Mišias, jautrų pamokslą ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame muz. Nijolei Benotienei už gražias giesmes, Lydijos tetoms – Elenai ir Danai Žekaitėms už nuoširdumą į pagalbą tvarkant laidotuvių reikalus, šeiminkinei B. Stanulienei už paruošimą pusryčių ir visiems atsilankiusiems į laidotuvių namus Otavoje bei laidotuvės iš Lietuvos kankinių šventovės Mississaugoje.

Jūsų visų prisiminimas skausmo valandoje bei nuoširdumas palengvina mūsų pergyvenimą. Ačiū.

Vyras Ken Lawless, dukros – Michelle ir Kristina, tėvai – Onutė ir Leonas Radzevičiai, brolis Andrius Radzevičius, seserys – Laura ir Linda Radzevičiūtės

PADĖKA

Iš Tavo rankos, Dieve, gyvenimas ir mirtis...

AŲA

EDVARDAS JULIUS PUNKRIS, sn.

1991 m. vasario 10 d. po ilgos ir skausmingos ligos mirė ir buvo palaidotas šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Vasario 9 d. vakare, kai budėjomė ligoninėje prie Edvardo, jis per skausmus, bet su šypsena sakė: "Jūs neišsivaizduojat, kad aš esu laimingiausias ir turtingiausias žmogus pasaulyje". Tai buvo vieni iš jo paskutinių žodžių mums, nes sekmadienio rytą, apsuptas šeimos, jis užmerkė akis paskutinį kartą.

Dar nėra žodyne parašyto žodžio, kuriuo galėčiau išreikšti nuoširdžią padėką jums visiems, mieli giminės, artimieji, draugai, ir buvę klientai. Jūs lankėte Edvardą namuose ir ligoninėje. Kalbėdami su juo, jūs stiprinote ir davėte vilties. Jis buvo jums visiems dėkingas.

Kai pasižiūriu į šv. Mišijų, gėlių ar užuojautų korteles, į užuojautos žodžius spaudoje, knyga su jūsų parašais, skaitau lapus aukų: Lietuvai vaistams, Lietuvos skautams. Kiek čia buvo įdėta jūsų nuoširdaus dosnumo ir meilės Edvardo atminimui! Žiūrėdama į nuotraukas ar į vaizdajuostę, matau jūsų skausmą ir ašaras. Kai jūs man, reikšdami užuojautą, spaudėt ranką ar apkabinate, aš jaučiau jūsų skausmą, susiliejęs su mano.

Edvardo karstas skendo gėlėse, o koplyčia ir šventovė buvo pripildyta jūsų visų. Kai kurie, nepabūgę žiemos, atvažiavot iš labai toli, kiti iš arti. Bet jūs visi atvažiavot palydėti Edvardą paskutinėje jo kelionėje. Edvardo žodžiai "aš laimingiausias ir turtingiausias žmogus pasaulyje" išsipildė. Nuoširdi padėka jums.

Padėka kun. Pijui Šarnprikui, OFM, už lankymą ir pašnekėsius namuose bei ligoninėje, paruošiant Edvardą amžinybėn, suteikiant paskutinius sakramentus ir jautrius atsiveikimo žodžius koplyčioje. Taip pat kun. L. Januškai, OFM, ir kun. Eugenijui Jurgučui, OFM, lankiusiems ligoninėje.

Nuoširdi padėka pusbroliai kun. Juozui Grabiui, kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. Jonui Staškui už iškilmingas koncelebracijas Mišias, už kun. J. Grabio pasakytą pamokslą šventovėje, žodžius koplyčioje bei maldas ir apeigas kapinėse. Ačiū sol. A. Simanavičiui, sol. R. Strimačiui ir vargonininkei D. Radtikienei už taip širdį jaudinantį giedojimą šventovėje. Padėka tarusiems atsiveikimo žodžius koplyčioje ir šventovėje.

Dėkoju artimiesiems, kurie su didžiausiu širdies skausmu fiesė karstą savo tėvo, brolio, svainio, dėdės ir draugo į amžiną poilsio vietą, kur nėra nei skausmo, nei ašarų, kur ramybė amžina...

Nuoširdi padėka šeimos draugei dr. Liūdai Leknickienei, kuri rūpestingai iki paskutinės minutės gydė Edvardą su viltimi... bet baisioji liga nugalėjo visas jos pastangas, taipogi – dr. Ambus, dr. Iscoe, dr. Willard ir dr. Cuthbert; ačiū dr. P. Rasiučiui už budėjimą paskutinėmis vėlonies valandomis, šeiminkinei B. Stanulienei ir jos pagalbininkėms už rūpestingai paruoštus pietus, mieloms draugėms ir sesėms skautėms už pyragus.

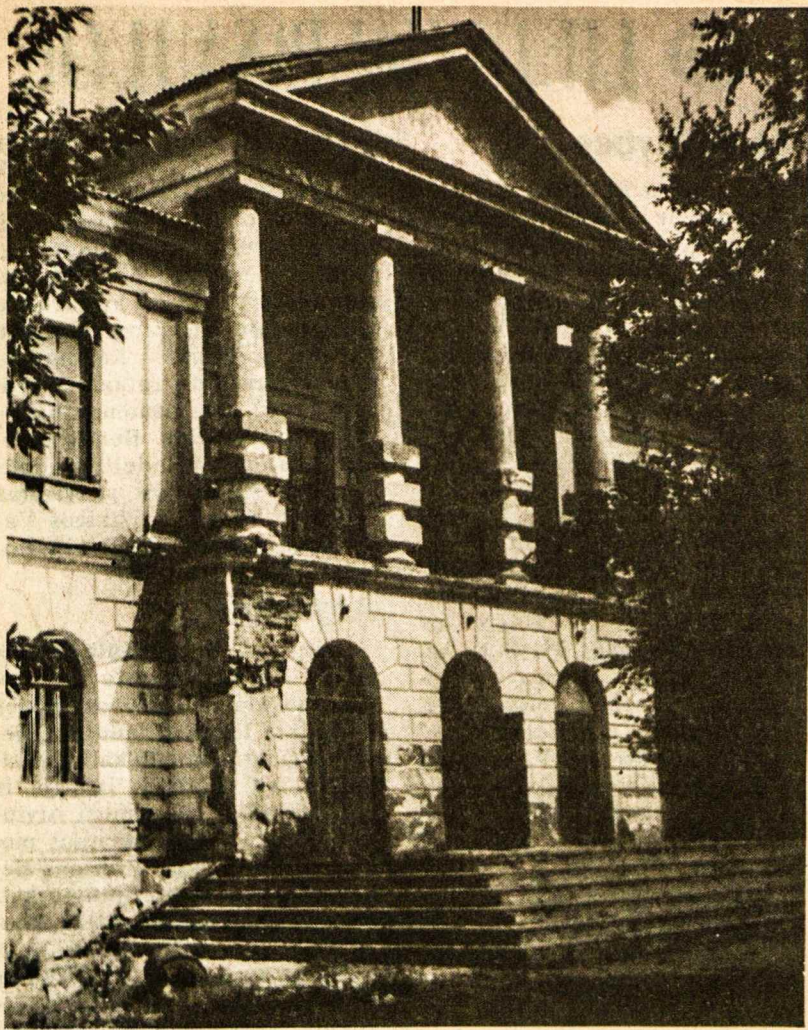
Padėka Algijui Jagėlai už vaizdajuostę ir nuotraukas. Nuoširdi ir neužmirštama padėka mano svainiui Algirdui Oliui, kuris, palikęs sunkiai sergančią žmoną Aldoną ligoninėje, per kelias dienas net porą kartų atskrido pas mus, pabūti ir pasikalbėti su Edvardu, o jau antrą kartą po kelių dienų atskrido jautriais žodžiais atsiveikinti jau šį sykį koplyčioje prie karsto.

Liekame už viską ir visiems, visiems dėkingi.

Dieve, tokia yra Tavo valia.

Mielas Edvardai, išsėkis ramybėje...

Nulūdė ir prislėgti – žmona Irena ir sūnūs – Edvardas ir Ričardas su šeimomis

Buvusios NKVD valdybos rūmai Kazachijos Dolinkoje. Juose buvo taryda ir daug lietuvių sovietinės okupacijos metais Nuotr. H. Paulausko

Dar daug jėgų, traukiančių praeitį

„Lietuvos sąjūdžio“ seimo tarybos pirmininkas Juozas Tumelis atsako į Vatikano radijo klausimus

— Kas Jus atvedė į Romą?

— Buvome pakviesti į 18-tąjį ACLI — Italijos krikščionių darbininkų sąjungos kongresą, kuris truko penkias dienas, nuo gruodžio 4 iki 8. Kongresas svarstė labai daug svarbių klausimų, iškilančių pasaulyje, kuriuos turi išspręsti patys darbininkai, t. y. pats gausiausias ir didžiausias mūsų planetos luomas.

Griuvu komunistinė sistema, išskyrus Kiniją. Kitur — jos tik likučiai. Darbininkai visame pasaulyje yra atsidiūrę visiškai naujoje situacijoje. Susikompromitavo bet kokios komunistinės idėjos, tačiau ir Vakarų pasaulyje anaipol ne viskas tobula, ir šiandien mes priversti ieškoti kelių, kad žmonija turėtų dorą ir žmonišką gyvenimą.

Kongrese buvo svarstomi ir kiti, labai svarbūs klausimai, pvz. krikščioniškosios kultūros klausimas, kuris darbininkijos tarpe dar toli gražu nėra pakankamai išspręstas. Vienas iškiliausių kongreso momentų buvo gruodžio 7-tąją dieną įvykęs apsilankymas Vatikane ir audiencija pas Šv. Tėvą Joną-Paulių II.

— Ar galima tvirtinti, kad šiuo metu Lietuvoje yra krikščioniško darbininkų sąjūdžio užuomazga?

— Ir taip, ir ne. Kiek aš žinau, pačioje artimiausioje ateityje turėtų pradėti rimtai kristalizuotis ir krikščioniškosios praeities sąjunga, kurios, savaime suprantama, daugiausia dėmesio turi skirti Lietuvos darbininkijai. Didelė jos dalis per bolševikinį penkiasdešimtį buvo paprasčiausiai demoralizuota ir, šiandien daugeliui žmonių reikia ypač pasirūpinti, kad kiekvienas susirastų ne tik materialinį savo būvio užtikrinimą, bet ir sugebėtų kurti jaukų dvasinį pasaulį.

Našlaičiams reikia tėviškės namų

SOS vaikų kaimų draugija Lietuvoje • Pagalbos fondas „Vaiko tėviškės namai“

BRANGŪS TAUTIEČIAI,

Sugrįžusi į laisvą pasaulio tautų šeimą, Lietuva žengia į pirmuosius naujus metus.

Atrodė, kad mums trūksta tik tai laisvės, o visos kitos problemos savaime išsispres. Dabar pamatėme, kad padėtis yra labai sudėtinga: reikia nugalėti daug kliūčių, iš naujo kurti socialinio gyvenimo struktūras, o ypač atkurti tą dvasinių vertybių pasaulį, kuris taip ilgai buvo naikinamas ar bent žalojamas. Visiems reikės nepaprastai daug išminties, kantrybės, pasiaukojimo.

Tūkstančiai vaikų bei jaunųjų Lietuvoje neturi motiniškos ir tėviškos globos, net švenčių proga nejaucia tėviškės namų židinio šilumos. Iniciatorių grupė pradėjo ieškoti naujų kelių spręsti našlaičių ir beglobių vaikų problemas. Pavasarį buvo įsteigtos tarptautinės vaikų globos organizacijos „SOS — Kinderdorf International“ skyrius „SOS vaikų kaimų draugija Lietuvoje“

Ši iniciatyva jau pradeda duoti konkrečių vaisių. Tarptautinės organizacijos centras jau yra įsipareigojęs savo lėšomis pastatyti netoli Vilniaus vieną Vaikų kaimą, kuriame motinišką globą ir tėviškės namus galės rasti apie 100-150 beglobių vaikų. Kaimas apims apie 15 vienos šeimos namų, administracijos pastatų, svečių namus, galbūt vaikų darželį, susiejimą sale, ūkinius pastatus ir kt. Jau pradėdami parengiamieji projektavimo darbai. Numatoma, kad kaimas bus pastatytas maždaug per dvejuis metais. Tai bus didelė šios tarptautinės organizacijos dovana atgimstančiai Lietuvai.

Tačiau ši dovana problemoms neišspręs. Ji galės būti tik pavyzdys, kaip mes turime rūpintis vaikais, remdamesi savo lietuviškomis jėgomis, ypač mūsų išeivijos pagalba.

Sužinoję, kad tarptautinė organizacija savo pagalbą apriboja vieno kaimo pastatymu, „SOS vaikų kaimo draugijos Lietuvoje“ steigėjai nutarė steigti nuo tarptautinio centro nepriklausančią organizaciją, duodami jai vardą Pagalbos fondas „Vaiko tėviškės namai“ (VTN). Šio tarptautinės organizacijos lietuviško varianto tikslas įstatuose yra taip nusakyta: „Globoti, auklėti ir parengti gyvenimui našlaičius ir kitus tėvų globos netekusius vaikus bei jaunimą“. Pirmuoju savo uždavinį VTN fondas laiko „organizuoti našlaičiams ir beglobiams vaikams tėviškės namų“

Amerikos mokytojai - Lietuvos mokyklai

Praėjo šiek tiek daugiau negu metai, kai susikūrė draugija, pasivadinusį A.P.P.L.E. (American Profesional Partnership for Lithuanian Education), kurios pagrindinė idėja — išeivijos mokytojų parama reorganizuojant Lietuvos švietimo sistemą. Ši idėja 1990 m. kilo Lietuvos švietimo ministeriui Dariui Kuoliui, tuo metu dalyvavusiam „Santaros“ suvažiavime. Buvo sudaryta programa: „Amerikos mokytojai - Lietuvos mokyklai“.

Dabar ši draugija turi apie 130 narių. Dauguma jų — mokytojai, mokyklų direktoriai, universitetų dėstytojai. Draugijos nariai padeda Lietuvos švietimo ministerijai užmegzti ryšius su įvairiausiomis JAV švietimo įstaigomis, tarpininkauja ruošiant pedagogų keliones į Lietuvą; ieško reikalingų patarėjų mokymo programų ir vadovėlių kūrimui ir pan. A.P.P.L.E. turi jau nemažą nuveiktų darbų sąrašą: Amerikos valstybės departamento informacijos agentūra padovanojo Lietuvai 900 anglų kalbos dėstymo metodikos vadovėlių. Neblogai sekasi užmegzti ryšius tarp Lietuvos švietimo ministerijos bei Amerikos įvairių organizacijų.

Draugijos nariai 1991 m. vasarą dalyvavo Lietuvos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kursuose, kurių metu skaitė paskaitas apie anglų kalbos mokymo metodologiją, skaity-

biamis vaikams tėviškės namų statybą ir gyvenviečių steigimą“.

Siekdamas savo tikslo ir atlikdamas užsibrėžtus uždavinius, VTN fondas stengsis kuo pilniau panaudoti užsienio patirtį, Lietuvoje subrandintas idėjas ir savo narių bei rėmėjų pasiūlymus.

Artimiausioje ateityje rengiamasi statyti vaiko tėviškės namus prie Marijampolės ir prie Kauno steigiamose gyvenvietėse. Tikimasi, kad iki vasaros bus atlikti parengiamieji ir projektavimo darbai. Ieškome statybinės organizacijos, kuri įsipareigotų skubiai ir gerai atlikti statybos darbus.

Tuo pat laiku, kiek galimybės leidžia, yra organizuojamos našlaičių šeimos privačiuose namuose, parūpinant joms motinas. Dvi tokios šeimos yra Kaune ir viena Marijampolėje. Ieškoma daugiau motinų ir rūpinamasi jų tinkamu parengimu.

Gyvenviečių bei namų projektavimas ir kiti parengiamieji darbai pareikalauja nemažų išlaidų. Su nuolatine išlaidom yra susijęs ir kelių našlaičių šeimų išlaikymas.

Dėl to kreipiamės į Lietuvos žmones, prašydami paremti mūsų iniciatyvą. Ieškome ir pajėgesnių rėmėjų, kurie didesnėmis sumomis galėtų prisidėti prie naujų gyvenviečių statybos, taip tapdami jų garbės piliečiais.

Nuoširdi padėka valdžios pareigūnams ir visiems, kurie iki šiol jau yra parėmę mūsų užmojus. Esame labai dėkingi ir tiems, kurie mus padrąsino savo idėjomis bei patarimais. Jei gu dar nesuspėjome kai kuriems atsakyti, tai padarysime artimiausiu laiku.

Pagalbos fondo „Vaiko tėviškės namai“ ir SOS vaikų kaimų draugijos vardu —

Mons. Vytautas Kazlauskas, VD universiteto ir Kauno kunigų seminarijos profesorius
Adresas: Druskininkų 4-1, 3000, Kaunas, Lithuania. Tel. 228.224.

Žodis užsienio lietuviams

Iš JAV ir Kanados esame gavę nemažai palankių atsiliepimų. Ypač džiaugiamės Vašingtono Lietuvių moterų klubo pažadu bendradarbiauti mūsų organizacijos darbuose. Tikimės, kad šis klubas sutiks atstovauti fondui „Vaiko tėviškės namai“ Amerikoje, savo globon paimdamas mūsų einamąją sąskaitą. Nemažiau dėkingi esame kun. Antanui Bukauskui,

mo, rašymo ir matematikos mokymą, konsultavimą ir švietimo psichologiją, švietimo valdybą, Montessori metodiką. Tai, kad kursai davė daug naudos tiek klausytojams, tiek dėstytojams, galima buvo spręsti iš dalyvių atsiliepimų, kuriuose buvo dėkojama ir kviečiama dar kartą atvažiuoti. Taigi, nors dar ir yra laiko iki vasaros, A.P.P.L.E. jau pradėjo planuoti naują seminarą 1992 m., kuris įvyks liepos 15-rugpjūčio 15 d. Šio seminaro temos turėtų būti: švietimo administravimas, specialioji pedagogika, Montessori metodika, socialinės studijos, švietimo psichologija, užsienio kalbų mokymas (anglų k. tarp jų), muzikinis lavinimas, mokymo metodika. Šių kursų koordinatore Amerikoje — A.P.P.L.E. narė iš Bostono — Zita Krukienė. Draugijos narių bei Lietuvos švietimo ministerijos atstovų nuomone, šis seminaras bus labai vertingas pertvarkomai Lietuvos mokyklai, praturtinantis naujomis žiniomis bei kintokiu mastymu.

Todėl kviečiame visus, norinčius, dalyvauti 1992 m. liepos 15-rugpjūčio 15 dienų seminare. Užsiregistruoti iki 1992 m. sausio 31 d. Programa bus sudaryta ir paskelbta iki 1992 m. kovo mėnesio. A.P.P.L.E. adresas: P. O. Box 1307, West Hartford, CT 06107. Ramunė Kaplerytė-Dainorienė, Filadelfija

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Panevėžio Vaikų namuose viešnia iš JAV RASA RAZGAITIENĖ su auklėtojais ir mons. J. ANTANAVIČIUMI 1991 m. rudenį

Laisvę atgavę vyskupų sinode

Vyskupo Vlado Michelevičiaus pareiškimai italų žurnalistui

Pasibaigus vyskupų sinodui Romoje, Vatikano radijo bendradarbis Alberto Goroni, tarp besikirstančių sinodo dalyvių sutiko ir pakalbino Kauno arkivyskupo pagalbininką vyskupą Vladą Michelevičių, kuris atsakė į kelis italo žurnalisto klausimus lietuviškai per vertėją.

— Ekscelencija, pasibaigę Europos vyskupų sinodas. Kokius išpuolius jums paliko šis Šv. Tėvo vadovaujamas Europos vyskupų susitikimas?

— Išpuolis tikrai buvo labai didelis, gilus, nes turėjau progos ne tikai posėdžiauti, ne tikai dokumentus skaityti ir klausytis kalbų, bet ir susitikti su įvairių kraštų vyskupais. Ypatingas dėmesys, žinoma, buvo skiriamas Lietuvai, Baltijos valstybėms, nes mes gyvename ypatingose sąlygose, todėl ir visi kiti vyskupai suprato mūsų tą padėtį. Esame laisvi, bet turime labai daug ekonominių sunkumų ir todėl visi yra pasiruošę padėti, žinoma, per tas organizacijas, kurios yra oficialiai pripažintos.

— Kuo šis sinodas reikšmingas Lietuvos tikintiesiems, ypač jaunajai Lietuvos dvasininkų karta?

— Mes turime dabar jau 17-ka studentų ir 4-is kunigus, studijuojančius Romoje. Tai visai naujas, po karo negirdėtas dalykas — pirmą kartą turėjome progos atsiųsti tiek daug į Romą studentų. Tikimės, kad jie uoliai studijuos ir grįš tikrai išsilavinę, išmokę kalbų. Dabar, kaip pastebėjome sinode, be užsienio kalbų neįmanoma bendradarbiauti. Čia niekas neklausia ar kalbate angliškai, prancūziškai, vokiškai ar itališkai, o klausia kuria kalba jums lengviau kalbėti. Todėl primenu tiek tėvynėje, tiek mūsų studentams Romoje, kad jie išnaudotų visas progas mokytis svetimų kalbų. Dabar, kai bendravimas yra toks gyvas, absoliučiai neįmanoma

kam nors atstovauti ar ką sužinoti nemokant kalbų.

— Labai svarbus buvo Rytų Europos atstovų dalyvavimas sinode. Kaip buvo priimti į sinodą atvykę Rytų Europos tikinčiųjų atstovai?

— Iš viso R. Europos vyskupų dalyvavimas buvo ypatingai pabrėžtas Šv. Tėvo, nes propacija buvo išlaikyta kviečiant į sinodą Rytų šalių naudai, ypač iš tų šalių, kurios dabar atgavo nepriklausomybę. Tai šalys, kurios kentė komunizmo jungą per tiek metų ir todėl dabar džiaugiasi ne tik tai tos šalys, bet ir Roma. Šv. Tėvas parodė nepaprastai daug rūpestingumo priimdamas mus. Pvz. kvietė be eilės vakarienes ir kitomis progomis parodė ypatingo palankumo Baltijos valstybėms.

— Kaip jūsų įsitikinimu, po sinodo klostysis santykiai su Ortodoksų hierarchija?

— Su ortodoksais Lietuvoje problemų nėra, nes turime išmintingą Vilniaus arkivyskupą Chrizostomą. Tikiuosi, kad su juo tikrai rasime bendrą kalbą. Šiaip, tam tikra įtampa buvo jaučiama dėl to, kad sinode nedalyvavo Rusijos, Bulgarijos, Rumunijos ir kitų ortodoksų atstovai, kurie buvo pakviesti stebėtojais. Sinodas priėmė specialų dokumentą, kuriame išdėstė savo pažiūras tuo klausimu. Kor.

• Paremkite „Tėviškės žiburius“ auką, rėmėjo ar garbės penumeratą, testamentiniu palikimu. Dėkingi — „TŽ“ leidėjai

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

DĖMESIO

visiems norintiems susigražinti išlikusį nekilnojamąjį turtą LIETUVOJE!

1991 metų birželio 18 dieną išleistu LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMU, lietuviai norintys susigražinti išlikusį nekilnojamąjį turtą Lietuvoje, kaip:

1. Žemę
2. Miškus
3. Ūkinius-komercinius pastatus
4. Gyvenamuosius namus

TURI BŪTINAI PADUOTI prašymus. Laikas paduoti prašymus yra pratęstas.

Šiuo skubiu reikalu jums gali patarnauti **Juridinė Agentūra „JusCon“** Lietuvoje ir jos atstovai Kanadoje. Visi dokumentai pristatomi į vietines savivaldybes, pagal turto vietą Lietuvoje, per 3-4 dienas nuo jų užregistravimo. Sinteresuoti asmenys prašomi kreiptis šiuo

tel. (416) 767-8711
FAX (416) 536-1263 Toronto.

Mons. V. Kazlauskas

A+A

Agronomei

ALDONAI PARŠELIŪNIENEI

mirus,

vyrą kolegą JONĄ, sūnų MARIŲ ir gimines

Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame bei kartu

liūdime —

Dotnuviškiai su šeimomis Floridoje:

Pranė Čiurlytė

Julija ir Juozas Navakai

Elena ir Petras Daliniai

Marija Polteraitienė

Kleopa ir Bronius Gaizauskai

Ona ir Jonas Pupininkai

Bronė ir Stasys Juozapavičiai

Teklė ir Adolfas Sekoniai

Elena ir Stasys Mikniai

Pranas Zelba

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ČESIŪNO ODISEJĄ

Regina Mundrytė "Lietuvos ryto" 1991 m. spalio 22 d. laidoje atskleidė irklautojo Vlado Česiūno, 1972 m. olimpiados Miunchene čempiono, odiseją Vokietijoje 1979 m. vasarą. Tada jis su sovietais treneriais ir specialistais buvo atvykęs Duisburgan į pasaulinį baidarių ir kanojų irklavimo čempionatą. Spaudoje plačiai nuskambėjo jo pasilikimas Vokietijoje, staigus dingimas po nepilno mėnesio ir atsiradimas Maskvoje. Susidarė įspūdis, kad V. Česiūnas buvo pasigrobtas KGB agentų ir prievarta išsigabentas iš Vokietijos. Tokią išvadą sustiprino ir paties V. Česiūno laiškas "Tiesos" redakcijai, teigiantis, kad jį nuo sovietinės grupės atskyrė Uršulė ir Ferdinandas Forkertai, apsauginę užnuodytu vynu. Tačiau vėliau jis atsigaavo ir nutarė grįžti tėvynei. Tuo laišku buvo norima sudaryti įspūdį, kad V. Česiūną mėgino prievarta pasilikti vokiečiai.

GRĮŽO SAVANORIŠKAI

Dabar paaiškėjo, kad V. Česiūnas ir Vokietijoje pasilikto, ir grįžo savanoriškai. Jis esąs dėkingas jam padėjusiai Alinai Grinienei, skatinusiai mokyti vokiečių kalbos, žadėjusiai parūpinti darbą. Tačiau tėvynės ilgesys buvo stipresnis už žingsnius svetimoje šalyje. V. Česiūnas pats paskambino Sovietų Sąjungos ambasados Bonnoje, ten nuvyko ir diplomatinio automobilio buvo nuvežtas Frankfurtan prie Maino. Orauostyje jo laukė specialiai skrydį Maskvon suvelinės keleivinis sovietų "Aerofloto" lėktuvas. Keleiviams buvo pareiškta, kad vėluojama dėl techninių kliūčių, bet iš tikrųjų buvo laukiama iš Bonnos atvykstančio V. Česiūno. Bilietą jam nupirko ambasados tarnautojas, parodydamas jam pasą, bet kasininkai padiktuo-damas kitą pavardę, kad vokiečiams būtų sunkiau išsiskirti V. Česiūno dingimą. Maskvoje jis nebuvo suimtas ir, užstatęs laikrodį taksitui, ankstyvu pašto lėktuvu parsiskrido Vilniun. Savo butan jau negalėjo įeiti dėl išlažtos spynos, kuri buvo pakeista nauja.

TARDYMAI VILNIUJE

KGB saugumiečiai V. Česiūną vienai savaitei buvo paguldę psichoneurologinėje ligoninėje. Ten jis po 14-16 valandų per parą miegodavo dėl kažkokių įleistų vaistų. Tada prasidėjo tris mėnesius trukę apsilankymai pas tardytoją. Ten jis pusę dienos būdavo apklausinėjamas, o kitą pusę skirdavo raš-tiškams atsakymams. Už tėvynės išdavimą ir dezertyravimą jam grėsė 10-15 metų kalėjimas. Dar porą metų galėjo gauti už neregistruotą medžioklinio šautuvo laikymą. Nuo kalėjimo V. Česiūną išgelbėjo "Dinamo" sporto draugijos vadovų palanki charakteristika. Tačiau jis neteko olimpinio čempiono vardo su visomis privilegijomis. Tardymuose V. Česiūnas nebuvo mušamas, bet buvo žiauriai sumuštas Lavoriškių mutinėje, kur dirbo įstojes Lietu-vo mutinės departamentan. Atrodo, keršto siekusiems įsi-veržėjams jis jau buvo žinomas.

Vilniaus ligoninėje V. Česiūnas išgulėjo apie mėnesį, o pas-kui kelis mėnesius negalėjo dirbti. Dabar dirba saugesnėje Vilniaus orauosčio mutinėje. Minint Lietuvos mutinės de-partamento pirmąsias metines, V. Česiūnui buvo įteiktas penk-tojo laipsnio "Vyčio kryžiaus" ordinas.

ORINIS SUSISIEKIMAS

Lietuvos susisieikimo ministe-rijos civilinės aviacijos depar-tamento direktoriaus pavaduo-tojas Vidmantas Vaškyš prane-ša, kad iš Vilniaus į Vakarų ša-lis nuo 1991 m. gruodžio 20 d. kasdien turėtų skristi bent vienas keleivinis lėktuvas. Tris kartus per savaitę skrydžiai "Boeing" ir "Caravelle" lėktu-vais yra numatyti į Kopenhagą, Frankfurtą prie Maino ir Berlyną. Vėliau "Lietuvos aviacijos linijų" skrydžiai Vilnių sujungs su Londonu ir Zuerichu. Sausio 19-20 d.d. ir reguliarius skrydžius turėtų įsijungti Šveicarijos, Austrijos ir Skandinavijos bendrovių lėktuvai. Pagaesėjus lėktuvų skrydžiams pertvarko-mas Vilniaus orauostis. Sten-giamasi, kad iki 1992 m. liepos mėnesio būtų užbaigtas Vil-niaus orauosčio pagrindinės keleivių aptarnavimo zonos įrengimas.

LIETUVOS LAIVAI

Kapitono A. Grincevičiaus va-dovaujamas "Marijampolės" mo-torlaivis jau 1991 m. spalio pa-baigoje jūron išplaukė su iškel-ta Lietuvus vėliava. Dabar tokias vėliavas turi visi Klaipėdos pre-kybos uoste užregistruoti lai-vai. Informaciją apie pradėtą persitvarkymą pateikia "Tiesos" korespondento Gedimino Pilaičio pasikalbėjimas su Lietuvos susisieikimo ministerijos van-dens transporto skyriaus direk-toriumi Vytautu Paulausku. Tur-to dalybos jau beveik sutartos. Lietuvai tenka joje esantys ob-jektai ir laivai. Tokiu spren-dimu ne visi yra patenkinti. Ka-liningrado laivų šaldytuvų ba-zė reikalauja trijų Klaipėdoje esančių laivų, bet jų nebus lei-džiama konfiskuoti. Gincytini laivų ir objektų reikalai bus sprendžiami tarptautinėse dery-bose. Pasak V. Paulausko, Klia-pėda Maskvai sovietinėje siste-moje yra atsilgynusi su kaupu. Vien tik jūrų perkėla Sovietų Są-jungos biudžetui yra atidavusi daugiau kaip pusę bilijono va-liutinių rublių. 1991 m. Maskva užsienio skoloms mokėti panau-dėjo iš Lietuvos jūrų laivinini-kystės gautus 65 milijonus va-liutinių rublių. Dalybose Lie-tuvai teko gerokai padėvėti pre-kybiniai laivai, bet jų klausimą teks spręsti ateityje. Didžio-sios šalys savo valstybinio pre-kybos laivyno neturi. Tad galbūt ir Lietuvai teks sekti jų pavyz-džiu. Jau yra pakeista nemažai Klaipėdos uostui priklausan-čių laivų pavadinimų. "Tarybų Lietuva" dabar tapo "Raguva", "Vincas Mickevičius-Kapsukas" – "Jonu Jablonskiu", "Kovinė šlovė" – "Dariumi ir Girėnu", "Juozas Vitas" – "Maironiu", "Kazys Giedrys" – "Ukmerge", "Pranas Zibertas" – "Pabrada", "Alfonas Čeponis" – "Vydu-nu", "Karois Požela" – "Simonu Daukantu".

V. Kst.

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla Klivlande surengė kalėdinę eglutę 1991.XII.15 ir atliko sceninę programą

St. Catharines, Ont.

KALĖDŲ ŠVENTĖS praėjo jau-kiai ir kukliai. Nebėra didesnių šeimų suvažiavimų, kaip tai būda-vo seniau. Atvyko vienas kitas ap-lankyti dar gyvus tėvus ar gimines. Daug jau ir mūsų bendruome-nės narių nukeliavo į Anapilį, o ir vietos kapinės jau ilsiisi apie 15 tautiečių. Bernelių Mišios buvo 12 val. naktį. Susirinko apie 40 nepa-būgusių žiemos meto netikėtųmų. Kaip paprastai mūsų nedidelė šventovė svytėjo įvairiom švie-som. Traukė dėmesį įrengta dide-lė Prakatėlė, pareikalavusi ne vieno žmogaus rankų. Gražiai gie-doją mūsų solistai V. A. Paulio-niai. Staigmena buvo ir jų sūnaus Vyto solistinis įsijungimas. Ber-nelių Mišios su gražiu pamokslu, visų darniu giedojimu baigtas ga-loriau nuskambėjusiu Lietuvos himnu.

ĮSRINKTA NAUJA KLB APY-LINKĖS VALDYBA gruodžio 15 d. įvykusiame susirinkime, kuriam pirmininkavo Juozas Vyšniaus-kas. Valdybą sudaro: J. Vyšniaus-kas, A. Ališauskienė, J. Dervai-tis, A. Vaičiūnas ir V. Žemaitienė. Finansinius reikalus pareigingai tvarko J. Dervaitis.

JURATĖ VYŠNIAUSKAITĖ dės-tanti anglų kalbą Meksikoje, per savo tėvus, atsiuntė kalėdinius sveikinimus visiems tautiečiams.

SAUSIO 13-TOS AUKŲ PRISI-MIMUI. Vėl su širdgėla peryve-nama 1991 m. sausio 13-sios naktį. Nuosirdžiai užjaučiame nukentė-jusiu artimuosius. Tuo pačiu drįstame tvirtinti, kad mūsų žu-vusiųjų ir sužeistųjų auką yra ne-paprastai svarbus inasas mūsų tautos kovoje už Lietuvos nepri-klausomybę. Be šios aukos vargu ar Lietuva būtų susilaukusi tiek daug moralinės viso pasaulio pa-ramos.

Tvirtai susikibę rankomis ir su daina lūpose, jie tapo nepralau-žiama siena priešams, ginkluo-tiems tankais. Tuo pačiu Lietuva tapo pavyzdžiu tautoms, taikiu būdu ir nepalaužiamai siekian-čioms joms priklausančių teisių. Meldžiame Visagali suteikti ypatingas išminties ir sumanumo mūsų vadovams Lietuvos tautą vesti į pilną laisvę ir visišką neprikla-usomybę.

Tikimės, kad vienybės ir susi-klausmo dvasia, parodyta prie parlamento rūmų, ir toliau viešpa-tas mūsų brangių tautiečių širdyse. Tikime, kad mūsų žmonės iš-bris iš okupacijos paskleistų blo-gybių, puoselės savitarpį pagar-bą ir ties pagalbos ranką vieni ki-tiems. Esame įsitikinę, kad sau-sio 13-sios aukos nebus veltui ir kad mūsų tauta gyvuos per amžius. Šventa pagarba ir amžina atmintis Jums, mūsų Didvyriai!

Sausio 13-tosios prisiminimai iniciatoriai – Jonas Lianga, Jonas Dervaitis, Albertas Vaičkus, Juo-zas Vyšniauskas – kviečia visus dalyvauti 1992 m. sausio 12 d. pamaldose, įprastu laiku, 10 v. ryto, Angelų Karalie-nės šventovėje, 75 Rolls Ave. žuvisių Didvyrių intencija. Po pa-maldų Lietuvos himnas. Bus paro-dyta žuvusiųjų paveiksluota vinje-tė, apšviesta trimis tautinėmis žva-kutėmis ir padėtas aukų lapas, žu-vusiųjų Didvyrių Vilniuje bei Me-dininkuose artimiesiems paremti. Kor.

• Namai be lietuviškos spaudos – pilis be tautinės šviesos

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankan-tiems Kanadoje duodame sveikatos įdraudą. Pristatome jūsų pačių su-darytus siuntinius į Lietuvą. Per-vežame autobusu keleivius į Mont-realį ir iš Montrealio.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

London, Ontario

KLB LONDONO APYLINKĖS veiklusis pirm. Paulius V. Kuras darbovietėje buvo tinkamai įver-tintas ir paskirtas vienu iš trijų bendrovės viceprezidentų, atsa-kingu už 117 vaistinių popula-riųjų "Big V" bendrovėje. Londo-no lietuviai su džiaugsmu sutiko šią žinią, ji sveikino ir palinkėjo tokios pat sėkmės ir ateity. D. E.

Winnipeg, Manitoba

ĮSRINKTA NAUJA KLB APY-LINKĖS VALDYBA 1992 metams. Gruodžio 16 d. posėdyje pasi-skirstė pareigomis ir svarstė 1992 metų veiklos gaires. Pirmuoju dalyku buvo nepriklausomybės šventės minėjimas, kuris bus su-rengtas šv. Kazimiero švento-vės salėje sekmadienį, vasario 16 d. po pamaldų. Naująją valdy-bą sudaro: J. Grabys – pirminin-kas, E. Bugailiškis – vicepirmi-ninkas, V. Daubaraitė – sekretorė, R. Biežytė – išdininke, J. Brazaus-kaitė, R. Brazauskaitė, B. Grabie-nė ir D. Statkūnas – nariai. Revizi-jos komisija – E. Fedaras, V. Krišk-čiūnas ir V. Rutkauskas. T. Tim-mermanienė ir toliau lieka Tautos fondo ir Vasario 16 gimnazijos atstove, o V. Januška – Kanados lie-tuvių fondo atstovas.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS rė-mėjų būrelis atstovė Winnipege T. Timmermanienė, sumąžėjus rė-mėjų skaičiui, prašo į rėmėjus įsijungti daugiau vietos ir apy-linkių lietuvių, nes nuo rėmėjų priklausys gimnazijos išsilaiky-mas. Gimnazijai remti inaiši bus renkami 1992 metų pradžioje.

KLB WINNIPEGO APYLINKĖS metinis susirinkimas įvyko gruodžio 1 d. šv. Kazimiero šventovės salėje tuoj po pamaldų. Susirinki-mą atidarė valdybos pirm. R. Gali-naitis, pakviesdamas susirinkimui pirmininkauti M. Timmermaną,

SVEIKINIMAS

Ilgametį Kanados lietuvių fondo įgaliotinį Otavos apylinkėje

ALBINĄ PAŠKEVIČIŲ ir žmoną ALĘ

šešiasdešimties metų vedybinio gyvenimo proga nuoširdžiai sveikina ir linki dar daug saulėtų dienų –

Kanados lietuvių fondas

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003
(Union Gas Building)
Hamilton, Ontario L8N 3C8

Telefonas
(416) 529-7462

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sask. iki...5 %
santapas 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta....3.75%
90 dienų indėlius 6.5 %
1 m. term. indėlius 7.25%
1 m. term. ind. mėn. pal....6.75%
3 m. term. indėlius 8.25%
RRSP ir RRRF (pensijos) 5.25%
RRSP ir RRRF 1 m. 7.25%
RRSP ind. 3 m. 8.25%

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

IMAME UŽ:
asmenines paskolas.....13.5 %
nekiln. turto pask. 1 m....9.25%
nekiln. turto pask. 3 m.....10.5 %
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Jonas Valaitis, visuome-nininkas ir žurnalistas, mirė 1991 m. gruodžio 2 d. Bruklinė. Velionis, gimęs 1904 m. gegužės 11 d. Bostone, 1913-27 m. gyve-no Lietuvoje, mokėsi Simono Daukanto mokytojų seminarijoje Kaune. Ten 1923-26 m. redagavo "Jaunimą". Grįžęs į JAV, 1928-33 m. redagavo "Vienybę", mokytojavo prie jos veikusioje lituanistinėje mokykloje ir Ber-litzo kalbų mokykloje. Ryškiusius savo pėdsakus velionis pa-liko Niujorke, remdamas S. Da-rius ir S. Girėno skrydį per At-lantą, įsijungdamas į BALFo organizatorių gretas. Po II D. ka-ro jis BALFui atstovavo tarp-tautinėse pabėgėlių organizaci-jose Europoje, padėdamas lie-tuviams atvykti į JAV. Priklausė daugeliui lietuviškų organi-zacijų, redagavo SLA oficiozą "Tėvynė" ir vėl "Vienybę" 1968-85 m.

Panevėžiečių klubo rudenis susirinkimas Čikagoje 1991 m. lapkričio 3 d. buvo sušauk-tas mažojoje Jaunimo centro sa-lėje. Susirinkimą pradėjo valdy-bos pirm. Petras Beinarauškas, susikaupimu paprašęs pagerbti mirusius narius. Klubo garbės narys Juozas Masilionis skaitė paskaitą apie Lietuvos nepri-klausomybės paskelbimą 1918 m. ir dabartinį jos atkūrimą, susietą su skirtingomis aplin-kybėmis. Kun. Rimas Gudelis, svečias iš Panevėžio, prieš su-sirinkimą atnašavęs mirusiems klubo nariams skirtas Mišias, kalbėjo apie dabartinį Panevė-žį. Miestas jau turi tris veiki-ančias šventoves. Tikybos pamokas mokyklose lanko apie 80% moksleivių. Panevėžio kata-likai, atlaikę sovietų okupaci-nės valdžios persekiojimus, at-metė dabar planuotą menoniti-kolegijos įsteigimą, nenorėda-mi, kad ši sektą skaldytų religij-ų atgimimą. Seniau buvo varžo-ma privačių namų statyba, o da-bar ji leidžiama. Panevėžys di-dėja, plėsdamasis Piniavos, Staniūnų ir Berčiūnų krypti-mis. Ruošiamasi atstatyti oku-pacijos metais susprogdintą Berčiūnų šventovę. Ten jau ren-giamos ateitininkų vasaros sto-tyklos.

Penkiasdešimtąjį koncertą Niujorko lietuviams Kultūros židinyje 1991 m. lapkričio 16 d. su-rengė radijo valandos "Laisvės žiburys" vedėjas Romas Kezys. Programą atliko iš Klaipėdos atvykęs vokalinis ir instrumen-tinis liaudies muzikos ansamb-lis "Uostamiesčio muzikantai", kurį sudaro vadovas Bronius Mūras, Vytautas Babaliauskas, Stasys Juškauskas, Pranas Kas-peraitis, Donatas Markelis, Au-gustinas Užkuratis ir Vytautas Zelenis. Tradicinis "Laisvės ži-burio" renginys baigtas šokiais. Jiems grojo Vytauto Daugirdo vadovaujamas brolių Kezių or-kestras. "Laisvės žiburys" Niujorko lietuviams kasmet pakvie-čia į porą tokių renginių.

Naujoji JAV LB krašto valdyba pareigomis pasiskirstė 1991 m. gruodžio 14 d. Filadelfijoje įvykusiame posėdyje. Ją dabar su-daro pirm. Vytautas Maciūnas, vykdomoji vicepirm. Regina Naru-sienė, sekr. ir vicepirm. infor-macijos reikalams Rimantas Stirbys, išd. Daina Krivickaitė, vicepirmininkai kitiem reika-lam: Jonas Valaitis – finansi-niam, dr. Vitolis Vengris – mokslo, Gintaras Čepas – orga-nizaciniam, Ingrida Bublienė – specialiam reikalui, Rimas

Gulbinas – administraciniam, Pranas Gvildys – sporto, JAV lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Sigutė Šnipaitė – jaunimo rei-kalam; krašto valdybon taigpi įsijungė tarybų pirmininkai: Audra Misiūnienė – kultūros su vykdomuoju vicepirm. Vytautu Volertu, švietimo – Regina Ku-čienė, socialinių reikalų – Bi-rutė Jasaitienė, visuomeninių – Algimantas Gežys. Bendruome-nės būstinės Filadelfijoje ad-ministratoriumi yra pakviestas Linas Orentas, LB įstaigos Va-šingtono vadove – Asta Banio-nytė.

Argentina

Bronė Urbonavičiūtė-Dauno-rienė, Rosario mieste apsis-tojusi viešnia iš Lietuvos, padės vietiniam lietuvių jaunimui ge-riau išmokyti lietuvių kalbą, susi-pažinti su Lietuvos istorija ir papročiais. Ji yra gimusi Alytu-je 1932 m., baigusi Alytaus mo-kytojų seminariją, Vilniaus pe-dagoginio instituto lietuvių kal-bos ir literatūros fakultetą. Nuo 1959 m. B. Urbonavičiūtė-Dau-norienė dėsto lietuvių kalbą ir literatūrą Vokės vidurinėje mo-kykloje prie Trakų, nuo 1990 m. – ir tikyba, baigusi specialius tikybos kursus.

Australija

Tradicinė baltiečių vakarie-nė Kanberoje buvo surengta 1991 m. lapkričio 5 d. Vakarie-nėje, be pačių baltiečių, daly-vavo apie 30 parlamentarų, šeši ministeriai su anuometiniu savo pirmininku R. Hawke'u, tarusiu Baltijos respublikų išsilaivni-mui skirtą žodį. Visi kalbėto-jai džiaugėsi baltiečių ryztu išsikovota nepriklausomybe savo šalims. Dalyvių eilėse buvo ir Lietuvos garbės konsulas Aus-tralijai A. Kabaila bei jos at-stovas prekybos reikalams Sid-nyje V. Šlitteris. Australijos lietuviams atstovavo ALB krašto valdybos nariai, didesniųjų apy-linkių valdybų pirmininkai. Lig-šioliinių vakarienių metu Aus-tralijos baltiečių taryba susi-tikimuose su valdžios pareigū-nais siekdavo pagalbos Lietu-vos, Latvijos ir Estijos laisvės kovai. Dabar, atrodo, tas vaka-rienes turės pakeisti trijų Bal-tijos respublikų diplomatinį atstovų rengiami priėmimai, su-sieti su nepriklausomybės at-gavimu.

Britanija

Lietuvių skautų sąjungos Eu-ropos rajono vadijos posėdyje dalyvavo skautininkai ir skau-tininkės J. Alkis, J. Maslauskas, V. Gasperienė, I. Gerdziūnienė, A. Gerdžiūnas, P. Veršelis ir A. Jakimavičius, susirinkę Man-česterio lietuvių klube. Jie pa-sidžiaugė Lietuvos atgauta ne-priklausomybe, gražia Europos rajono skautų veikla išsivijo-je. Iš LSS seserijos ir brolijos pranešimų paaiškėjo, kad Bri-tanijoje ir Vokietijoje nesikei-čia skautaujančio lietuvių jau-nimo skaičius. Stengiamasi iš-laikyti lietuviškas skautų tra-dicijas, užmegzti glaudžius ryšius su skautais Lietuvoje. Bend-roji vasaros stovykla šią vasarą įvyks Lietuvių sodyboje liepos 24 – rugpjūčio 1 d.d. Bent porą kartų šiemet bus išleistas LSS Europos rajono žurnaliukas "Budėkim". Į savaitgalio ren-ginių 1992 m. sąrašą įtraukta: LSS seserijos stovykla Derbyje sausio mėnesį, bendra Kaziuko mugė Vokietijoje, bendros sto-tyklos Nottingham balandžio mėnesį ir Lietuvių sodyboje birželio mėnesį.

Studijuojančiam jaunimui

"Talkos" valdyba nutarė paskirti universitetuose besimokan-tiems lietuviams studentams tris stipendijas po \$1,000 kiek-vienam. Stipendijoms gauti sąlygos: a) studentų-čių tėvai turi būti "Talkos" kredito kooperatyvo nariai; b) studentaitės dalyvauja lietuvių jaunimo organizacijose ar kitose lietuviškoje veikloje; c) gauna iš universiteto patenkinamus mokslo pažymius. Prašymus rašyti iki 1992 m. vasario 15 d. "Talkos" kredito kooperatyvo valdybai. Stipendijų čekiai bus įteikti per metinį narių susirinkimą 1992 m. vasario mėnesį.

Lietuvių kredito kooperatyvas "Talka"

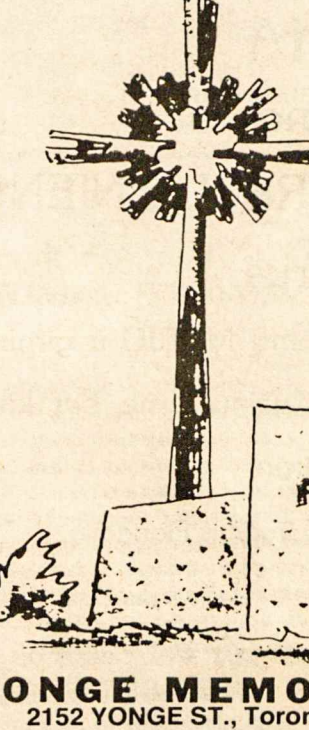
LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukas bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Paskutinis gundymas

ZIGMAS SLIBINAS

Suskambo telefonas. Ragelyje pasigirdo gana malonus vyriskasis balsas be jokio svetimokto, kuris atsiduotų provokacija. Prisistatė esąs iš Saugumo komiteto ir kvietė mane pas juos užteiti pokalbiui.

Aš gi pareiškiau: jeigu esu reikalingas pokalbiui, tai mano adresas žinomas ir galiu pasikalbėti namuose. Primygtinai prašant Saugumo atstovui, daviau sutikimą rytoj, t. y. 1980 m. sausio 20 d., 10 v.r. prisistatyti Saugumo būdincijam.

Kaip jau tarėm, taip padarėm. Rytojaus dieną dėl idomumo į portfelį įsidėjau skalbimo mašinos elektrinį motorą. Mat galvojau pakeliui atiduoti remontui, nes iš pokalbio tono neatrodė, kad iškviestų ir vėl pasodintų.

O pagaliau mane visuomet suimdavo visai nemaža operatyvinė grupė.

Tarybiniais laikais su Kaulo Saugumu man neteko turėti jokių reikalų, todėl apie 10 v. įėjau pro duris iš tuometinio Lenino, o dabar jau VYTAUTO prospektu ir pasakiau būdincijam, kad esu iškviestas.

Ten budintis milicininkėlis kažkam paskambinęs pareiškė:

— Mes nieko neiškvietinėjam, eikit sau namo, jeigu kam reikės, tai jus susiras.

Pagalvojau — kvailas dalykas, išsikviečia, o paskui net vidun neišleidžia. Išėjęs pro duris, pasukau už kampo ir pamačiau Saugumo komiteto iškabą. Ot tai tau, pagalvojau, net pačios svarbiausios tarybinės įstaigos iškabos Kaune nežinojau vis per tas plytas, drenažo vamzdžius, čerpes ir keramzitą.

Įėjęs pamačiau už stalo jau saugumietį vyr. leitenanto uniformą. Pasisakiau pavarde. Pakėlęs ragelį vietiniu telefonu pranešė, žinoma rusiškai, kad jau atvyko. Liepė palaukti. Laukiau, kol jie ten viršuje pasirodė 15-20 minučių.

Vėl skambutis. Ir vėl rusiškai liepė lipti į viršų laiptais, o mane ten sutiks. Paklausiau, ar galima portfelį (kad su tuo

motoru, žinoma, nesakiau) čia palikti.

— Ne, ne — atsakė, pasiimk su savim. — Čia buvo kalbama grynai saugumietišku stilium, be jokių mandagumo žymių.

Pasiėmiau tą gana sunkų portfelį ir pradėjau lipti laiptais. Užlipau į antrą, lipu į trečią aukštą, o vis niekas manęs nepasitinka. Tas motoras, lipant į viršų, pasirodė gana sunkus ir galvoju, ar nereikėtų pailseti. Pakeliu galvą, ogi iš paskutinio aukšto aikštelės, persisvėręs per turėklus, kažkas manęs laukia. Pasitinka labai maloniai. Prisistato — tardytojas toks ir toks, kažkokia rusiška pavarde, bet kalba gerai lietuviškai, vos galima pagauti vietinio ruselio akcentą. Paprašo į pirmąjį kabinetą po kairei, paskutiniame aukšte.

Galvoju — iš kur tas mandagumas, turbūt nauja klaida, kad tardytojas tardomajam nuvilktų net apsiaustą. Dar man taip nebuvo.

Mažytis kambarėlis — tik stalas, pora kėdžių ir kabykla. Prasideda malonus pokalbis. Tardytojas čiulba: „Ar žinot, kad JUS (?) reabilituotą, kad teistumas panaikintas?“

— Aš patvirtinu, kad viską seniai žinau, nes paskutinio, jau ketvirtąjį, Pabaltijo karinio tribunolo teismo dieną, man apie tai buvo pranešta. Tie penkeri metai, kuriems mane nuteisė, pateko amnestijos galion.

Toliau klausimėliai: „Ar nepalaikot ryšių su bendrabyliais, ar nesusitinkat su jais?“ Aišku — nepalaikau jokių ryšių, o susitinku retkarčiais tik su Jonu Boruta, nes abu dirbame keramikos gamyklose, tik jis Roku, o aš Palemone. Tardytojas pritaria —

Taip dabar atrodo buvusį NKVD būstinę Kazachijos Dolinkoje. Nuo jos priklausė ir daugelio lietuvių likimas. Nuotr. H. Paulausko

AMBER GLOBUS LTD.

(GINTARAS)

2300 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1P2.
Tel. (416) 604-9750 • Tel. lietuvių kalba (416) 604-9239 • FAX (416) 604-9748.

Nauja mūsų įstaiga rytų Toronte (Woodbine ir Queen) 1880 Queen St.E.,
Toronto (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.
Darbo valandos – antradienį ir ketvirtadienį nuo 2 v.p.p. – 8 v.v.

- SIUNTINIAI lėktuvu (air cargo) per 2-3 savaites. Mažiausias svoris 2 kg. Siuntiniai pristatomi tiesiai į namus (be Maskvos pašto patarnavimo)
- PERDUODAMI asmeniškai Kanados ir JAV doleriai
- UŽSAKOMOS kelionės patogiausiu maršrutu į Baltijos ir kitas pasaulio šalis (Toronto – Ryga nuo \$900)
- SUTVARKOME iškvietimus ir užpildome anketas norintiems važiuoti į Baltijos šalis, sveikatos draudimus
- PRISTATOMOS gėlės [vairiomis progomis]
- SKUBUS informacijos ar laiškų persiuntimas FAX pagalba

PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS, SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Pristatome [vairios sudėties maisto produktus:

siuntinys nr. 1
41,5kg \$160

siuntinys nr. 2
70 kg \$160

siuntinys nr. 3
20 kg \$160

Galima sudaryti ir kitokius siuntinius.

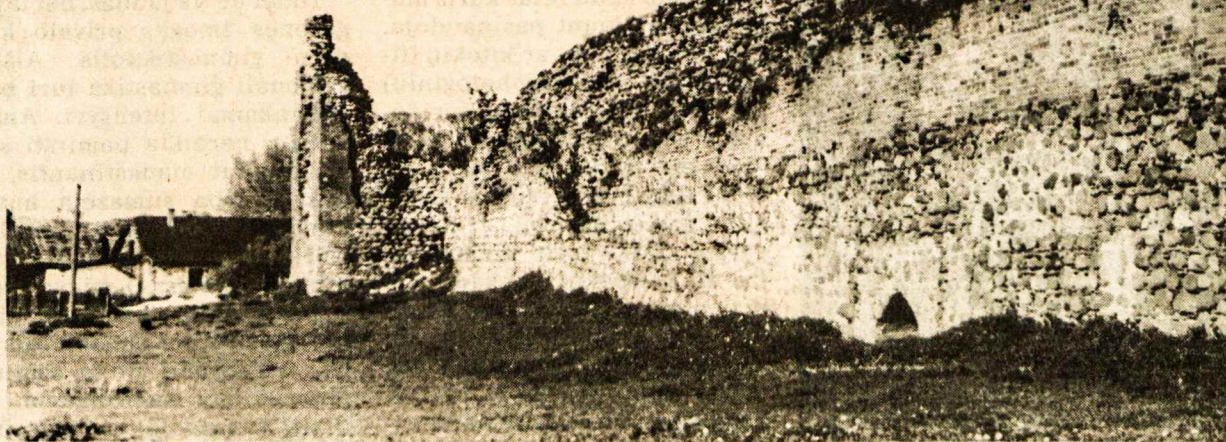
Siuntinius sudaro: šviežia kiauliena, rūkyta kiauliena (nugarinė), rūkytos dešros, virtos dešros, rūkytas kumpis, sviestas, alyvų aliejus, saulėgraužė aliejus, majonezas, kiaušiniai, sūris, kviet, miltai, manų kruopos, miežinės kruopos, svogūnai, ryžiai, pupelės, žirniai, medus, cukrus, actas, džiovinti vaisiai, greipfrutai, mandarai, šviežios citrinos, džiovinti abrikosai, razinkos, riešutai, kramtomą guma, JAV cigaretės, pupelių kava, "instant" kava, aspirinas.

Didelis pasirinkimas – prieinama kaina!

Pristatome lengvas mašinas, sunkvežimius, traktorius, [vairias žemės ūkio ir statybos darbų technikos priemonės bei [rankius ir statybines medžiagas.

Jums pageidaujant galime prisiųsti kainų sąrašą.

Baltijos bendrovė Amber Globus Ltd. neturi jokio ryšio su Amber Globus United Trade Inc.

Taip atrodo dabar ISTORINĖ KRĖVOS PILIS, kur 1385 m. Lietuvos delegacija su Jogaila priešakyje pasirašė sutartį su Lenkijos delegacija. Joje Jogaila pasižadėjo vesti Lenkijos karalienę Jadvygą, priimti krikštą ir sujungti abi valstybes į unijinę sandraugą. Ši pilis dabar yra Gudijos teritorijoje. Nuotrauka daryta 1991 m. (H. Paulausko)

Keli žingsniai praeitin

Pluoštas buvusio kanadiečio atspindžių, prasiveržusių pro 40 metų miglas

HENRIKAS KUDREIKIS

Tai buvo viename Kanados mieste, indėnų pavadintu Rotonok. Visi čia suminėti asmenys niekad realiame gyvenime tokiu pavaldum neegzistavo. Jie gimė autoriaus fantazijoje ir gyveno galimybių pasaulyje. Skaitytojams leidžiu spręsti, ar tai galėjo įvykti, ar tik viskas atplaukė iš autoriaus svajonių pasaulio.

* * *

Viena vieta yra tačiau reali, žiūri, baisiai liūdna, nyki. Joje aidai tik viena melodija — šermenų giesmė. Ten aš šiandien atžingsniau.

Aš vėl didelėje lygumoje, prie upės indėnišku vardu. Kai prieš daug metų palikau šią lygumą, prie įėjimo stovėjo pora kryžių ir keli kapų kauburėliai. Šiandien aš atsiradau jau milžiniškame mirusiųjų mieste. Plačiame lauke motorizuoti duobkasiai jau verčia naujas duobes. Kai staiga vėjas sviedžia į mano veidą glėbį parudusių lapų, vėjo šnibždesys lyg girdžiu mirusiųjų gincius: „Aš aukštesnis, aš platesnis, mano paminklo įrašas prasmingesnis“.

Skaitai ant meniško paminklo auksines raides: „Antanas Skeltys, gimęs...“ Aš pasijuntu atsidūręs kitoje dimensijoje, praeities angoje — tik prieš 40 metų. O gyvenimas tadaėjo nepaprastu greičiu ir gyvumu. Matau didžiulę iš lenčių sudurtą platformą ant vaizdingo Didžiojo ežero kranto. Vaikščioja būriai gražiai apsirengusių merginų ir vyrų. Orkestras užgroja valsą. Antanas Skeltys, aukštas vyras, visuomet pirmas, išveda Stėfą Barkutę, taip pat aukštą, buvusią studentę. Juos paseka šokėjų būriai. Gegužinės — kas sekmadienį. Apgailejome, kai ši puiki vieta, priklausanti augustiniečių vienuolynui buvo uždaryta. Po kiekvienos gegužinės vienuoliai surinkdavo krepšius „ugninio vandens“ butelių. Šaunūs šokiai persikėlė pas tautiečių ūkininką Bareišą, įsikūrusį gražioje kalnelioje prie ežeriuko ir didelio miško.

Sustoju prie gražaus paminklo: „Albinas Raitelaitis“. Bungus parkas prie lietuvių parapijos, kur šimtai tautiečių kas pavakare susirinkdavo pasidalinti įspūdžiais ar sužinoti naujų darbų galimybes. Raitelaitis — gusarų leitenantas ir Jurgis Balčius — Lietuvos karo aviacijos kapitonas. Kasdien jiedu surasdavo naujus argumentus, jog Amerika negali ilgai laukti, kol rusai užims didesnę dalį pasaulio. Mes klausydavome, kartais keliais žodžiais priitardami. Kad ir maža viltis, maloniai nuteikdavo, jog grįžimas tėvynėn ne už kalnų... O rūsti negrįžimo dalis tęsėsi ir tęsėsi...

Nemačiau tavęs, Albinai, su gusarų uniforma, bet žinau, kad šauiniai atrodė joje. Nepaspausi pentinaiš daugiau ristikino trąkėno. Nesukrisi, Balčiau, žvalgybinio „Anbo“ lėktuvu Nemuno pakrantėmis jau amžiams užmigęs...

* * *

Ilona Ročkutė-Veliūnienė. Tave pirmą kartą sutikau jaunimo ekskursijoje. Po šnerančiais beržais kalbėjome apie tėvynę, mokslą ir kitus daly-

kus. Šokiuose buvai labai populiari. Ėjau į visus juos. Buvau nelabai drąsus juose, tik neseniai buvau numetęs mėlyną aviatoriaus mundurą. O tu buvai šauni, labai graži, karininko duktė. Kartą Kolegijos gatvės šokių salėje išdrišau ir šokau tango su tavimi. Sekėsi puikiai, aš nekoks šokėjas, bet nenumyniau nei kartą tavo elegantiškų smailių batukų. Tu man net nusišypsojai. Baigiantis šokiams, tūkiaus tave palydėti į netoliese esančius tavo namus. Tik staiga išdygo virš dviejų metrų aukščio sportininkas Pranckūnas. Aš prasmegau kampe. Man atrodė, kad per anksti mus palikai, Ilona...

* * *

Kuklus paminklas su nepaprastai prasingu įrašu. Žinau, kad tavo paties sugalvotas. Tai Alfredas Geronimas. Kas savaitgalį prie tramvajaus susitikdavome, nes abu labai mėgdavome Didžiojo ežero salas. Tuomet jos būdavo ypatingai idomos. Milžiniški gluosniai-svyruonėliai, tarp jų jaukus takai, vidury salos — maža gatvelė su karštu „šuniukų“, ledų, kėglių alėja. Na, po pietų būdavo atdara ir alinė, ant paties kampe.

Alfredas žinojo kiekvieną smulkmeną, kas vykdavo tautiečių tarpe šiame mieste. Jis gyveno Kalnų rožės gatvėje, prie garsaus mėsininko Marozevičiaus krautuvės, Kalnų rožės ir Bungus gatvės kampe.

Marozevičius — stambus, aukštas vyras su raudona nosimi, buvęs žymus britų zonos vaizbūnas, sekmadieniais, kai tais laikais Kanadoje viskas būdavo uždaryta, ištroškusiems tautiečiams parūpindavo „ugninio vandens“.

Geronimas papasakojo man, kaip trys tautiečiai išmėgė naują automobilį. Tai buvo laikas, kai atėjo moda įsigyti savo automobilį. Buvęs policininkas Vencius nupirko ir, aišku, „aplaistė“ savo naują pirkinį. Su dviem draugais bevažiudamas Bungus gatve susigundė pervaziuoti per siaurą, per parko daubą ištiestą pėstiesiems tiltą. Venciaus žodžiais: „Pamačiau ne vieną, bet du tokius pat tiltus. Nutariau važiuoti per vidurį tarp tiltų. Automobilis krito tiesiai daubon. Atvažiavo policininkai ir su prožektoriais krūmuose ieškojo lavonų. „Lavonai“ jau spėjo iš mėsininko Marozevičiaus įsigyti „ugninio vandens“ ir, nors aplamdytais šonais, „aplaistė“ naują gimtadienį“.

* * *

Anais laikais daug kas mėgo vadintis įgytais ar įsivaizduojamais titulais. Alfredas papasakojo apie du mūsų tautiečius, parapijos klebono dėka gavusius darbą vienoje arių alaus darykloje „O'Brian“. Darbas nesunkus, palyginus gerai apmokamas. Bet abu pradėjo vaizduoti aukšto rango Lietuvos pareigūnus. Buvęs choristas Romas Martišius tapo operos žvaigžde, o dar jaunesnis už jį — Algis Basiliauskas — Lietuvos krašto apsaugos ministru. Kanadiečiai pakraipydavo galvas ir pagaldavo: gal tokioje mažoje valstybėje taip ir buvo.

1940 m. Basiliauskas buvo tik

16 metų. Visa jo karinė patirtis — šlavė „Luftwaffes“ angarus. Abu vengdavo darbo, slankiojo pakampiais ir karts nuo karto neprašyti atlikdavo alaas ragautojų pareigas. Vieną gražią dieną kipšas nesnaudė ir sugundė panaudoti alaas butelius ne tam, kam jie skirti. Įmonės vyresnieji pagriebė abudu už apykaklių, privedė prie durų ir liepė pasilenkti... Kas toliau įvyko, palieku skaitytojų vaizduotei.

Alfredas Geronimas buvo baigęs tik pradžios mokyklą. Karinę tarnybą atliko karo policijoje jaunesniu puskarininku, paliktas savisaugos daliniose. Oulus lietuviškos spaudos skaitytojas ir bendradarbis. Ir tu palikai mus per anksti...

* * *

Ėjau ir ėjau. Į mane žvelgė eilės pilkų paminklų. Mačiau pažįstamų žmonių šešėlius. Kažkur skambėjo varpai. Paskutinis saulės spindulys stailga nušvietė didžiulę arką. Tai kapų steigėjo paminklas. Tikriausiai jis vertas šio gigantiško paminklo.

Vienos pavardeš tačiau bijojau rasti. Gyvendamas už kelių tūkstančių mylių, ne visada pamatydavau brangių žmonių mirtis. Tu turi būti dar gyvas, nes čia dar neatkeliavai. Prisimenu tave, poete. Matau tave susimąsčiusį vaikščiojant kambary. Tu užsimaukšlini kepurę ant ausų, sukiši kojas, apmatus kiauromis kojineimis, į karšto vandens kibirą. Tada paimi bloknotą ir pradedi kurti poeziją.

Vincetas Matikas, poetas ir filosofas. Jis mokėjo mums jaunesniesiems atskleisti gyvenimo realybę. Pagal jį, dažnai mes gyvename plaukdami miglose. „Jei gyvenimas tampa tamsiu, užsidėk šviesius akinius“, sakydavo jis. Porą kartų sugriebiau tavo tikrą galvosoną. Tu klaidžiojai kažkur tarp Ničės ir Šopenhaue-rio. Tu liepei mums visada šypsotis: „Gyvenimas per trumpas, kad liūdėtume“.

* * *

Sekmadienio šokiai Kolegijos gatvės salėje. Užgrojo orkestras. Poetas pirmas pasileido per salę į merginų pusę. Vidury salės kažkaip susipynė kojos, ir poetas išsitiesė išilgai salės. Atsikėlė, pasipurtė, lyg nieko nebūtų įvykę. Tuomet žengė tiesiai prie Varnytės, vienos iš šaunesniųjų šokėjų. Ji nesikėlė. Poetas žemai nusilenkė ir šypsodamasis nuėjo prie sekančios šokėjos.

Bet poetas mokėjo ir gražiai lyčiai šį tą iškirsti. Nedideliame Kvebeko provincijos miestelio tekstilės įmonėje sutartį atliko dvi lietuvaitės. Abi pasiskelbė lietuviškame Kanados laikraštyje norinčios susirašinėti su vyriškiais. Tuo metu Kanadoje buvo tiek daug vienišų, meilės trokštančių vyriškų širdžių. Abi gavo paštų kalnus pasiūlymų. Danutė Mazolaitė, linkusi poezijon, trenkė glėbį laiškų į šiukšlių dėžę, išskyrus vieną, kurio žodžiai sukėlė širdyje nerimą. Tai mūsų poeto Vincento Matiko, čia pasivadinusio Mamerto Paparcio pavarde, laiškas. Nuotrauką jis nakį iškraptė iš Samo Goldmano nuosavybių pardavimo firmos reklamos lange. Dailus žydėlis atrodė prieš kokį tu-

Nesakysiu... bet laikrodžio grimzta gilyn, ir jis auga ir auga ir auga...

Apie amžinai žaliuojantį Čiurlionį

VYTAUTAS A. JONYNAS

Dar taip neseniai, pasibaigus II D. karui, nepaprastai nu-džiugdavom aptikę kokioj me-no istorijos knygoj M. K. Čiurlionio pavarde. Net jeigu jinai ir būdavo nežmoniškai sumai-tota: Czurlianis, Tsurlionis, Tchurliany ir panašiai. Dabar vis dažniau ir dažniau jinai išnyra meno leidinių pusla-piuos pilnam švytesy. Neretai tose meno istorijos knygosė būna ir jo paveikslų reprodukcijų, o biografinėse žinėlose paminima jį buvus lietuvių ir suvadinus tam tikrą vaidmenį šio šimtmečio tapybos raidoj. Kai kas net teigia jį buvus abstrakcinės tapybos pradininku.

Ir tai būna ne vien meno istorijos knygosė. Neseniai teko sklaidyti 1990 m. pasirodžiusį leidinį apie Vasilį Kandinskį. (Hajo Duechting, *Vasilij Kandinsky 1866-1944. Revolution de la peinture*. Traduit par Catherine Flemming. Koeln. Benedict Taschen, 1990). Pradėjęs savo kelią žavingais margaspalviais realistinio-tautosakinio žanro kūriniiais, išvyko tobulintis į Miuncheną. Ten jį užklupo I D. karas, ir jam teko strimagalviais grįžti į numylėtą savo šeriais ir ašakom apaugusią Maskvą. Knygoj tačiau šitaip kalbama apie tuometinį Rusijos kultūrinį gyvenimą:

„Ivairių kontaktų su gimtuoju kraštu dėka Kandinskis buvo gerai informuotas apie meno padėtį Rusijoje. Pradedant 1902 metais, šis menininkas ir meno kritikas reguliariai rašė parodų recenzijas, meno kronikas ir siūsdavo jas iš Miuncheno Petrapiilio žurnalui *Mir Iskustva* (tekste pavadinimas suvokietintas: „Welt der Kunst“) ir vėliau jį pakeitusian žurnalą *Apolon*. Žurnalas turėjo bendradarbių tarp korespondentų iš viso pasaulio inteligentijos sluogsnių. Jie pranešinėdavo, kas dedasi meno srityje Europoj ir Rusijoje.

Dažnai nagrinėjama šiame žurnale tema buvo santykiai tarp muzikos ir tapybos — tema, kurią iššaukė Skriabino kompozicijos „spalvos forte-pijonui“ ir lietuvių dailininko Mykalojaus K. Čiurlionio tapyba. Jisai mėgino dvidešimto amžiaus savartoj perkelti muziką į pusiau abstraktius paveikslus. Kai Čiurlionis at-

sikėlė gyventi Petrapiln 1909 m., poetai simbolistai, susispietę tame mieste, apšaukė jį „sintetiškiausiu tapytoju“ (at-seit, menų sintezės pradinin-ku).

Meno istorija, tapybos rai-da savo keliu, bet man regis, kad mus jaudina svetimšalių pasisakymai, kad jie irgi mė-go, mėgsta Čiurlionį. Tokia staigmena man buvo, sakysim, kažkada sužinoti, kad Čiurlionio reprodukcijos puošė ta-da išgarsėjusio disidento, išleisto užsienin iš psichiatrinės ligoninės, Pliusišio kam-barį. Dabar sužinom iš „Lietuvos aid“ 1991 m. spalio 30 d. numerio, kad mūsų Čiurlionį gerbė ir vertino Aleksandras Solženicinas. Štai „LA“ ištrauka:

Neseniai pasaulį apskriejo žinia, kad Nobelio premijos laureatas A. Solženicynas grįs iš tremties į tėvynę. Mūsų skaitytoja L. Č. ta proga prisiminė prieš 25 metus gavusi trumpą rašytojo laišką, rašyta 1967 m. spalio 2 d. Jame būsimasis tremtinys dalijasi mintimis apie M. K. Čiurlionį. Manome, kad laiškas gali būti įdomus ir kitiems skaitytojams. Rašytojas tarp kitko rašo: „O birželio 12-13 d. (1967 m.) lankiausi Vilniuje (jau ne pirmą kartą). Dabar mane sunku rasti namuose... Čiurlionį labai gerbiu, turiu jo paveikslų reprodukcijų albumą (atsiuntę skaitytoja iš Lietuvos), o šiais metais Kaune apsilankiau ir muziejuje. Pagal reprodukcijas negalima jo meno suvokti. Be „Tiesos“, „Draugystės“, „Ramybės“, „Minties“ ir kitų paveikslų, susimąstiau prie „Valties“. Aš taip jį supratau: mūsų menki žemiški poelgiai turi mums neįdomą, bet didžiulę astralinę reikšmę, taigi mes atsakingi už kiekvieną savo žingsnį. Dėl manęs nesijaudinkite: aš sveikas, visada žvalus ir dargi linksmas“.

KLB žinios

(Aukos, gautos iki gruodžio 31 d.)

Pagalbos Lietuvai vajui: \$2,000 — A. Rūta: \$1,000 — J. B. Aukštaitiai: \$400 — V. Venckevičius: \$300 — A. Cibas, M. Zakarevičius: \$100 — surinkta Londono Šiluvos Marijos šventovėje — E. Bartminas, Z. L. Mockai, P. Kareckas, S. Kuzmickas, B. Galinienė, V. M. Kazlauskai, E. Kvederienė: \$50 — V. Anyšienė: \$20 — S. E. Tamašauskai.

Kalėdiniam vajui KLB krašto valdybos veiklai paremti aukoj: \$1,000 — P. Petrenas, sn: \$50 — Č. K. Jony: \$200 — SLA Hamiltono kuopa, A. Dragašius, J. Rastapkevičius, A. Arelis: \$100 — A. Jasinevičius, R. Kontenis, K. A. Navickai, A. Bliznikas, A. Crook, J. A. Rutkauskas, S. Putrimienė, V. I. Ignaičiai, P. B. Sapliai, A. Povilonis, V. Klučinskas, V. Mockienė: \$50 — A. Vapšienė, A. Rudytė, Z. L. Mockai, A. Kamaitis, E. Kaptein, M. V. Kazlauskai, M. Putrimas, A. R. Kalandra, L. G. Vyšniauskai, M. Bernotas, L. Beržinytė, M. Lazdūtis, V. Šukienė, A. Vaičieliūnas, P. V. Janikačiai, P. Siugzdinis, J. Mališka: \$40 — R. Bulovas, Č. J. Kavaliauskai: \$30 — V. Kardelis, E. Girėnienė, V. T. Bačėnai: \$25 — M. Macevičiūtė, J. Gudinskas, J. A. Čepukas, J. Ranonis, I. Kairienė: \$20 — S. Janušonis, B. Znotinienė, D. Breen, R. Marcinkevičius, J. Gegužis, A. Rohrer-Rudokas, J. A. Gatautis.

Kompiuterių persiuntimui: \$50 — V. K. Gapučiai.

Humanitarinei pagalbai: \$300 — A. Valienė.

Aukojusiems Lietuvai ir KLB veiklai paremti nuoširdus lietuviškas acū. Inf.

Iš Lietuvos gauta nuotrauka: vysk. VINCENTAS BORISEVČIUS, išventintas vyskupu 1940 m. Šalia jo — pusbrolis kun. ANTANAS VILKAITIS ir kiti giminės. Velionis a.a. vysk. V. Borisevičius buvo bolševikų sušaudytas Vilniuje 1947 m. sausio mėnesį. Jo, kaip Lietuvos kankinio, beatifikacijos byla pradėta Telšių vyskupijoje

Lordas Curzon'as ir Lietuva

STEPAS VARANKA

Tikriausiai girdėjome žodžius „Curzon linija“. Tą vardą dažnai sutinkame skaitydami Lietuvos istoriją, ypač apie Rytų Lietuvos sienas.

Vaikystė. Lordo Curzon'o protėviai į Angliją atvyko kaip nugalėtojai iš Normandijos, iš miesto Cuorson.

George Nathaniel Curzon, markizas, baronas, lordas iš Kadleston'o, gimė 1859. I. 11 Derbyshire, Anglijoje. Jo tėvas — Alfredas, protestantų dvasiškis. Motina — Blanche Pocklington Senhouse. Tėvai turėjo 11 vaikų.

Iki 7 metų jaunutis Curzon'as augo labai griežtoje auklės ir mokytojos E. M. Paraman globoje. Kai jis sulaukė 8 metų, jam buvo paruošta tėvo kalba, kurią jis turėjo išmokti atmintinai ir ją pasakyti naujos mokyklos atidarymo proga.

Mokslas. 18 š. pabaigoje mokslu garsėjo Etono institucija. Ten jaunutis Curzon'as gaudavo ryškų už tikrus ir netikrus mokyklinius nusikaltimus. George buvo išdykęs, bet labai gabus mokinys. Tėvas viename laiške sūniui rašė: „Tavo geri pažymiai mus džiugina, bet tu nedrįsk didžiulius ilgais savo palikais“.

Curzon'as stengėsi būti už kitus geresnis ir garsesnis. Kartą mokykloje buvo paskelbtas konkursas su pinigine premijom. Konkursinė tema buvo „John Sobieski, King of Poland“. Curzon'as laimėjo antrą vietą. Tą smūgį sunkiai pergyveno.

1877 m., būdamas vos 19 metų, buvo paskirtas Etono bibliotekos literatūros draugijos pirmininku. Baigęs mokslus išvyko į Aziją ir kitus kraštus.

Kelionė aplink pasaulį. Nors Curzon'as buvo aristokratiškos kilmės, tėvas savo sūnui studijų metu ir vėliau neduodavo tiek pinigų, kiek kitų aristokratų tėvai duodavo savo vaikams.

Curzon'as, nenorėdamas atsilikti nuo draugu, buvo priverstas susirasti pašalinių pajamų. Pradėjo rašyti straipsnius žurnalams. Paruošdavo lordams kalbas. Dirbdamas „Steel Foundry Co., Ltd.“ Hatfield'e patobulino šautuvus ir sovinius.

Su lordo Salisbury'o pritarmu Curzon'as 1887 m. išvyko į ilgą kelionę aplink pasaulį. Po poros metų grįžęs parašė keletą stambių veikalų: „Russia in Central Asia“, „Persia and the Persian Question“, „Problems of the Far East“. Kelionėje sužinojo, kad Rusija yra suplanavusi 900 mylių geležinkelio liniją nuo Kaspijos jūros iki Samarkando centrinėje Azijoje.

Politika ir garbė. Curzon'as iš kelionės į Angliją grįžo 1890 m. pavargęs ir nesveikas. Gydytojai ragino jį išvykti poilsio.

Curzon'as buvo aukšto ūgio, gražių veido bruožų, geras kalbėtojas, užsispyręs, siekiantis karjeros. Nebuvo tikintis krikščionis. Jaunystėje — konservatorius, vėliau savo pažiūras pakeitė.

Jis kritikavo Anglijos aristokratų valdžią. Pavyzdžiui, vienas „mėlyno kraujo“ lordas kasmet gaudavo 2000 sv. sterlingų už karalienės šunų išvedimą pasivaikščioti. Curzon'as buvo įsitikinęs, kad Palestina žydų valstybei yra netinkamas kraštas. Pirmoji Cur-

D. Britanijos politikas lordas CURZON'AS, kurio vardas yra susijęs ir su Lietuva („Curzon'o linija“)

zon'o kalba, pasakyta parlamente 1886 m., padarė gerą įspūdį. Laikraštis „The Times“ konstatavo: „Brilliant speech“.

Vedybos ir aukšta tarnyba. Curzon'as po 5 metų pažinties su Čikagos milijonieriaus Levi Z. Leiter dukra Mary-Victoria ją vedė Vašingtone 1895 m. balandžio 22 d. ir gavo keletą milijonų dolerių kračio.

Netrukus, po vestuvių, ministris pirmininkas lord Salisbury jį paskyrė užsienio reikalų viceministeriu. 1898 m. Curzon'as buvo pakeltas į baronų ir numatytas vicekaraliaus pareigoms Indijoje. Savo valdymo metu ten jis pagerino švietimą, policijos ir administracijos sistemą, sumažino mokesčius.

Curzon'ai šeimoje susilaukė trijų dukrų — Irenos, Cynthios ir Aleksandros. Žmona mirė Londone 1906. VII. 18, tesulaukus 36 metų.

Baigiantis 5 metų terminui ir geram jo valdymui, Curzon'ui buvo pasiūlyta eiti tas pareigas ir kitą penkmetį. Jis valdė 300 milijonų gyventojų kraštą. Norėdamas savo garbę dar aukščiau iškelti, pareikalavo, kad jam Indijon būtų atsiųstas Anglijos didvyris lordas H. H. Kitchener'is ir paskirtas vyriausiu kariuomenės vadu. Curzon'as nenumatė, kad tas karys išdrįs jam pasipriešinti, ne visada sukti su jo įsakymais. Tuomet Curzon'as pareikalavo, kad Londonas Kitchener'į atšauktų arba jis, Curzon'as, atsiųstų dinis. Nustebo, kai 1905. VIII. 16 gavo iš karaliaus Edvardo VII-o telegramą, kad jo atsistatydinimas priimtas. Jis savo grįžimą į Angliją vilkino, netikėdamas, kad tai yra realybė.

Anglijoje tuo laiku vyriausybė ir savo rankas perėmė liberalai. Laikiniai Curzon'as buvo užmirštas. Tame laikotarpyje jis buvo kelių mokslo institucijų direktorius ir Oxford'o universiteto kancleris.

1911 m. Curzon'ui buvo pasiūlyta tarpininkauti Agadiro krizėje. Nuo to laiko jis pasidarė „Europos Curzon'as“. 1916 m. formuojant antrąjį koalicinį kabinetą, jis buvo pakviestas į karo kabinetą, kuriam vadovavo Lloyd George.

Karinės sąjungininkų pajėgos laimėjo karą. Britų imperija niekad nebuvo taip įsikilusi. Curzon'ui atrodė, kad jo svajonės išsipildys, kad jo gabumai bus įvertinti, ir jis bus paskirtas ministriu pirmininku.

Istorija rodo, kad 1918-1924 m. laikotarpyje, kai Curzon'as buvo užsienio reikalų ministriu, painių politinių įvykių nestokojo. Jų tarpe buvo ir Lietuvos-Lenkijos sankirtis.

Curzon'as antrą kartą vedė 1917. I. 2 turtingą Argentinos žemvaldžio našlę Grace Duggan, JAV diplomato J. Monroe dukrą. Ji mirė 1958 m.

Taikos konferencija ir Curzon'o linija. Taikos konferencija Versalyje prasidėjo 1919 m. Komisija, kuri sudarinėjo darbotvarkę, suskirstė valstybes į grupes pagal problemų svarbumą. Penkios pagrindinės valstybės — Didžioji Britanija, JAV, Prancūzija, Italija ir Japonija sprendė kitų valstybių likimą. Tai buvo aukščiausioji sąjungininkų taryba.

Kitos valstybės, turinčios savo problemas, visumos posėdžuose negalėjo dalyvauti, išskyrus tuos atvejus, kai tos valstybės reikalai buvo sprendžiami. Valstybės, kurios kėlėsi iš vergijos, kaip pvz. Lietuva, būdavo kviečiamos, kai buvo svarstomi jų reikalai ir sienų problemos. Taryba ne kartą darydavo sprendimus ir be tos valstybės, apie kurią tie nutarimai buvo daromi.

Taikos konferencijoje buvo sudaryta 11 komisijų, kurios rūpinosi besikuriantios Tautų Sąjungos reikalais.

Lenkija konferencijoje turėjo palankius sąjungininkų atstovus — Prancūzijos ambasadorių Jules Cambon'ą, JAV Isaac'ą Bowman'ą, vėliau lordą Tyrrell'į, italą grafą Vannucci'į ir japoną M. Otchai.

Karui pasibaigus, buvusius pavergtų tautų tarpe Lenkija turėjo privilegiją reikalauti, kad sąjungininkai nustatytų jos valstybės sienas. Lenkai reikalavo 1772 m. Lenkijos sienų — nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Didžiosios Britanijos ministris pirmininkas Lloyd George lenkams pasakė: „Nematau didelių Lenkijos nuopelnų mums Vokietiją nugalint, tuo tarpu jos reikalavimai yra kaip pagrindinio nugalėtojo. Lenkija pati, vos atgavusi nepriklausomybę, jau kėsinausi į kitų valstybių žemes...“ Lenkams buvo priekštas Vilniaus ir Vilnijos krašto užgrobinas.

Liepos 10 d. Lloyd George turėjo pasikalbėjimą su lenkų delegacijos pirmininku Grabskiu. Anglas jį išbarė už karinį žygį į kaimynines teritorijas ir įsakė pasitraukti 125 km atgal. Tas pasitraukimas grąžinsias Lenkiją į jos teisėtą sieną. Kai lenkas Grabskis paklausė, „kur toji siena“, Lloyd George atsakė: „The Curzon Line“. Tada Didžioji Britanija ir sąjungininkai esą padės kurti nepriklausomą Lenkiją. Curzon'o linija rėmėsi daugiau etnografiniais principais.

Lenkams sutikus, buvo prašėta Maskvai, kad ji atsiųstų savo atstovus į Londoną taikos sutarčiai aptarti. Prancūzija su tuo nesutiko, nes tai reikštų komunistų vyriausybės pripažinimą. Leninas taip pat atsisakė, duodamas suprasti, kad jis pageidautų su lenkais tartis betarpiškai. Pirmąjį lenkų-bolševikų fronte karo veiksmų vilkino paliaubas ir derybas.

Liepos 20 d. Curzon'as prašė Maskvai: „Jeigu jūs kariuomenė peržengs Curzon'o liniją, tai sąjungininkai ateis Lenkijai į pagalbą.“

Bolševikų kariuomenė tą Curzon'o liniją peržengė ir, žygiuodama Varšuvos link, trumpam sustojo įsitikinti, ar Curzon'as ne blefuoja. Są-

GYDYTOJAS PATARIA

Kaip atitolinti senatvę

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Sakoma, kad gyvenimo trukmė yra genetiškai užkoduota. Deja, šiuo kodu retas kuris mūsų kaip reikiant pasinaudoja, nes dėl vienokių ar kitokių (fiziologinių ir psichologinių) priežasčių organizmas susidėvi kur kas anksčiau. Kodėl? Dar senovėje tikėta, kad tai glaudžiai susiję su žmogaus energijos naudojimu. Net ir dabar garsus Montrealio mokslininkas H. Seljė tvirtina, kad organizmo energijos atsargų papildyti negalima. Atseit, norint ilgiau gyventi, reikia kuo mažiau eikvoti energiją. Tačiau, kaip žinia, nė viena katė nepagavo pelės tupėdama...

Kurortologijos mokslinio tyrimo laboratorija nuo 1979 m. nagrinėja pagyvenusių žmonių organizmo fiziologinius bei psichologinius ypatumus, jų kurortinio gydymo ir kurortinės reabilitacijos galimybes.

Gauti tyrimų duomenys jau leidžia pateikti kai kurias rekomendacijas. Pasirodo — jeigu pagyvenusio amžiaus žmonės serga, tai ne viena, bet keliomis chroniškėmis ligomis (pavyzdžiui, išemine širdies liga, gastritu, bronchitu, stuburo osteochondroze). Todėl sveikatos stiprinimo procedūros turi visų pirma gerinti nespecifinį organizmo atsparumą. Ir tai galima daryti ne tik sanatorijoje ar ligoninėje, bet ir namuose.

Pagyvenusiems žmonėms sveikata palaikyti labai padeda fizinis aktyvumas. Kaip žinia, raumenys sudaro 40 nuošimčių visos organizmo masės. Jų masės sumažėjimas, raumenų jėgos nusilpimas yra nemažiau kenksmingas, kaip, pavyzdžiui, širdies, kepenų ar inkstų liga. Sisteminga mankštą pagerina širdies, skrandžio, kepenų, žarnyno, o ypač centrinės nervų sistemos veiklą. Sumažėjusi raumenų veikla gali būti viena iš funkcinių

jungtinių paskubomies pasisuktų į Varšuvą politikų į karistių grupę su gen. Max Weygand'u. Jų atvykimo metu bolševikų armija nuo Varšuvos buvo tik 12 km. Po 4 dienų lenkai paprasė paliaubų ir derybų. Jos prasidėjo Minske. Tuo metu komunistai lenkams buvo pasiūlę geresnes sąlygas negu Curzon'o linija. Lenkų padėčiai fronte pagerėjus, derybos nutrūko. Rusai buvo priversti sėsti prie derybų stalo Rygoje.

Taikos konferencija baigėsi 1921. I. 21. Lietuvai Curzon'o linija-siena yra apytikriai teisinga. Lenkai ja nėra patenkinti. Baigiantis Antrajam pasauliniam karui, 1945 m. Jaltoje vėl buvo išvilktą į dienos šviesą Curzon'o linija su nedideliais pakeitimais lenkų naudai.

Šių dienų Lietuvos valstybės sienos nėra tokios, kokias lietuviai teisiškai norėtų turėti.

(Naudotasi Harold Nicolson, „Curzon, the Last Phase, 1919-1925, a Study in Post-War Diplomacy“; Kenneth Rosse „Curzon, a Most Superior Person“ ir Collier's Encyclopedia).

centrinės nervų sistemos sutrikimo priežasčių, taip pat sukelti dar rimtesnius organizmo veiklos pakitimus.

Todėl ne tik jaunas, bet ir pagyvenęs žmogus privalo kasdien gimnastikuotis. Aišku, racionali gimnastika turi būti pakankamai intensyvi. Antra vertus, nereikia pamiršti saiko. Nuolat mankštinantis, išnyksta arba sumažėja buvęs bendras slėpumas, dusulys, grįžta apetitas, pagerėja atmintis, dėmesys, miegas, sustiprėja valia. Atliekant gimnastiką, būtina išmokti taisyklingai kvėpuoti. Be to, esminis gimnastikos naudingumo rodiklis yra savijauta: jeigu ima svaigti galva, atsiranda dusulys ar kiti nepageidautini reiškiniai, fizinę krūvį reikia sumažinti, o vėliau jį didinti labai išlėto.

Mums, deja, teko stebėti atvejų, kai, pavyzdžiui, vadinas bėgimas nuo infarkto jį sukėlė. Todėl būtina sisteminga fiziologinių funkcijų kontrolė: kas savaitę ar dvi reikia patikrinti arterinį kraujospūdį, sekti kūno svorį, prieš ir po kiekvienos mankštos skaičiuoti pulsą. Jeigu jis, sakykim, viršytų 120 tvinksnų per minutę ir po 15 minučių poilsio nebeapsidarytų toks, koks buvo prieš mankštą, krūvį būtina sumažinti.

Mūsų smegenys — ypač svarbus organas, ir jų veikla atitinka bendrus fiziologinius dėsnius. Todėl aukštoji nervinė veikla taip pat reikalauja „gimnastikos“. Pagyvenusio amžiaus žmonės šalia aktyvios fizinės veiklos labai gerai nutiekia muzikos kūrinius. Kurortologijos laboratorijos mokslinės bendradarbes muzikologė A. Jurgutytė duomenimis, išsklausius centrinės nervų sistemos funkcinę būklę atitinkančius muzikos kūrinius, pagerėja pagrindinių nervinių procesų paslankumas ir jėga, sumažėja psichinė įtampa, atsiranda jėgų antplūdis, pagerėja nuotaika, dėmesys, normalizuojasi arterinis kraujospūdis, suretėja pulsas. Mūsų įsitikinimu, jau netoli tas laikas, kai gydytojas išrašys ligoniui ne vien tik vaistų receptą, bet ir atitinkamą muzikos kūrinių plokštelių pavadinimą.

Bendradarbiaudami su Vilniaus universiteto aspirante E. Stalioniene, paruošėme metodines rekomendacijas „Kai kurie biblioterapijos aspektai“. Tinkamai parinkti grožinės literatūros kūriniai gali pašalinti neigiamas emocijas, sukelti pasitikėjimą savo jėgomis, žadinti optimizmą, norą neatsilikti nuo gyvenimo.

Šiandien medicinos mokslas ir sveikatos apsaugos organizacija pasiekė didžiulius aukštumus. Tačiau šalia naujausių vaistų negalima pamiršti ir tų medicininių metodų, kurie išlaikė daugelio tūkstančių metų patikrinimą ir šiandien taip pat sėkmingai naudojami organizmui treniruoti, grūdinti ir gydyti.

Tėvai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos

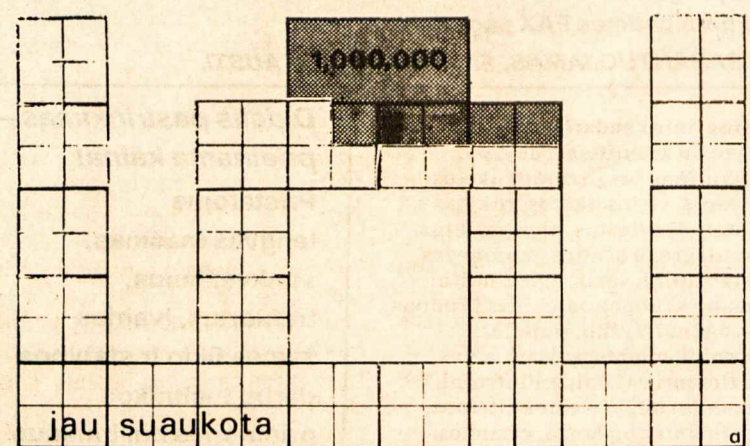
„Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda“

The Loughheed & Barnard šeimos ir tarnautojai

„Žmonės, kurie atjaucia kitus“

Sudbury, Ontario

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė — PLV Aukos siųsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV), 1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata — \$35.00, rėmėjo — \$40.00, garbės — \$50.00 (JAV-se amerikietiška)

naujiem skaitytjam tik \$30.00 metams (JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti „Tėviškės žiburius“ ištisus metus šiam naujam skaitytojui:

Vardas, pavardė

Adresas

.....

.....

Siunčiu prenumeratą dol., auką dol.

Laikraščio adresas:

„Tėviškės žiburiai“

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti „Tėviškės žiburius“ siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

Gyvos ir negyvos dulkės

Andriaus Norimo aštuoni nauji skaitiniai

Č. SENKEVIČIUS

Andrius Norimas (Mironas) — produktyvus rašytojas. Kitaip jį mažiau pažįstamiam užtenka pažūrėti į ilgoką jo kūrybos sąrašą: premijuoti ir nepremijuoti romanai, apsakos, novelės, straipsniai, feljtonai, vertimai. Bendras brožas — polinkis į nuotykių, lengvą veiksmo tekėjimą. Skaitytojas nestabdomas prie skatinio, kurį reikėtų antrą kartą skaityti. Tai kiekvienam prieinama skaityba. O kas jau skaito, tam nuobodžiauti netenka. Ir ne tik nuobodžiauti, kartais ir pasižiūrėti tenka: negi taip galėjo būti? Bet autorius laimingas, jei skaitytojas lieka sudomintas.

Viena paskutiniųjų Andriaus Norimo knygų, 1991 m. pasiekusių skaitytojus, yra novelių ir apybraižų rinkinys „Gyvenimo dulkės“. Dedikuota žmonai Onytei, dviejose šimtuose puslapių apima aštuonis pasiskaitymo gabalėlius, kuriuose, kaip sakoma, visko po truputį.

Pradedama istoriniu „Ke-liočio ryžtu“. Mindaugo laikų karvedžio Kunoto nešėja žmona Porutė kautynių metu pagrobė „kryžiakai“ ir nusi-gabeno į Rygą. Ten gimė Sėlis, buvo pakrikštytas ir vėliau tarnavo riteriui Hazeldorfui keliočiu (ginklanešiu, tarnu). Kautynėse prie Mūšos įsibrovėliai pralaimėjo ir žuvus Hazeldorfui, Sėlis atsiskyręs ir po eilės trumpų nuotykių susitikęs su nepažįstamu karvedžiu, kuris pasirodė esąs jo tėvas. Pasakojimai apie priešų išaugintus vaikus — dažnoka istorinių apybraižų tema. Ši kartą nuotykių ir kautynės plačiausioje vaizduotėje, gal net TV indėnų užpuolimo stiliumi. O kai kas vargu ar reikalinga, nes vulgaru: „Nelaimingam buvo apiplovę bambą, ištraukė žarnas ir jas pri-rišo prie medžio. Varinėjant visos žarnos iš vidurių vis daugiau vyniojosi“. Sunku ir pasakyti, kam šitoks vaizdas sukel-tų užuojautą ar baimę. Sukelia greičiau šyptelėjimą: na, ir persistengta.

„Alytis“ — tai sentimentali nekalta nuteistojo sušaudyti savanorio Klemenso Trum-pūno tragedija. Vargais negalais nekaltumas įrodytas, bet Klemenso miršta tuoj pat paleistas iš egzekucijos vietos. Vedamoji mintis — atsargiau su greitais nuteisimais. Liūdnuose nuteistojo apmąstymuose vis ataidi Lietuvos senovė, vedama tam tikra lygiagretė tarp dabartinių ir mitologinių asmenų, lyg kažkas kartoja, lyg kažkaip palyginama. Galė-jų to šokinėjimo ir nebūti. Skai-tytoja tas tik daugiau blaško. Nuteistojo ir jo mylimosios pergyvenimai kažkaip nustrak-si paviršiumi: „Apsikabinę ke-lias sekundes abudu graudžiai, nesulaikomai verkia“. Kaip jau ten per kelias sekundes nesu-laikomai pasiverksi? Veikė-

jai kontūriniai. Jie kratosi bet kokios prie jų lipdomos spalvos. Nuotykiš, ne pats žmogus autoriui rūpi.

Vaidzdelis „Ramovėje“ tegali būti aiškesnis tiems, kurie bent kiek susipažinę su biliardu, šachmatais ar kortų „pul-kos“ lošimu. Alus, tai alus, bet kas „kleboniška“ taipgi toli gražu ne visiems aišku. O ką jau bekalbėti apie „pulką“... „buvo sulošę porą „vokiečių“... eglutės, totusas, vištos, tam-sion, vist“... Aprašoma „pul-kos“ lošimo eiga. Gal origina-lu, bet tik daliai skaitytojų te-suprantama. Rinkinys nebūtų nukentėjęs, jei to ir nebūtų. Be to, į karininkiją pažūrėta per daug iš vienos pusės: sko-lose paskendusi, pilna baimės, kad tik žmonos nesibartų. O abstinencijai net įsakoma ger-ti: „Taip, aš tavo bataliono va-das, ir įsakau tamstai išgerti“. Kaip to dainelė — gal buvo, gal ir ne?...

Kandumu ir pasišaipymu nu-spalvintas ir „Sūnų tvarkyto-jas“. Trys mobilizuoti girti ka-reiviai šventovėje garsiomis replikomis trukdė kunigui sak-yti pamokslą. Už tai pateko į pulko teismą. Leitenantą Mar-gį jie pasirinko gynėju. Į teis-mą neatykūs nė vienas liudin-kinis, nesunku buvo juos iš-teisinti arba sąlyginai nubaus-ti. Komunistuojantis kareivis Bolius Mirkovskis, bolševik-ams okupavus Lietuvą, tapo politiniu vadovu. Atsilygin-damas už apgynimą teisme, Margį paskyrė sieninio laik-raščio redaktoriumi. Vaidze-lis baigiamas muštynėmis su sovietų kariais „Metropolijoje“.

„Grynoji Rasa“ staiga skait-ytoją nuveda į visai kitą pasau-lį. Suidealinta, sakytume, iš tolimos senovės kapo prisikė-lusi jauna našlė Rasa lieka už-sispyrusiai ištikima savo vyriui savanoriui, žuvusiam nepri-klausomybės kovose. Kas besi-piršo, visus atstūmė. Augino sūnų Algį ir gyveno žuvusio vyro prisiminimais. Pagaliau žuvo ir sūnus, apsuptyje su ko-vos draugais partizanais susi-sprogdinęs granata. „Mano Al-gis... Ir jis paguldė galvą... kaip ir Jonas... už laisvę ir už Lietuvą... — daugiau pasidid-žiavimu negu gailestiu nu-skambėjo motinos žodžiai. La-bai suprantama — Rasos tvirtu-mas parodytas iki paskutinės novelės eilutės.

„Gyvenimo dulkėse“ bevaik-iai Algis ir Aldona Kapniai po ilgokų svarstymų apie ra-sę, tautybę bei religiją paga-liau įsisūnijo 11 metų berni-ką, vietnamietį, kuris, pasi-rodė, esąs tikras Algio, anuo-met kovojusio Vietname, sū-nus. Šeimos norėjusi Aldona „negali pavydėti praieities“. Ideali ir kartu praktiška mo-teris. Kai kas gal priekaištau-tų dėl psichologinės tikrovės. Aldona visada labai gailėda-vosi tų „gyvenimo dulkių“ (viet-namiečių kalba — pamestinu-

kų našlaičių). Gal ir pateisi-na jos ramų, net džiaugsmingą naujos padėties priėmimą. Šiaip jau geriausiai supinta ir labiausiai intriguojanti no-velė. Gal dėl jos pasirinktas ir rinkinio pavadinimas?

„Olimpinis sprendimas“ at-skleidžia įvykį, kai Pasauli-nės sporto olimpiados Mont-realyje metu iš Sovietų Sąjun-gos grupės mėgina dingti ir Kanadoje pasilikti Sibiro tremtinių sūnus Aleksas Stik-lius, žinomas tik kaip Alek-sandras Stelkovas. Daubų šeima jį slepia. Leonida Daubai-tė globotinį myli. Kalbama apie vedybą. Bet tėvas, fab-riko darbininkas, iš bendra-darbių patiria, kad už pabė-gėlio slėpimą gali būti bau-dziamas. Bandęs Aleksui pa-dėti pasilikti Kanadoje bend-rapavardis daktaras Stiklius pagaliau praneša, kad „apie tave sovietų ambasadaį pra-nešė Leonidos tėvas“... Alek-sas žodžiai „mes dar kovosime, mes dar pamatysime“ toliau nieko nebeišaiškina, nes taip ir baigiamas pasakojimas. Skaitytojui paliekama spėti — gražino Aleksą į Sovietų Są-jungą ar ne? Psichologinio mo-tyvavimo požiūriu sunkiau su-prantama Daubos baimė ir iš-davystė, neatitinkanti poka-rio išievyti dvasios eiti pas so-vietus ir išduoti savąjį žmogų.

„Lemties pakopose“ skaito-me Lietuvą aplankiusio Arvy-do Dargužio istoriją. Gimna-zijos laikų prisiminimai, atsi-pažinimai, nuotykių pirmojo bolševikmečio paskutinėmis dienomis. Lipimas į Kauno radio stoties 150 metrų aukš-čio stiebą, jame slėpimasis, net nakvojimas, norint išven-gti susidūrimo su enkavedis-tais. „O mums keturiems puik-iausiai pakako vietos atsi-gulti“ — pasakojama apie nak-vynę stiebe. Įdomu, tiesiog fan-tastiška, visai nauja. Draugo Stasio ieškojimas pasibaigia pasakojimu iš kitos pusės. Jis rastas negyvas tame pačiame radio stiebe, kuriame jis slė-pėsis nuo nacių. Nuotykių yra nuotykių — būna jų visur, taigi galėjo būti ir radio stiebe...

Su ramiais tikrovę liečian-čiais ar keistokais neregėtais negirdėtais pasakojimais au-torius ateina iki pačių, pasku-tiniųjų dienų. Laiko tėkmė vis-ką neša ir toliau. Kartu ir auto-rių. Tikriausiai „Gyvenimo dulkės“ ne paskutiniąjį jo kny-ga. Apie šitą ką daugiau apla-mai galima būtų pasakyti: gra-žiai išleista, viršelyje A. M. iliustracija — malūnsparnis ir keturi kareiviai, turbūt Vietna-mas; kalba gana gera, korektū-rinių klaidų mažai, kas nori, gali visą knygą perskaityti vienu prisėdimu. Gale knygos iš-leidimą parėmusių sąrašas.

Andrius Norimas, GYVENIMO DULKĖS. Novelės ir apybrai-zos. Išleido literatūros mėl-tojų talka. Leidinys nr. 2. Spau-sdino „Draugas“. Tiražas 500 egz. Kaina \$8.

Rašytojai, dalyvavę literatūros vakare 1991.XII.8 Los Angeles mieste. Iš kairės: Alė Rūta, Bernardas Brazdžionis, Julija Švabaitė-Gylienė, Paulius Jurkus. Nuotr. V. Baltušienės

Literatūros vakaras su rašytojais

IGNAS MEDZIUKAS

1991 m. gruodžio 8 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko 26-sis LFB sam-būrio literatūros vakaras, ku-rio programą pradėjo pirm. dr. Z. Brinkis, pažymėdamas, kad literatūros vakarai rengiami J. Kojelio pastangomis nuo 1966 m. Šiuose vakaruose yra dalyvavę, be vietinių dailiojo žodžio kūrėjų, daugelis svečių iš kitur. Jis pasveikino atvyk-usią iš Čikagos poetę Juliją Švabaitę ir beletristą Paulių Jurkų iš Niujorko.

Julija Švabaitė-Gylienė baigė Vilkaviškio gimnaziją. Stu-dijavo Kauno, Vilniaus ir Pa-ryžiaus universitetuose. Ji yra iš žemininkų kartos. Rašo apie žemę, nors nepriklauso žemi-ninkams. Poezija kuriama bal-tiosiomis eilėmis, nepaisant ritmo ir rimo. Savo kūryboje liečia mirties temas, dulkų žemę, žydų tragediją, tėvų ir giminių likimą, jautriai prisime-na Vilnių ir jo universitetą.

1944 m. ji pasitraukė į Vaka-rus. Gyveno Austrijoje, Vokie-tijoje. Emigravo į Australiją, persikėlė į JAV. Apsigyveno Čikagoje. Vietos, kur jai teko gyventi, atspindi jos poezi-joje. JAV-se buvo išleistas jos penkios eilėraščių knygos. 1991 m. Vilniuje išleista jos poezijos rinktinė „Tu niekur neišėjai“. Ji reiškėsi ir bele-tristikoje — parašė romaną „Stikliniai rameintai“, kuris buvo įvertintas „Draugo“ pre-mija, ir apysaką vaikams „Gab-riuko užrašai“.

J. Švabaitės kūrybą aptarė rašytoja Alė Rūta, gildendama temą „Ar išėjus grįžtama?“ Alės Rūtos nuomone, jos eilė-raščiai yra panašūs į Liūnės Sūtemos.

Išėjusi į sceną J. Švabaitė pirmiausia pasakojo apie savo sugrįžimą į laisvą Lietuvą. Beveik neatpažinusi tėviškęs. Grįžo ir su savo eilėraščiais. Kai ją klausia, kodėl taip liūd-nai rašanti, atsakiusi — gyve-nime daug skausmo. Ji dviem

išėjimais jautriai skaitė sa-vo poeziją, net ir tuos eilėraš-čius, kurie dar niekur nebuvo spausdinti.

Los Angeles dramos sambū-rio nariai Ema ir Vincas Do-vydaičiai perdavė ištrauką iš romano „Stikliniai rameintai“, o Ema Dovydaičienė perskaitė ištrauką iš Alės Rūtos apsakos „Margu rašto keliu“.

P. Jurkus baigė Telšių gim-naziją, studijavo Kauno ir Vilniaus universitetuose, mo-kytojavo gimnazijose. Daugelį metų dirba „Darbininko“ re-daktoriumi. Žuvusio 1944 m. poeto V. Mačernio draugas. Debiutavo pasakojimu „Pava-saris prie Varduvo“. Parašė knygą „Ant Vilnelės tilto“. Tai 26 legendos, skirtos Vilniui žemę, nors nepriklauso žemi-ninkams. Poezija kuriama bal-tiosiomis eilėmis, nepaisant ritmo ir rimo. Savo kūryboje liečia mirties temas, dulkų žemę, žydų tragediją, tėvų ir giminių likimą, jautriai prisime-na Vilnių ir jo universitetą.

1944 m. ji pasitraukė į Vaka-rus. Gyveno Austrijoje, Vokie-tijoje. Emigravo į Australiją, persikėlė į JAV. Apsigyveno Čikagoje. Vietos, kur jai teko gyventi, atspindi jos poezi-joje. JAV-se buvo išleistas jos penkios eilėraščių knygos. 1991 m. Vilniuje išleista jos poezijos rinktinė „Tu niekur neišėjai“. Ji reiškėsi ir bele-tristikoje — parašė romaną „Stikliniai rameintai“, kuris buvo įvertintas „Draugo“ pre-mija, ir apysaką vaikams „Gab-riuko užrašai“.

Apie Paulių Jurkų poetą, beletristą ir dailininką kal-bėjo Bernardas Brazdžionis tema „Trigubas talentas“.

Rašytojas P. Jurkus, pa-sveikinęs losangeliečius Niu-jorko rašytojų valdybos var-du, skaitė savo kūrybą: „Di-dysis dalininkas“, „Nakties žiedai“ apie karalaitį Kazi-mierą ir kitą kūrybą.

Užbaigos žodį, visiems de-kodamas, tarė A. Raulinaitis, pakviesdamas vairsms ir pa-bendravimui su rašytojais. Daugelis pirkto rašytojų kny-gas ir stengėsi gauti jų auto-grafus.

BIRUTĖ JONELIENĖ

Pokario karta

Akla vaikystė mano bejausmė ir bedvasė
Ilgėjosi karžygių, ilgėjos milžinų.

Mums Lenina, ne Vyty kabino priešais klase
I sielą bruko melą nuo pat mažų dienų.

O kur tyri šaltiniai? O kurgi Prometėjai?
Letargu užmigdyta, uždusinta tauta...

Sunki vaikystė mano tarp sutemų praėjo,
Nei gerbti, nei mylėti tiesiog nebuvo ką.

Net tarti Laisvės vardą mums budeliai užgnė,
Galvoju, kad pamiršim ir brolius, ir tėvus,
Kad nesurasim kelio iš raudonos klampynės
Nei į pasaulio uostus, nei į tėvų namus.

Bet sutemos jau sklaidos, jau ryto saulė teka,
Prisikelia Tėvynė laukinių šuminta.
O sutemoj auginti surado Laisvės taką
I ateitį juo eina apnuodyta karta.

Išlaužas, Lietuva, 1991

Atsiųsta paminėti

THE LITHUANIAN HERI-TAGE: THE MANY VIEWS OF YOUTH, Dana Raciūnas, Antanas Saulaitis, Šj. Marija Stankus-Saulaitis. Ši leidinį 25-rių metų su-kaktį paminėti išleido Balzeko lietuvių kultūros muziejaus moks-linė biblioteka. Knyga galima gauti minkštais ar kietais virše-liais. Vienos kaina — \$24.50 JAV, kitos — \$35.50 JAV. Ji gaunama muziejaus dovanų krautuviųje arba užsisakyti šiuo adresu: Bal-zekas Museum of Lithuanian Cul-ture, 6500 S. Pulaski Rd., Chica-go, IL 60629 USA, tel. (312) 582-6500. Reikia pridėti 8% Iliinojus valstijos pardavimo mokestį ir \$3.50 pasiuntimo išlaidoms.

Leonardas Andriekus, PASILI-KAU TIK MELYNĄ DANGU. Poe-zijos rinktinė. Dailininkas Arvy-das Kazdailis, redaktorė J. Riš-kutė, meninis redaktorius R. Oran-tas, techninis redaktorius V. Zdan-cevičius, korektorė A. Stanaitytė. „Vagos“ leidykla, Vilnius, 1991 m., 320 psl. Tiražas — 9000 egz.

TECHNIKOS ŽODIS, 1991 m. nr. 4. Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos PLIAS-ALIAS organas. Leidžia ALIAS skyriaus techninės spau-dos sekcija. Išeina kas trys mėne-siai. Redaktoriaus: Viktoras Jau-tokas, 5859 S. Whipple St., Chica-go, Ill 60629.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lituanistikos tyrimo ir studijų centre Čikagoje Lietuvos konservatorijos Klaipėdos fakul-tetų muzikologė Danutė Petraus-kaitė renka medžiagą kompozito-rius ir muzikologo Juozo Žile-vičiaus (1891-1985) monografi-jai, o muzikologas Adeodatas Tauragis, Lietuvos konservatori-jos docentas Vilniuje, ieško me-džiagos planuojamai muzikos en-ciklopedijai. Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejaus atstovė Rūta Subatniekienė ruošia Vil-niun norimų parsivežti žemėlai-pių ir plakatų kopijas.

A. a. Povilas Gaucys, neprikla-usomos Lietuvos diplomatas, vi-suomenininkas ir daugelio knygų vertėjas, gimęs Vyžuonose 1901 m. lapkričio 18 d., mirė Kaune 1991 m. lapkričio 12 d. Iš JAV Madisono jis atvyko Lietuvon, pakviestas jos Rašytojų sąjungos. Velionis buvo pašarvotas Laido-tuvių rūmuose Kaune. Gedulines Mišias Kauno arkikatedroje bazi-likoje atnašavo Kauno kunigų seminarijos prokuratorius kun. Algis Turčinskas. Karstas su vel-ionies palaikais bazilikon nebuvo atvežtas. Tokia tvarka dabar yra Kaune ir kituose Lietuvos mies-tuose. Velionis iš Laidotuvių rū-mų amžinam poilsiui buvo palaidė-tas į Petrašiūnų kapines. Prie ka-po duobės Lietuvos rašytojų są-jungos vardu atsisveikino Valenti-nas Sveticas, Kauno miesto ta-rybos — pirm. Vyngantas Grinius, Maironio literatūros muziejaus — Dalia Kuicinienė, užsienio rei-ka-lų ministerijos — ministerio pavaduotojas Rolandas Rasulevi-čius, ALTOs Madisono skyriaus vardu — Romas Vasyas.

Ohio lietuvių gydytojų drau-gija metiniame rudens susirink-i-mie paskiria savo tūkstančio do-lerių premiją lietuviška veikla pasižymėjusiam šios valstijos lie-tuvių atstovui ar organizacijai. 1991 m. rudeninis susirinkimas Klivlande spalio 27 d. buvo pra-dėtas Mišiomis už mirusius drau-gijos narius Dievo Motinos šven-tovėje. Po pamaldų lietuvių namuose įvykusiame susirinkimui vadovavo valdybos pirm. dr. Dai-nius Degėsys. „Trisdešimt penk-toji metinė Ohio lietuvių gydy-tojų draugijos premija buvo pa-skirta Klivlando lituanistinės Šv. Kazimiero mokyklos mokyto-jams. Tūkstančio dolerių čekį priėmė dr. Živilė Vaitkienė. Nau-jon 1992 m. valdybon buvo per-rinkti ligšiolinės valdybos na-riai — Dainius Degėsys, Nelė Ju-šėnienė, Vytautas Maurutis, Al-gis Skirnska ir Juozas Šonta. Balsavimu taipgi nutarta premi-jos tradiciją tęsti ir 1992 m.

Lietuvių kultūros institutas, įsteigtas 1981 m. kovo 7 d. Hiuten-felde prie Vasario 16 gimnazijos, savo veiklos dešimtmėčiui paminė-jų XI-jame suvažiavime Romuvoje 1991 m. spalio 18-20 d.d. Institu-to vedėjas V. Bartusevičius suva-žiavimo dalyvius supažindino su pagrindiniais atliktais darbais. Institutas turi 10.000 knygų biblio-teką, centrinį lietuvių archyvą, yra surengęs dešimtį narių suva-žiavimų, keturis klasikinės muzi-kos koncertus, išleidęs penkis su-važiavimo darbų leidinius, suor-ganizavęs „Vaistų Lietuvai“ vaju, sutelkusį beveik 20.000 DM ir pus-antro milijono DM vertės vaistų. Lietuvon nugabentų penkiais transportais. Tarptautinės teisės žinovas dr. Friedrich Freiherr Waitz von Eschen skaitė paskaitą „Baltijos respublikų ateitis tar-pautinėje valstybių bendruomenė-jė“, vilnietė prof. Grasilda Blaž-nienė — „Vokiečių paveikslas lie-tuvių literatūroje“. Vietiniams lietuviams atstovavo biblioteki-ninko Artūro Hermano paskaita apie Lietuvos istorijai skirtus vokiečių istorikų darbus, ekono-misto dr. Jono Norkaičio paskai-ta apie vykdomus bei vykdytinus pokyčius Lietuvos ūkyje.

Koncertui šį kartą buvo pa-kviestas stiginis Vilniaus kvar-tetas, kurį sudaro smuikininkai Audronė Vainiūnaitė, Petras Kun-ca, altistas Donatas Katkus ir vio-lončelistas Augustinas Vasiliaus-kas. Prie jų prisijungė ir fleitistas Petras Sakalas Odinis, Lietuvių kultūros instituto narys. Suvaži-avimo dalyviams buvo surengta pa-roda „Lietuva Vokietijos spaudos karikatūrose 1990-91 m.“ Minėti-nis ir antroji paroda, nuotrauko-mas atspindėjusi lietuvių kultū-rinios institucijos veiklos dešimtmė-tį. Po sekmadienio Mišių sušauktame susirinkime buvo išklausyti val-dybos pranešimai, nutarta, kad instituto veikla yra svarbi ir Lietuvai atgavus nepriklauso-mybę.

Klaipėdiečius aplankė profe-sinis vokiečių teatras „Dittchen-buehne“. Svečiai iš Vokietijos Klaipėdos dramos teatro scenoje suvaidino Hermannu Suederman-no dramą „Joninių ugnys“.

Velionies Juozo Grušo, rašy-tojo ir dramaturgo, devyniasde-simtosios gimimo metinės pami-nėtos Menininkų rūmuose Vil-niuje. Išsamų pranešimą apie jo kūrybą padarė filologijos dr. Al-gis Janulionis, atsiminimais da-lijosi aktorė Rūta Stalliūnaitė ir Kęstutis Genys. Dalyvaujant ansamblui „Bancheto musicale“, minėjimo dalyviams suvaidinta iš-trauka iš J. Grušo dramos „Bar-bora Radvilaitė“.

Filosofas dr. Stasys Šalkauskis mirė Šiauliuose 1941 m. gruodžio 4 d. Jo mirties penkiasdešimtmetis Lietuvoje paminėtas konferenci-jomis, kurias jungė bendroji te-ma „Tautos gynybės pamatai“. Jos pradėtos pamaldomis Kauno arkikatedroje bazilikoje ir konferen-cija Vytauto Didžiojo universi-tete „Ypatingas laikas ir tauta“. Konferencinius renginius atidarė vysk. Sigitas Tamkevičius ir uni-versiteto rektorius prof. dr. Al-girdas Avižienis. Įvadinį žodį ta-rė Lietuvos ateitininkų federaci-jos pirm. Arvydas Žygas. Velio-nies mirties penkiasdešimtmetis gruodžio 4 d. iškilmingomis pa-maldomis ir religiniu koncertu paminėtas Kauno arkikatedroje bazilikoje. Renginius papildė kitos konferencijos: „Tauta ir bendruomenė“ — Alytuje, „Tauta ir jaunomėnė“, „Tauta ir spau-da“, „Tauta ir kūryba“ — Šiau-liuose, „Tauta ir universitetas“ — Kaune, „Tauta ir ateitis“ — Vil-niuje. Šiauliuose buvo aplanky-tas velionies kapas, o Kryžių kal-ne surengtas Lietuvos jaunimui skirtas maldos ir susikaupimo va-karas.

Aklosios sol. Beatrės Grince-vičiūtės atminimas trečiųjų mir-ties metinių ir aštuoniasdešimtojo gimtadienio proga buvo pagerb-tas jos vardo dainininkų konkursu 1991 m. lapkričio 28 d. Menininkų rūmuose Vilniuje. Konkur-są surengė Lietuvos aklučių ir silp-naregių sąjunga, dalyvaui pa-kviesdama ne tik profesionalius dainininkus, bet ir mėgėjus — LASS narius, darbuotojus, aklučių ir silpnaregių mokyklų moksleivius bei mokytojus. Vertintojų komisi-jai vadovavo Lietuvos konserva-torijos prof. Virgilijus Noreika. Komisija geriausia konkurso dai-nininke pripažino Lietuvos kons-ervatorijos Kauno fakulteto III kurso studentę Onutę Matusevi-čiūtę. Pirmoji premija buvo pa-skirta Lietuvos aklučių ir silpnare-gių sąjungos choro „Vilnius“ na-rei Jūratei Vizbaraitėi, antroji — S. Simkaus muzikos mokyklos Klaipėdoje IV kurso moksleivei Aušrai Liutkaitėi, trečioji — Lie-tuvos aklučių ir silpnaregių sąjun-gos „Vilniaus“ choro atstovei Ni-jolei Gentvilienėi.

Jono Kuprionio (1901-1982), miškininko, „Mūsų girių“ re-daktoriaus, Miškininkų sąjungos steigėjo, Kalifornijoje mirusio Liuzianos politechnikos institu-to profesoriaus, devyniasdešim-tasios gimimo metinės paminė-jų Anykščių krašto gyventojai. Prie jo gimtojo namo sienos Kiaušų kaime jie atidengė paminklinę lentą, pašventino garsiajam Anykščių šilėlyje velionies atmi-nimui pastatytą koplytstulpį. A. Baranausko ir A. Vienuolio-Zu-kausko muziejų surengtame atsiminimų vakare apie J. Kup-rionį kalbėjo jo artimieji, buvu-sieji studentai, jį pažinoję anykš-tėnai.

Gen ltn. Vladas Nagevičius, archeologas, gydytojas, Lietu-vos kariuomenės sanitarijos vir-šininkas, dabartinio Vytauto Di-džiojo karo muziejaus steigėjas bei ilgametis vadovas, gimė Kre-tingoje 1881 m. birželio 17 d., mirė Klivlande 1954 m. rugsėjo 15 d. Velionis šimtas dešimtojo gim-tadienio proga buvo prisimintas Kaune ir Kretingoje. Kaniečiai prie jo gyvento namo Doneliečio gatvėje atidengė dail. Virginijos Venckūnienės bareljefinio sti-liaus paminklinę lentą. Kretin-giškiai panašia lenta papuošė gim-tąjį velionies namą, atstatė pagal nuotraukas atkurtus kryžius ant jo tėvų kapo, pridėdami ir tautodai-lininko E. Puškoriaus sukurta stogastulpį. Kraštotyros muzie-juje surengta paroda lankytojus supažindino su gen. ltn. V. Na-gevičiaus šeimos kultūrinė veik-la Žemaitijoje, jo 1934-35 m. va-dovautais archeologiniais kasinė-jimais Impilės piliakalnyje. V. Kst.

N. Pradėtosios Marijos vienuolijos sesuo IGNE MARIJOŠIŪTĖ ir JAV-bių su Panevėžio Aukštesniosios muzikos mokyklos mokytojais ir direktoriumi DONATU BATRŪNU klausosi mokinių giesmių. Žemiau: tos mokyklos mokiniai atlieka giesmes. Nuotrauka daryta 1991 m.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6.00%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 6.00%	nuo 10.75%
1 metų term. indėlius 6.00%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.50%	nuo 10.75%
3 metų term. indėlius 7.00%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų GIC-met. palūk. 7.00%	1 metų 8.50%
2 metų GIC-met. palūk. 7.50%	2 metų 9.00%
3 metų GIC-met. palūk. 8.00%	3 metų 9.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP 6.50%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 7.00%	1, 2 ir 3 metų 8.50%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 8.00%	
Taupomąją sąskaitą 5.75%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 5.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 4.25%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 51 milijoną dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 **232-9000**
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Generolo Gustaičio tėviškėje

(Grįžtant į praeitį, IV-jų PLS žaidynių metu...)

IV pasaulio lietuvių sporto žaidynių programoje graži akordų nuskambėjo generolo Antano Gustaičio, Lietuvos lėktuvų konstruktoriaus, tėviškėje surengtas jo vadovaujamo trijų ANBO-IV lėktuvų skrydžio po Europą 57 metinių minėjimas.

Susirinkusius marijampoliečius ir svečius šiltai pasveikino Lietuvos aeroklubo sekretorius, aviacijos veteranas Viktoras Ašmenskas. Sugiedojus Lietuvos himną, iš 2000 m iššokęs parašiutu, atnešė lietuvišką trispalvę Marijampolės aviacijos technikos sporto klubo parašiutininkas. Labai tikslų šuolį parašitais atliko trijų sportininkų grupė. Renginio programoje du Lietuvos aeroklubo pilotai pademonstravo grupinio skrydžio meną, o lengvuoju lėktuvu pilotas tiksliai į susirinkusių būrį numetė puokštę gėlių.

Savo prisiminimais apie gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje pasidalino svečias iš Montrealio, Lietuvos kariuomenės karininkas Vincas Kačergius, kuris, nepabūgęs brandaus amžiaus – 81 metų, su Kanados lietuviams sportininkais atvyko į tėviškę.

Apie lakūną, konstruktorių ir aviacijos technikos gamybos organizatorių gen. Antaną Gustaitį, remdamasis savo tėvo pulkininko leitenanto Leonardo Peaseko prisiminimais, papasakojo svečias iš Čikagos, sklandytojas-lakūnas, inžinierius Vytautas Peaseckas. Jis atskleidė gen. A. Gustaičio nuopelnus vystant Lietuvos karinę aviaciją. Būdamas karo aviacijos viršininku, A. Gustaitis rūpinosi, kad Lietuvos karo aviacija būtų aprūpinta moderniais kovos lėktuvais, kad būtų statomi nauji orausčiai, suformuotos naujos eskadriklės, pastatyti moderni lėktuvų gamybos bazė, rengiami kvalifikuoti kadrai.

A. Gustaitis kūrė naujus, tuo laikui modernius, nenusileidžiančius savo techniniais parametrais užsienio analogams, mokymo, treniravimo ir kovinius žvalgybos ir bombardavimo tikslams skirtus lėktuvus, organizavo jų gamybą. Tuo vaizdžiai įsitikino Europa, kai 1934 m. birželio 25 – liepos 19 d. lietuviškais ANBO-IV lėktuvais, jo vadovaujama grupė įveikė 10,000 km nuotolį, aplankydama 10 Europos valstybių sostinių.

Svečias pažymėjo ir geras žmogiskasis gen. A. Gustaičio savybės, nepaprastą darbštumą, ryžtą siekiant užsibrėžto tikslo, reiklumą sau ir kitiems, sugebėjimą patraukti žmones, suburti juos bendram reikalui, kuriant aviacinę techniką.

A. Gustaičiai nebuvo svetimos ir kitos veiklos sritys: jis buvo puikus matematikas, mėgo žaisti šachmatais ir šioje srityje buvo pasiekęs gerų rezultatų. Gen. Antanas Gustaitis paliko gilią pėdsaką Lietuvos aviacijos istorijoje ir labai gaila, kad jo gyvybės siūlą, pačiame kūrybinių jėgų žydėjime, nutraukė okupanto ranka.

Pabaigoje susirinkusiems gražių lietuviškų dainų padainavo Marijampolės saviveiklininkai.

A. Karpavičius,
Lietuvos aeroklubo

Generolas ANTANAS GUSTAITIS

Pamokantis laiškas besiblaškančioms nepriklausomos Lietuvos sporto viršūnių žmonėms... Rašo Kazys Baronas iš Vienaheimo, Vokietijos. Išspausdintas Vilniaus "Sporte" 1991 lapkričio 29 laidoje. Štai kelios mintys:

"Išėjimas spaudoje išspausdintas Artūro Poviliūno, Janio Grinbergo ir Petro Statuto laiškas-prašymas, kviečiantis tėvynainius finansuoti paremti Lietuvos sportininkų išvyką į žiemos ir vasaros olimpinės žaidynes.

Neteisingai elgiausi prašymą pasirašę LTOK nariai – prezidentas, gen. sekretorius bei LTOK direktorius, galvodami, kad, parašius lietuvių širdžiai mielus ir jausmingus žodžius, tuoj pat į nurodytą Lietuvos banko valiutinę sąskaitą iš Australijos, JAV, Kanados, Vokietijos, Anglijos ir kitų pasaulio valstybių pradės plaukti lietuvių tūkstantiniai čekiai.

LTOK turi skubiai susisiekti su Australijos bei ŠALFAS valdybomis ir prašyti tuose miestuose, kuriuose yra didesni lietuviški telkiniai, įsteigti Olimpinę žaidynių paramos komitetus. Šį darbą reikia tuoj pat pradėti, nes yra likę "tik penkos minutės iki dyklytės". Tokie komitetai gali kreiptis į turtingus lietuviškus bankus (Kanadoje, JAV, Australijoje yra milijoninės sumos), kurie nlekuomet neatsako paremti sporto.

Kartoju – vien tik prašymais išėjimo spaudoje LTOK daug nepasieks, nes išėjimą jau gerokai išvarginta, išsėmęsi finansškai nuo atvykstančių giminaičių, įvairių ansamblių, teatrų, solistų, taip pat patalindama į Lietuvą. O doleriai neskinami nuo medžių, nesimėto jie Čikagos, Niujorko, Detroito, Toronto, Hamiltono ir kt. miestų šaligatviuose...

Tik praktišku darbu, komiteto narių ryšiais su lietuviškos išėjimo gyventojais, gal net atradus vieną kitą mecenatą, kuris apmokėtų kelionę į Albertvilį ir Barceloną, galima tikėtis gražių rezultatų..."

Keturios Lietuvos komandos žaidė JAV

Amerikos Atlanto pakraštį pravažiavo, kasdien bežaisdamos 4 Lietuvos krepšinio komandos: Kauno "Žalgirio", dvi, Vilniaus "Statyba" ir Lietuvos moterų krepšinio rinktinė. Pastaroji buvo sėkmingiausia. Iš 12 žaistų rungtynių pralaimėjo tik

tris. Žaidė su Atlanto regiono universitetų rinktinėmis. Išvykos vadovu buvo S. Stonkus, LKF pirmininkas, treneriai – N. Kanapakis ir A. Satas. Barcelonoje ši rinktinė nedalyvavo. Atsakingos varžybos, kuriose Lietuva dalyvavo, bus 1993 Europos čempionato pirmasis ratas.

"Žalgirio" vyrų komanda iš 12-kos rungtynių laimėjo penkias. Žaista su Atlanto pakraščio vidutinio lygio un-tų komandomis. Komandai vadovavo vyr. treneris M. Paulauskas. "Žalgirio" jaunimo komanda pasirodė labai silpnai, o taip pat ir Vilniaus "Statyba", vadovaujama vyr. trenerio E. Kairo. Iš 12-kos rungtynių pastaroji pasiekė tik dvi pergalės.

Aplamai, Lietuvos sportininkai krepšinio tėvynėje daug ko pasimokė, o agentūra, kuri organizavo šiuos žaidimus – "Milwaukee Sports Tours" padarė gerą pelną...

Amerikiečiai, stebėję Kauno "Žalgirio", buvo nusivylę ir pranašavo, kad Lietuvai Barcelonoje nėra jokių galimybių ką nors laimėti...? Ar ne geriau būtų, kad Lietuvos sporto vadovybė, išleidama komanda į užsienį, nesireklamuoja, kad tai Lietuvos rinktinė ar tolygi jai. Aiškiai reikia pasakyti "išleisdame komandą, kokią sulipdėme... o važiuojame pasimokyti", ar pan... Sig. K.

Revizijos komisija ir garbės teismas

ŠALFAS-gos suvažiavime, 1991 m. lapkričio 16 d. Klivlande, ateinančiai 4 metų kadencijai patvirtintos: revizijos komisija, kurią sudaro Klivlande gyvenantys atstovai – Vytautas Jokūbaitytis, pirm., Romanas Vodonopas ir Vladas Čyvas, nariai; garbės teismas – Pranas Berneckas, pirm., Jonas Nešukaitis, (abu iš Toronto); Algis Rugienius, Ipolitas Janušis ir Narimantas Udrys, nariai, (visi iš Detroito).

Skautų veikla

Jau 40 metų, kai Toronte veikia vilkiukų draugovė. 1952 m. birželio 15 d. būreliai buvo sujungti į draugovę, kuriai vadovavo draugininkas sk.v.sl. J. Kuprevičius. Tasai jaunesniųjų vienetų vėliau pavadintas DLK Vytauto vardu. Dabar draugovei vadovauja ps. M. Rusinas tel. 848-0320, ps. N. Simonavičienė tel. 239-7226, adj. sk.v.sl. Andrius Paškus tel. 766-7984. Jie laukia naujų narių.

Kiti skautai dirbo Vanagu skiltyje ir tik 1954 m. vasario mėn. persiorganizavo į DLK Mindaugo draugovę. Draugininku buvo paskirtas ps. Vl. Morkinas. Šiai draugovei š.m. vasario mėn. sueina 38-ri metai. Ji turi ir savo vėliavą. Jai dabar vadovauja ps. fil. M. Leknickas tel. 844-7000, pavad. s. fil. dr. A. Dailidė tel. 277-1117. Draugovė š.m. sausio 3-4-5 d.d. turėjo žiemos iškilų Aurojeje kanadiečių skautų sovyklavietėje. Iškilai vadovavo Kanados rajono atstovas s. R. Otto, turintis gerą patyrimą vadovauti tokio pobūdžio žiemos užsiėmimams. M.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus geresnei savo atečiai

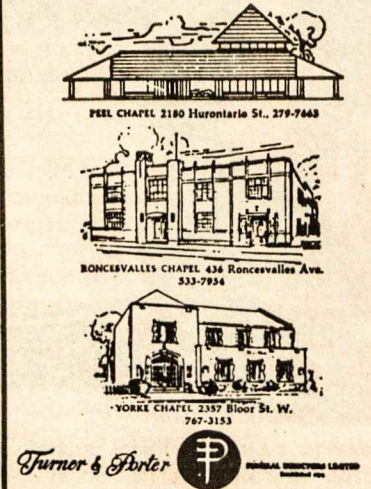
HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
6 % už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 10.75%
6 % už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
6 % už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
6.50% už 2 m. term. indėlius	1 metų 8.75%
7 % už 3 m. term. indėlius	2 metų 9.25%
6.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	3 metų 9.50%
7 % už 1 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
8 % už 3 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 8.50%
6.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	(variable rate)
7 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
8 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.50% už OHOSP (variable rate)	
5.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
5.75% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
4.25% už kasd. pal. čekių sąsk.	
4 % už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 92 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatives & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

B. V. ELECTRIC

Taisau senus ir įvedu naujus:

1. ELEKTROS INSTALIAVIMUS
2. Skalbimo mašinas ir džiovintuvus
3. Elektrines plyteles
4. Vėsinimo sistemas
5. "Intercom" sistemas
6. Centrinis dulkių siurblius ir kt. įrengimus

Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronte.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS **STASYS JOKUBAITIS.**
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

AUŠRA DALINDIENĖ

Jei norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują Royal LePage programą **HOMEMATCH.** Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.

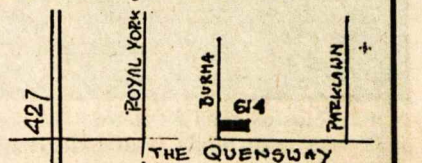
EUROTRAX PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$3.50 už kg) siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinsys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaitių siuntinių pristatymas

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v. Neapmokama automobiliams vieta prie raštinės.

Švenčiant Toronto skautijos 40-metį "Romuvoje". Sukaktuvinį pyragą pasiruošę pjaustyti v.s. D. Keršienė ir v.s. F. Mockus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

blizgantis angelas, greit susilaukęs rasinės lygybės gynėjų protesto. P. Worthingtonas pripažįsta, kad jam niekada neteko matyti tikro angelo, bet jo nėra matę ir rasinės lygybės gynėjai. Tikro angelo nematė ir George Brown koledžo vadovė, įsikiusi baltąjį angelą numinti nuo kalėdinės eglutės viršūnės.

P. Worthingtonas taipgi prisimena prieš keletą metų dienraščio "The Toronto Sun" puslapiuose iškiliusią kitokią baltąjo angelo problemą. Esą moteris tada išjudino kažkieno pastabą, kad dailės kūriniuose ir knygose vaizduojami baltieji angelai kažkodėl yra tik vyrai. Tada niekas nekėlė triukšmo dėl angelų spalvos, bet moteris buvo sukilusios prieš lygybės trūkumą danguje.

Metropolinis Toronto — didžiausias dabartinės Kanados miestas, 1991 m. pasiekęs rekordinį 86 žmogžudysčių skaičių. Ankstesnis 60 žmogžudysčių rekordas buvo pasiektas 1987 m. ir pakartotas 1989 m. Liūdniausia, kad šiais metais gali būti susilaukta naujo dar didesnio žmogžudysčių rekordo. Pradžią jau padaryta. Vien tik Naujųjų metų dieną užregistruotos dvi žmogžudystės. Peiliu viename bute buvo nardintas ir dar mėsininko kirvu-

ką primenančiu įrankiu sukaptas jaunas vyras. Žmogžudyste buvo apkaltintas Zheng Hao Chu, su kuriuo susikalbėti policijai reikėjo kiniečių mandarinių tarnė mokančio vertėjo.

Dar liūdniau atrodė prie vieno namo numestas ką tik gimęs vyriškos lyties kūdikis sutriuškinta galvute. Ligoninėje nustatyta, kad naujasis torontietis buvo užmuštas pirmąją gimimo dieną. V. Kst.

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuvių institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" — plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai ir anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDĖJAI

Knygų rīskykla
"SAMOGITIA"
meniškai ir iš
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Pardaviant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasamams, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Salvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar
(705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

SKAITYTOJAI PASISAKO

IŠEIVIJA

Išeivija — tai visuma tos žemės gabalėlio, Tai tėviškės dalis, tai bočių palikimas, Tai broliai, seserys, tėvai, seneliai, Kurie man brangūs, artimi. Išeivija — tai Aistis, tai Brazdžionis, Tai dvasios židiny, liepsnodamas, Kovodamas vis skleidžia savo šilumą. Išeivija — tai tautinis solidarumas, Tai meilė artimui. Išeivija, klestėk, brangink Savo dvasios lobius! Tu išlikai kilni ir išdidi.

I. Sakalauskiene,
Toronto

DABARTINĖ MŪSŲ BUITIS

Nereikia manyti, kad toks smarkus pasikeitimas (Lietuvos) gyvenime praeis be nuostolių, psichologinių krizių. Tik blogiausia, kad tas pasikeitimas eina labai lėtai,

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pasiūsti į Lietuvą ir kitus Baltijos kraštus. Tai yra vyriausybinių organizacijų, kurios nariai savanoriškai padeda įgyvendinti įvairiuose kraštuose ekonominės ir socialinės pažangos programas. 530 Taikos korpuso savanorių jau dirba Vidurio ir Rytų Europos valstybėse.

— "Amerikos balso" pranešimu, užsienio valstybės skiria Lietuvai 100,000 tonų pašarinių grūdų, kurių vertė 10 mil. dol. Gautas pelnas bus skiriamas labdarinėms organizacijoms bei ūkininkams.

— 1988 m. buvo įsteigtas Lietuvos gailėstingumo ir sveikatos fondas. Šiuo metu paramos laukia 27,000 asmenų. Praėjusiais metais fondas pradėjo maitinti reikalingus globos žmones nemokamai. Jiems maistas pristatomas, o kiti patys atsiima. Į pristatymą įsijungia ir moksleiviai. Prieš Kalėdas fondas kreipėsi į višdomenę. Žmonės tai supranta ir mielai aukoja aprangą, maisto produktus ir kt. Į pastarųjų eiles įsijungia ir įmonės. Gauta paramos ir iš Lenkijos. Lietuvos gailėstingumo ir sveikatos fondo adresas: Vilnius, Jogailos 9-1, Lithuania.

— Lietuvoje vyksta spekuliacija. Į ją, sakoma, įsijungia net 12-13 metų moksleiviai. Jie per Lazdijų muitinę veža degtinę ir kitokias trūkstantas prekes į Lenkiją. Čia prisipirkę kitokių prekių, jie pardavinėja Lietuvoje.

— Lietuvos vyriausybės nutarimu, buvusi Lietuvos mokslo akademija dabar pavadinta Lietuvos vyriausybės ir Aukščiausiosios tarybos moksliniu centru. J. A.

labai skaudžiai, sudaromi bereikalingi žmonių erziniai. Tai grėsminga. Žmonės pavargo galvoti. Išmokom daugiau tingėti ir daugiau gauti, nesukti galvos, kočia bus nauda iš mūsų darbo. Mažai galvojame, kas bus po mūsų. Labai daug mūsų pasidarė panašūs į lenkus: kad tik parduoti, nors ir sąžinę, brolių, seserį, tėvus.

Dabar didelis sujudimas dėl žemės, turėtos iki 1940 m. Tai irgi atneša daugeliui tarpusavio nesantaiką, pyktį.

Jau yra ir iš užsienio išeivių, norinčių susigrąžinti savo žemę. Moteris iš Čikagos net nutarė pavaršę parvažiuoti į Šiaulius baigti savo gyvenimą...

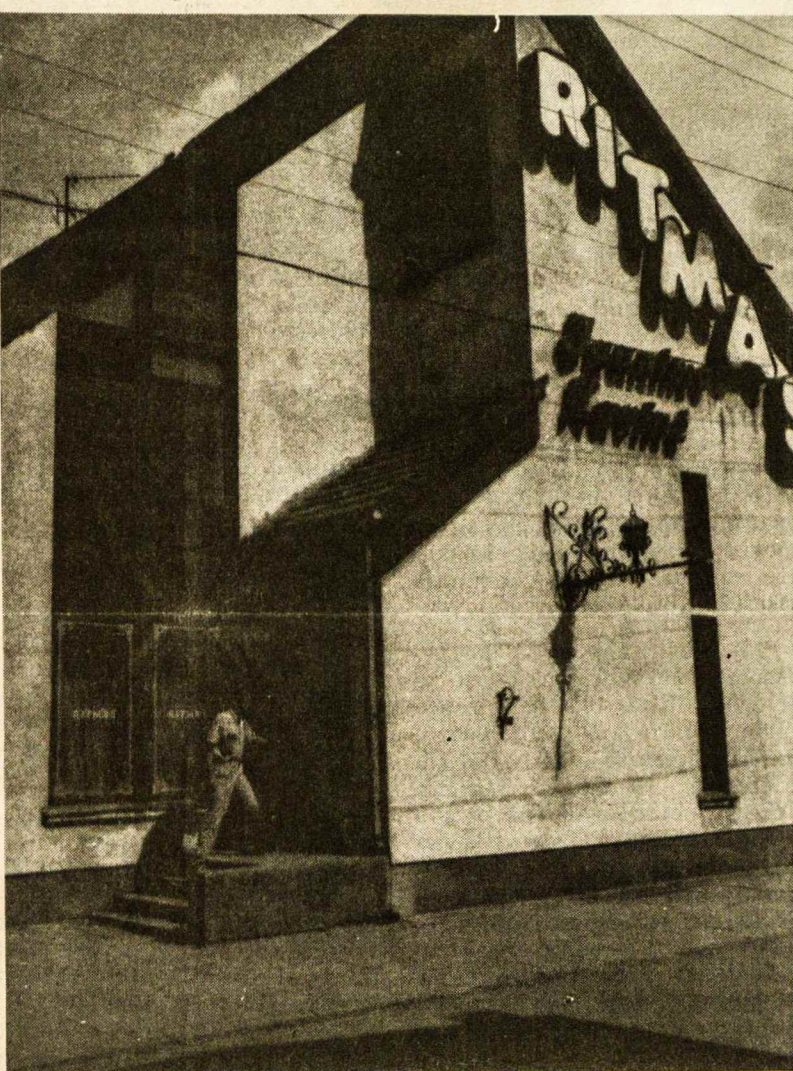
Labai skaudžiai plėsiame raištį nuo savo akių, ypač manoji karta, o vėlesnių kartų gyvenimas visai sunkus. Nebemokam dirbti, mąstyti apie rydientį, neturime madingumo, nemokame gražiai kalbėti. O ko nemokame patys, to negalėjome duoti ir savo vaikams.

N.N., Šiauliai

IR DŽIUGU, IR LIŪDNA

GERBIAMI TAUTIEČIAI,

Rašau Jums iš Lietuvos. Esu iš tų žmonių, kurie dalijasi sėkme ir liūdesiu. Likimo man buvo lemta ateiti į pasaulį kartu su sovietine valdžia... Taigi mačiau Lietuvą ir liūdą, kenčiančią, ir pakilią, bet visada gražią, nepakartojamą savo gamta. Visiems mums ji — viena. Tarsi našlaitė: iš vienos pusės skalaujama vėsių Baltijos bangų, iš kitos — glostoma ne-

Jaunimo kavinė "Ritmas" Kėdainiuose

Nuotr. A. Suprono

"TORVIL" LTD.
(Buvusi J.&J. Canadian-European Exp. Imp. Co.)
NAUJOS ŽEMOS KAINOS
PRISTATANT NUO DURŲ IKI DURŲ

NAUJA!!! SIUNTOS LĖKTUVU (Air Cargo) per 4-5 savaites

- ▶ SIUNTINIAI SUDAROMI IR PARUOŠIAMSI PAČIŲ KLIENTŲ (Nauji ir vartoti drabužiai, mažiausias kiekis 5 kg arba 12 sv, maksimumo nėra)
- ▶ STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI (reguliarus pristatymas)
- ▶ SKUBUS MAISTO PERSIUNTIMAS (14 dienų)
- ▶ PINIGAI (pristatymas iš rankų į rankas) — reguliarus (4 savaitės)
- ▶ SVEIKATOS DRAUDA LANKYTOJAMS (tik Kanadoje)

▶ RUSŲ (SOVIETŲ) GAMYBOS AUTOMOBILIŲ PARDAVIMAS
Žemiausios kainos — pristatymas per 3 savaites (Volga, Lada, Samara-Sputnik, Moskvich, Tavria, Niva).

TUOJAU BUS ŽEMĖS ŪKIO MAŠINŲ IŠPARDAVIMAS
(traktoriai, plūgai, sėjimo mašinos ir t.t.)
SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210
Nauji prekiautojai (dealers) kviečiami

KANADOJE

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel. (416) 798-3320
FAX: (416) 798-3321

Branch
TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860
FAX: (416) 533-4910

LIETUVA
LATVIJA
ESTIJA
UKRAINA
GUDIJA
MOLDAVIJA
ARMENIJA
GRUZIJA
ST. PETERSBURGAS
MASKVA

JAV

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5258
FAX: (312) 278-0875

Branch
R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo, NY 14212
Tel. (716) 894-9880
FAX: (716) 894-9880

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500 **Telefonai:**
Bloor ir Jane gatvių kampas **įstaigos (416) 762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 **namų 233-0303**

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 **(24 valandas)**
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.
perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 **Telefonas**
prie Windermere Ave. **įstaigos (416) 763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas
Telefonai — (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)
• Asmeniškai pataria apie "T-Bills",
• "Canada Savings Bonds", RRSPs,
• "Mutual funds", auksą ir sidabrą
• Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai
Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
1678 Bloor Street West **769-1616**
Toronto, Ontario M6P 1A9

Century 21
DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker
FAX 233-0285 **Tel. 233-3334**
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekvienu įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkūtė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 **FAX 533-1122**

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

HALLING CONTRACTING
(Estonian)
• Atnaujinimai — visų rūšių
• Koklinių plytelių (tile) įdėjimas
• Vandentiekio vamzdžių taisymas
• Dažymas
• Vėdinimo įvedimas
• Elektrinio šildymo taisymas
Tel. 762-9190 Lic. E 1044

AUDRA Travel
1992 metais
kviečiame keliauti
į plačiai svečiams
vartus atkėlusią
nepriklausomą
Lietuvą!
Sakoma, "Jei aš negaliu skristi Swissair, aš neskrendu iš viso..."
Tikite ar ne, bet mes siūlome jums skristi Swissair ir iki pat Vilniaus!
Kaina: nuo \$1,288.00 kan.

Pigūs ir patogūs skridimai su Sterling Airways. Kaina: nuo \$899 kan.

1992 metais visi keliai veda į Lietuvą. Siūlome austrų, vokiečių, skandinavų, suomių, lenkų avialinijas.

Laukiate svečių iš Lietuvos? Išpirkite jiems bilietus, tokiu būdu išspręsite jiems daug kelionės problemų. Kaina: \$799.00 kan.
Nepamirškite naudotis mūsų paslaugomis, jei reikalinga:
• Lietuviška viza
• Kelionės ir sveikatos draudimai
• Svečių pervežimas autobusu Montreal-Toronto-Montreal
• Bilietai lėktuvu ar traukiniu
• Įvairūs maršrutai atostogoms
• Išskietimai vizitui į Kanadą
Perduodam pinigų ir vaistus giminėms bei draugams Lietuvoje.
Skubėkite: dabar planuojame vykti sausio pabaigoje.
Smulkesnė informacija teikiama:
2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

TORONTONT

Anapilio žinios

— Šauniai sutikti Naujieji metai Anapily. Pokylio dalyviai gėrėjos orkestro iš Lietuvos puikia muzika. Ypač gerą maistą su talkininkėm paruošė J. Girklienė. Buvo arti 500 dalyvių. Pokylio rengėjai – parapijos tarybos administracinė renginių sekcija.

— Kanados lietuvių muziejus Anapilyje kviečia aplankyti laikinai Lietuvoje kursavusių pinigų parodą: žemaitiškų litų, carinių rublių, lenkų okupacijos pinigų ir dabartinių "vagnorų". Muziejui reikalingi šie "Respublikos" laikraščio numeriai: 1990 m. nr. 8, 119, 120, 140, 141, 161 ir 237; 1991 m. nr. 8, 10, 31, 37, 38, 67-70, 97, 110, 115, 116, 121-125, 138, 140 ir 212. Prašome tuo reikalu susisiekti su vedėja. Muziejaus lankymo valandos: sekmadieniais – nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v.; pirmadieniais – nuo 1 v.p.p. iki 10 v.v.

— Toronto arkivyskupijos įstatas santuokos reikalui: norintieji tuoktis turi susitikti su savo parapijos kunigu ir tuo reikalu su juo pasikalbėti bent vienerius metus prieš numatomą santuokos datą bei atlikti reikiamą santuokai pasirašymą. Jei kuris iš būsimųjų suutuoktinių jau yra kokia nors forma tuokęsis anksčiau (išskyrus našlės atvejį), tai kunigas negali su juo tartis dėl santuokos datos, kol nėra gautas santuokai leidimas iš arkivyskupijos.

— Mišios sausio 12, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Vincentą Vaitkevičienę, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už Macijauskų ir Smilgų šeimas.

Išganytojo parapijos žinios

— Sausio 12 ir 19 d.d. – pamaldos įprastu laiku 11.15 v.r.

— Sausio 12 d. po pamaldų įvyks moterų draugijos susirinkimas parapijos salėje. Kviečiamos moteris dalyvauti.

— Sausio 15, trečiadienį, 7.30 v.v. – parapijos tarybos susirinkimas parapijos salėje.

Lietuvių namų žinios

— Naujų metų sutikimas praėjo sėkmingai ir linksmai. Gražiai išpuošiose LN moterų ir vyrų būrelių Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos menėse linksminosi apie 240 asmenų. Skania vakarienę paruošė ilgametis LN narys Vytautas Birštonas. Orkestras "Good Time Boys" grojo energingai ir ritmingai, sugebėdami įtraukti visus į šokus ir sudaryti gerą nuotaiką. Prieš pradėdant vakarienę, LN valdybos pirmininkas Rimas Strimaitis pasveikino narius ir susirinkusius, palinkėdamas sėkmingų Naujų metų. LN visuomeninės veiklos pirmininkė Kristina Dambaraitė-Janowicz pasveikino susirinkusius anglų kalba. Prieš pat 12 val. orkestras sugrojo Lietuvos himną, į kurio giedojimą įsijungė susirinkusieji.

— Lietuvių slaugos namų pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių bus išsiuntinėjami visiems aukotojams prieš sausio mėnesio pabaigą.

— Vasario 1, šeštadienį, 7 v.v. įvyks Medžiotų ir žūklautojų klubo "Tauras" balius. Bilietai gaunami pas J. V. Šimkų tel. 231-9425 ir V. Drešerį tel. 233-3334.

— Vasario 2, sekmadienį, įvyks Išganytojo parapijos susirinkimas. — LN valdybos posėdis – sausio 9, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

Aukos slaugos namams

\$1,333 – Osvaldas Delkus; \$1,000 – B. Lukošienė, Laimutis Dūda; \$350 – L.J. Priekauskai; \$250 – Vladas Mikšys; \$200 – dr. Paulius Vyte; \$50 – S. Mackevičius.

A.a. Aldonos Paršeliūnienės atminimui aukoj: \$100 – Marija Staulevičienė; \$25 – Jonas Paršelis; \$20 – V. Matulevičius, J. V. Šimkus, D. T. Renkauskai, V. Kecorius, N. S. Pečiulytė. Iš viso statybos fonde yra \$707,144 (įskaitant palūkanas). Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose. Galima siųsti tiesiog šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčių.

Paiėškojimas

Ieškau Zuzanos-Zazos Pajaujytės-Rutkauskienės. Paskutinis jos adresas: P. O. Box 308, Bourlamente, Que., Canada. Žinantys prašomi pranešti Filomenai Ignaitienei, 86-35 76th St., Woodhaven, NY 11421, USA.

VYRAS IR MOTERIS iš Lietuvos ieško darbo. Gali atlikti įvairius darbus. Skambinti Elenai tel. 762-3699.

REIKALINGAS 3 mėnesiams kambarys su baldais Toronto atvažiuojančiam stažuotės gydytojui iš Lietuvos. Skambinti Petriui Reginali tel. 1-613-382-4366.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pirmajai Komunijai pasirašymo pamokos vyksta sekmadieniais: angliskai kalbantiems vaikams – po 9.20 v.r. Mišių, o lietuviškai kalbantiems – po 10.15 v.r. Mišių seselių patalpose (57 Sylvan Ave., Toronto, Ont. M6H 1C4, tel. 534-5773). Pamokas tvarko ses. Teresėlė. Jei yra vaikų, kurie neįsijungė į pamokas, prašom skambinti ses. Teresėlei.

— Lietuviai, kurie nori nuomotis salę 1993 metams, prašomi tai padaryti iki sausio galo. Po to pradėsime nuomotis ir kitataučiams.

— Praėjusį sekmadienį pamokslus mūsų šventovėje sakė kun. Jonas Bacevičius, OFM. Jis paskirtas naujokų magistrui, kurių 12 iš Lietuvos pradės naująją Kennelbunkpote.

— Tretininkų Mišios sausio 9, ketvirtadienį, 10 v.r. Susirinkimo po Mišių nebus.

— Lietuvoje tretininkų skaičius gana sparčiai auga. Trečiojo ordino koordinatorių turi aplankyti kongregacijas, kurių dabar yra gana daug. Mūsų parapijos kongregacija pradėjo lėšų vaują, kad Trečiojo ordino direktoriui būtų galima nupirkti automobilį. Jei kas norėtų prie šio vaujaus prisidėti, prašom auką įduoti kongregacijos izdininkei A. Katelienėi tel. 767-3537 arba pirmininkei J. Zakui tel. 534-5456.

— "Lietuva – misijų kraštas". Tokia tema pranešimą apie religinį ir dvasinį atgimimą Lietuvoje padarys ses. Ignė Marijošūtė sausio 8, trečiadienį, 7 v.v., parapijos Parodų salėje.

— Linksmai buvo sutikti Naujieji metai parapijos patalpose. Gražiai išpuošta salė, geras orkestras ir skania paruošta maistas kelė visų nuotaiką. Daugumą svečių sudarė jaunimas.

— Mišios sausio 12, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Kazimierą ir Elzbieta Malinauskus, 9.20 v.r. – už a.a. Leoną ir Antaniną Dromantus, 10.15 v.r. – už a.a. Agotą ir Mykolą Ramanauskus, a.a. Stasį Vaitiekūną, 11.30 v.r. – už gyvus ir mirusius parapijiečius.

A.a. Aldonos Paršeliūnienės atminimui vietoje gėlių Marytė ir Vacys Vaitkai "Tėviškės žiburiams" aukoją \$50.

A.a. Aldonos Paršeliūnienės atminimui "Tėviškės žiburiams" aukoj: \$50 – Vytautas Urbonas; po \$20 – Vanda ir Petras Lapienai, Birutė Lukošienė.

A.a. Lydijos Radzevičiūtės-Lawless atminimui Dana ir Juozas Petroniai "Tėviškės žiburiams" aukoją \$30.

A.a. Petro Bražuko atminimui žmona Regina "Tėviškės žiburiams" aukoją \$100.

Religinei Lietuvos šalpai aukoj: \$50 – J. Staškevičius.

Lietuvos sambūriui "Caritas" aukoj: \$50 – J. Staškevičius.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukoj: \$50 – L. O. Rimkai, E. Simonavičienė.

Kanados lietuvių muziejaus-archyvo Anapilyje statybos vajui aukoj: \$50 – E. Girėnienė.

Punskietė Aldona Čeplaitė, kurį laiką atostogavusi Kanadoje 1991 metais, applanke Toronto lietuvių institucijas ir grįžusi tėviškėn trumpai aprašė savo įspūdžius ir pokalbius su "TŽ" redakcija "Aušros" mėnraščio 1991 m. 11 nr. Daugiausia jos dėmesio teko lietuvių kapinėms ir "TŽ". Autorė studijuoja žurnalistiką Vilniaus universitete.

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

Kreipkitės į Algį ar Stefą Medelius.
Reikalui esant atvažiuojame į namus.

PARŪPINAM: vizas jūsų kelionėms į Lietuvą.

Iškvietimus jūsų giminių pasisvečiavimui Kanadoje. Pristatome Lietuvoje telefaksu per pora dienų. Parūpinam jiems skridimo bilietus per trumpiausią laiką, atvykus – draudą. Patvirtinam ar net pakeičiam grįžimo datą. Dažnai vykdam į Lietuvą perduodam asmeniškai jūsų giminėms siunčiamą piniginę paramą.

KELIONĖS Į LIETUVĄ TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS

su STERLING AIRWAYS ir
LIETUVOS AERO LINIJA

Iki kovo 13 dienos \$899

+ mokesčiai ir drauda.

ALGIS MEDELIS

Tel. (416) 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 Queen St. West,
Toronto, Ont. M5V 2A1

Toronto jaunimo ansamblio "Gintaras" dainininkės ir instrumentalistai praeitą vasarą atliko programą įvairių tautybių pasirodyme Winnipege. Dalis jų taipgi dalyvavo ir VII PLJ kongrese Pietų Amerikoje

Medžiotų ir žūklautojų klubas "TAURAS" maloniai kviečia į TRADICINĮ METINĮ

BALIŲ

PROGRAMOJE: Toronto lietuvių vyrų choras "Aras".

Žvėrienos vakarienė su vynu. Šokiams gros "Žagarai".

Įėjimas \$20. Pakvietimai gaunami Lietuvių namų popietėse, pas J. Šimkų tel. 231-9425, V. Drešerio draudos įstaigoje tel. 233-3334, pas klubo narius, Lietuvių namų raštinėje tel. 532-3311 ir prie įėjimo. Rengėjai

1992 m.
vasario 1,
šeštadienį,
6 v.v.,
Toronto
Lietuvių
namuose,
(1573 Bloor St. W.)

"Vyties" sporto klubo metinis susirinkimas įvyks š.m. sausio 26, sekmadienį, 1 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose, Karalienės Mortos salėje.

"Vyties" sporto klubo valdyba

Primenama, kad dr. R. Mažeikaitės kursai, "The medieval roots of Lithuanian nationalism" Toronto universiteto School of Continuing Studies mokykloje galima registruotis tik iki sausio 20 d. Kursas vyks 7-9 v.v. trečiadieniais nuo 1992 m. sausio 22 iki kovo 25 d. Skambinti tel. 978-3665. Kanados lietuvių fondas yra pažadėjęs padengti kurso mokesčių pirmiems 6 asmenims, kurie paduos prašymus. Kreiptis tel. 252-7638. Inf.

"Filatelistų žiniuose" 3-me nr. rašoma, kad lietuvių, latvių ir estų filatelistai 1991 m. Toronte turėjo bendrą pašto ženklų parodą. Apgailėstaujama – Lietuvių filatelistų draugijos Toronto skyrius neteko savo darbuoto nario a.a. Juozo Jagėlos. Ateinančioms 1992 m. siūloma palai kyti ir plėsti artimus ryšius su kitomis filatelistų draugijomis.

Lietuvos vaikų tėviškės namams aukoj: \$50 – dr. A. D. Barauskai, S. M. Daukai, O. Rimkienė; \$20 – B. C. Pakštai; \$10 – G. Jonaitis; a.a. Lidijos Radzevičiūtės atminimui: \$50 – E. Žekaitė; \$40 – S. R. Žekaitė; \$30 – V. V. Baliūnai; \$25 – G. Baliūnienė, R. R. Grybai; \$22 – A. M. Krivickai; \$20 – D. A. Nausėdai, Gr. Balčiūnienė, J. Budrys, O. Dementavičienė, V. Dementavičius, V. R. Dementavičiai, R. V. Kaknevičiai, E. B. Kišonai, P. Z. Linkevičiai, O. V. Pulkauninkai, E. Sargautienė, S. A. Vairėdai, P. J. Vėgeliai, M. Žemėckienė, J. E. Valiuliai, G. R. Paulioniai, A. S. Baršauskai; \$10 – P. Petkevičienė, E. P. Ališauskai, R. Baliūnaitė, B. Pulsifer.

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga gautas "TŽ" redakcijoje Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos sveikinimas lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis, pasirašytas dir. V. Bulavo.

Iš Lietuvos enciklopedijų leidyklos Vilniuje praėjusių švenčių proga "TŽ" redakcijoje gautas šis sveikinimas: "Tėve mūsų, teesie pagal Tavo palaimintą valią! Lietuva išdidi ir laisva! Kad be vyliaus nuvalę Amžiaus vergės raukšles nuo jos lūpų, nuo rankų, nuo skruostų, Jauna, graži pasotintų laisve, palaima papuoštų!"

Toronto miestą rotušės patalpose įrengs nuolatinį centrą, kur bus išstatyti daugiaukultūriai bei daugiakalbiai leidiniai. Rotušės tarnautojai ir lankytojai galės susipažinti su įvairia Toronto spauda. Inf.

Toronto miesto tarybos nariai: Burmistrė – June Rowlands, tel. 392-7001; Ward 1 – Bill Boychuk, tel. 392-7907; Ward 2 – Chris Korwin-Kuczynski, tel. 392-7919; Ward 3 – Tony O'Donohue, tel. 392-7012; Ward 4 – Martin Silva, tel. 392-7910; Ward 5 – Elizabeth Amer, tel. 392-7911; Ward 6 – Kyle Rae, tel. 392-7903; Ward 7 – Barbara Hall, tel. 392-7916; Ward 8 – Peter Tabuns, tel. 392-7914; Ward 9 – Steve Ellis, tel. 392-7904; Ward 10 – Tom Jakobek, tel. 392-7915; Ward 11 – Rob Maxwell, tel. 392-7908; Ward 12 – Betty Disero, tel. 392-7011; Ward 13 – John Adams, tel. 392-7909; Ward 14 – Howard Levine, tel. 392-7912; Ward 15 – Kay Gardener, tel. 392-7017; Ward 16 – Michael Walker, tel. 392-7906. Inf.

Ontario pilietybės ministerijoje priimami pasiūlymai dėl "Volunteer Service Awards" žymenų asmenims, kurie savanoriškai darbuojasi savo bendruomenėse. Suaugę asmenys gali būti apdovanojami, darbuoję 5, 10, 15 metų, o jaunimas 2-juose metais, savanoriškai šiuose srityse: mone, kultūrinio palikimo išsaugojime, bendruomeninių informacijos centruose, radijo ir televizijos ryšiuose, naujų ateivių įkurdinimo tarnyboje, daugiaukultūrijoje veikloje, pirmųjų kanadiečių bendruomenėje, tarpsatinėje ir žmogaus teisių veikloje. Ne pelno siekiančios organizacijos, norinčios pasiūlyti kandidatus "Volunteer Service or Outstanding Achievement Awards" apdovanojimui, gali gauti pasiūlymo formas pilietybės ar kultūros bei komunikacijos ministerijų įstaigose. Pasiūlymai priimami iki 1992 m. sausio 31 d. Teirautis: Rose Danesewich-Vanda Casuci CitizenShip Development Branch tel. (416)-314-7526. Inf.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

PASLAUGŲ BIURAS "ŽEMAITIJA" vasario mėn. 4 d. nuves į Lietuvą jūsų giminėms, tiesiai į namus, bet kokius iki 10 svarų sveriančius daiktus, vaistus, dokumentus, pinigus. Kreiptis į R. Mačiuką iki sausio 30 d. tel. (416) 385-3453 Hamilton bet kurio laiku.

Toronto jaunimo ansamblio "Gintaras" išvyka į VII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Pietų Amerikoje buvo labai sėkminga. Koncertai susilaukė didelio dėmesio, ypač kanklės, liaudies dainos ir šokiai. Jaunimas grįžo laimingai ir pilni įspūdžių. Jie dėkoja vadovams, rėmėjams ir tėvų komitetui bei tėvams, kurių dėka, šitas tikslas buvo pasiektas. Aprašymas bus vėlesniuose "TŽ" numeriuose. G.

Orkestras iš Lietuvos, susidedantis iš Jono Leiburo, Vytauto Minkevičiaus, Petro Garšvos, Algirdo Doveikos ir Liudo Vaštako, įspūdingai grojo Naujųjų metų sutikimo pokylyje Anapily. Š.m. sausio 4, šeštadienį, "Vilniaus" namuose ir sausio 5, sekmadienį, po 11 val. Mišių Anapilio didžiojoje salėje orkestras atliko lietuviškos muzikos ir populiarių dainų koncertus. Publikos buvo itin šiltai ir nuosirdžiai įvertinti. D.

Angliškai rašantis poetas Raymond Philip aktyviai dalyvauja kultūriname kanadiečių gyvenime ir palaiko ryšius su savo tautiečiais lietuviams. Iš gauto laiško "TŽ" redakcijoje matyti, kad jis 1991 m. lapkričio 20 d. dalyvavo Kalgario muzikos festivalyje ir davė savo poezijos-dainos recitalį. Tame "International Music Festival" jis buvo pristatytas kaip "The Man with the Blue Guitar". Savo sukurto tekstus jis dainuoja su gitaros palyda. Yra parašęs keletą poezijos ir prozos kūrinių anglų kalba. 1992 m. išeis iš spaudos jo naujosios poezijos knyga "Flowers in Magnetic Fields". Joje bus sutelkta autoriaus kūryba, susijusi su Lietuva, kurią jis yra lankęs.

Kanados dienraštis "The Globe and Mail" 1991.XII.31 laidoje išspausdino ilgą straipsnį "Baltic signposts for Quebec", kuriame aprašomas korespondento apsilankymas pas Montrealyje gyvenantį lietuvių Gedrikų šeimą, imigravusią Kanadon prieš trejus metus. Korespondentas Jeff Sallot, porą metų buvęs dienraščio korespondentu Maskvoje, savo straipsnyje daugiausia dėmesio skiria parodyti skirtumai tarp Kvebeko provincijos ir Lietuvos. Pasinaudodamas Gedrikų pareiškimais, autorius parodo, kad negalima lyginti Lietuvos atvejo su Kvebeku, nemačiusiu sovietinės vergijos. Lietuvoje visos tautinės, visuomeninės, kultūrinės ir religinės gyvenimas buvo prievarta slopinamas. Kvebekas esą viską turi, gyvenimas esąs geras, ir nieko geresnio Kvebekas neturės atsiskyręs nuo Kanados. Prie straipsnio pridėta didelė Gedrikų šeimos nuotrauka.

AUDRONĖ KAIRYS makrobiotikos konsultantė

* diagnostika
* sveikatingumo dieta
* svorio ir energijos reguliavimas

* gydymas maistu ir mankšta
Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotinį centrą "It's a great life". Tel. Toronte (416) 255-1049 (voice message)

MONTREAL QUE

Bernelių Mišios seselių skoningai išpuoštoje AV šventovėje prasidėjo 12 val. Puvsalandį prieš tai parapijos choras ir solistai Gina Čapkauskienė bei Antanas Keblys atliko puikų kalėdinių giesmių koncertą. Choriui dirigavo ir vargonais pritarė solistams bei chorui muz. Aleksandras Stankevičius. Giesmes parinko ir koncerto eigą nustatė choro koordinatorių A. Keblys. Per šventovę procesija atėjo 12 val.: šv. Rašto skaitovai, parapijos komiteto nariai ir klebonas kun. Juozas Aranauskas su koncelebrantu kun. Izidorium Sadausku. Prieš šv. Rašto skaitymą savo sukurta jautrią maldą paskaitė Albinas Blaundžiūnas. Klebonas pasakė šiai dienai pritaiktą pamokslą. Šventovėje buvo matyti tuščių vietų. Daug parapijiečių iškeliavo negrįžtamai, daugelis sulaukė gilių senatvės ir nebegali vidurnaktį į pamaldas atvykti, o jaunimas nėra toks uolus, nors ir jie augina mažus vaikučius. Kiti jau išsikėlė iš Kvebeko. Po pamaldų dauguma susirinko į parapijos salę pasisveikinti su vaišėmis – vynu, kava, sūriu ir pyragaičiais.

Aušros Vartų parapijiečių visuotinis metinis susirinkimas įvyks sausio 12 d. po pamaldų parapijos salėje.

1991 metais AV parapijoje buvo 2 vedybos, 13 krikštų ir 20 laidotuvių.

Elena ir Vaclovas Kerbeliai gruodžio 25 d. atšventė 50 metų vedybinių gyvenimo sukaktį. Buvo gauti gražūs sveikinimai iš Generalinio gubernatoriaus, Kanados ministro pirmininko, vietos parlamentarų ir giminių iš Lietuvos.

A.a. Juozas Klimavičius, 89 m. amžiaus, mirė gruodžio 22 d. Iš AV šventovės palaidotas gruodžio 24 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Lūdi dvi dukters su šeima misai bei dvi seserys, du broliai ir daug giminių Lietuvoje. B.S.

Buvęs šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. S. Šileika, SDB, grįžęs į Lietuvą apsisistojęs šv. Antano Paduviečio parapijoje Kaune. Dabar, kaip jis rašo, "prisiglaudė" Alytuje.

Šv. Kazimiero parapijiečiai pradėjo labiau remti parapiją ir jai gausiau aukoti. K.A.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel.: 722-3545 Res.: 256-5355

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. –	7 ½ %	Taupymo – special.	4 ¼ %
Certifikatus 2 m.	7 ¾ %	Taupymo – su gyv. dr.	4 %
Term. indėlius:		Taupymo – kasdienines	4 ¼ %
1 metų	6 ¼ %	Einamos sąsk.	3 ½ %
180 d. - 364 d.	6 %	RRIF-RRSP – 1 m.term.	7 ¼ %
120 d. - 179 d.	6 %	RRIF-RRSP – 2 m.term.	7 ¼ %
60 d. - 119 d.	6 %	RRIF – RRSP – taup.	4 ½ %
30 d. - 59 d.	4 ½ %		

IMA UŽ:

Neklin. turto nuo 8 ½ %, asmenines – nuo 10 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Pentadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

* staliaus darbai * vidaus sienų idėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)